

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

Tygodnik Tucholski

tygodnik.pl

ISSN 1234-6314

nr 11 (1776) 19 marca 2026

cena 5,50 zł (w tym 5% VAT)

OPTOMETRYSTA

BADANIE WZROKU

501 713 717

EXPRESS OPTYK • obok NETTO

Reklama

Fot. Piotr Paterski

W wypadku zginęła na miejscu pani Zosia

WYROK

w sprawie głośnego potrącenia w Tucholi

Do śmiertelnego w skutkach zdarzenia doszło we wrześniu ubiegłego roku w centrum Tucholi, na przejściu dla pieszych na ul. Nowodworskiego. Poza wyrokiem ograniczenia wolności skazana kobieta, która kierowała samochodem, musiała zapłacić zadośćuczynienie za doznaną krzywdę rodzinie ofiary. – Na sali sądowej po obu stronach widziałam rozpacz – mówi „Tygodnikowi” prezes Sądu Rejonowego w Tucholi Magdalena Kunter-Kwiatkowska.

Str. 6

Gmina Tuchola

Investycja w wodociąg zagrożona! KIO nie rozpoznało jeszcze skargi

Str. 2

3 strony historii tucholskiej siatkówki

Str. 23-25

Problem nawet z numerem 112!

Rudzki Most: Zasięgu jak nie było, tak nie ma...

Str. 5

„Nagle rzucił się do ucieczki, uderzając w jednego ze strażaków”

Str. 3

Rodzicu! Twoje dziecko będzie musiało jeździć w kasku! Kiedy wejdzie nowy przepis?

Str. 32

Reklama

GRUPA psb

MRÓWKA

POLSKIE SKLEPY

WSZYSTKO W MISTRZOWSKICH CENACH

BYSEWO HURTOWNIA BUDOWLANA

Tuchola ul. Warszawska 21

WIERZBA pleciona w donicy 100-120cm

CENA Z APLIKACJĄ

39,99 zł

Wierzba pleciona w donicy 130-165cm **79zł**

Wierzba pleciona w donicy 170-195cm **89zł**

z Aplikacją Moja Mrówka

Pobierz aplikację!

9 771234 631605

indeks 367915

Gmina Tuchola

Inwestycja w wodociąg zagrożona! KIO nie rozpoznało jeszcze skargi

Czarne chmury zbierają się nad inwestycją tucholskiego ratusza po tym, jak jeden z oferentów odwołał się od rozstrzygnięcia przetargu do Krajowej Izby Odwoławczej, zarzucając zwycięzcy – Przedsiębiorstwu Komunalnemu – rażąco niską cenę. – Nie wiemy, czy realizacja budowy wodociągu w rejonie Legbąda dojdzie do skutku – mówi burmistrz Tadeusz Kowalski.

Przypomnijmy, 10 lutego Gmina Tuchola rozstrzygnęła przetarg na budowę sieci wodociągowej w rejonie Legbąda z myślą o zasileniu nowych odbiorców w miejscowościach: Losiny, Barłogi, Rzepiczna, Koślinka, Niwki i Lasek. Zadanie w systemie „zaprojektuj i wybuduj” ma realizować Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, którego oferta była najniższa spośród złożonych – wynosi 3.075.000 zł.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgadza się inny oferent – firma ze Złotowa, która złożyła dwukrotnie wyższą ofertę. Kwestionując wynik postępowania, wniosła odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej, zarzucając Przedsiębiorstwu Komunalnemu zastosowanie rażąco niskiej ceny.

O losy odwołania, a także o środki pozyskane na realizację zadania podczas czwartkowej (12 marca) sesji dopytywała radna z Legbąda **Barbara Drewczyńska**.

Decyzja KIO kluczowa dla inwestycji

Jak informowała radca prawna tucholskiego ratusza **Zofia Kujath-Mrugowska**, Krajowa Izba Odwoławcza wezwała gminę do udzielenia odpowiedzi do 8 kwietnia, co oznacza, że przed tym terminem rozprawa się nie odbędzie. Urzędnicy zamierzają przesłać odpowiedź jeszcze w tym tygodniu wraz z wnioskiem o pilne rozpoznanie sprawy. Czas jest kluczowy, ponieważ termin realizacji zadania wyznaczono na 30 kwietnia.

– Jeśli KIO nie przychyli się do wcześniejszego rozpoznania, samo przeprowadzenie procedury, a następnie realizacja procesu budowlanego będzie niemożliwa z zachowaniem terminu do 30 kwietnia. Na razie jesteśmy na etapie czynności formalnych, które mają doprowadzić do tego, by inwestycję udało się zrealizować – informowała mecenas.

Przypomniała również, że gmina – gdy tylko sprawa trafi-

ła do KIO – złożyła wniosek o wydłużenie terminu dofinansowania oraz o możliwość warunkowego uchylenia zakazu zawarcia umowy z wykonawcą.

– Mając do czynienia z tym odwołaniem do KIO, pod dużym znakiem zapytania, granicznym wręcz z cudem, stoi realizacja tego zadania – mówił burmistrz **Tadeusz Kowalski**. Korzystając m.in. z obecności wojewody i wicemarszałka województwa podczas konwentu burmistrzów, alarmował, jak ważna jest to inwestycja dla Tucholi.

Środki z KPO i presja czasu

Z kolei **Agnieszka Kram-Pestka**, kierowniczka Wydziału Rozwoju Gospodarczego w tucholskim ratuszu przypominała, że konkursy na środki z KPO ruszyły ze sporym opóźnieniem – dopiero w grudniu ubiegłego roku. W lutym tucholski ratusz podpisał umowę na ich otrzymanie. Przetarg na realizację zadania ogłoszono pod koniec

stycznia w trybie warunkowym, ze względu na krótki czas pozostały na wykonanie inwestycji.

– Jediną nadzieją jest plan funkcjonalno-użytkowy, który stanowi bazę do projektu. Do urzędu marszałkowskiego zawnioskowaliśmy o wydłużenie terminu realizacji inwestycji o kolejny miesiąc. Przedsiębiorstwo Komunalne na własne ryzyko dokonało już zakupu materiałów, licząc się z tym, że proces formalnego przygotowania będzie przebiegał bez zakłóceń – dodał burmistrz.

Włodarz zwracał także uwagę na trudną sytuację gospodarczą.

– Jest zastój, jeśli chodzi o inwestycje, ale my się nie poddajemy i walczymy. Oby rozstrzygnięcie przed KIO było dla nas korzystne, bo inaczej tej inwestycji nie da się uratować – podkreślał.

Na razie bez spotkań z mieszkańcami

W obecnej sytuacji, zdaniem burmistrza, nie ma na razie sensu organizowania spotkań

z mieszkańcami miejscowości, w których ma powstać wodociąg. Jak jednak informowała **Agnieszka Kram-Pestka**, program funkcjonalno-użytkowy dla tego zadania jest dostępny na stronie internetowej, stanowi załącznik do postępowania przetargowego.

– Wszyscy mieszkańcy mogą się z nim zapoznać. Informowanie mieszkańców o inwestycji odbywa się dopiero na etapie przygotowania dokumentacji projektowej. Jeśli Przedsiębiorstwo Komunalne rzeczywiście podpisze z nami umowę, wybierze projektanta, który na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego przygotuje pełną dokumentację projektową i będzie informował mieszkańców, spotykał się z nimi oraz zbierał oświadczenia dotyczące dysponowania gruntem i przyłączenia do sieci – wyjaśniła kierowniczka Wydziału Rozwoju Gospodarczego.

Agata Wiśniewska

Rozbudowa kompleksu Tuchola Park

Mamy potwierdzenie. Ten sklep zostanie otwarty w Tuchola Park

Rozbudowa kompleksu Tuchola Park w samej Tucholi, jak i całej okolicy wywołuje fale pogłosek, jakie sklepy zostaną otarte w lokalnej galerii. Zwłaszcza, że w internecie pojawiły się oferty pracy do konkretnych salonów. Dopytujemy się u źródła, czyli w Gzella Investments Sp. z o.o., jakie marki sieciowe zagoszczą w Tucholi.

Od kilku tygodni przy galerii Tuchola Park trwają prace budowlane. W ostatnich dniach zostały one zintensyfikowane. Rozbudowywany jest obiekt handlowy od strony Restauracji McDonald's. To w zestawieniu z naszym artykułem „Co nowego powstaje przy Tuchola Park”, który ukazał się w wydaniu 19 lutego, wzbudza liczne dyskusje.

Reklama

Mamy potwierdzenie, a kiedy otwarcie?

W mieście, jak i w internecie co rusz słychać rozmowy na temat przeróżnych sklepów, które mogłyby tam powstać, nie brakuje też plotek o konkretnych nazwach firm na podstawie portali ogłoszeniowych związanych z rekrutacją pracowników. „Tygodnik” zadaje pytania **Marle-**

nie Spradzie, prezesce Zarządu Gzella Investments Sp. z o.o.

– Odpowiadając na pytanie, co do komercjalizacji budynku nr 6 w Tuchola Park, informuję, iż mogę potwierdzić dominującego najemcę, którym jest holenderska spółka Action. Action zajmie około 900 m² powierzchni handlowej z około 1155 m², która stanowi ok 80% powierzchni całego budynku – słyszymy.

Prace na budowie wyraźnie posuwają się do przodu.

Gzella Investments Sp. z o.o. planuje oddać sklep najemcy do czerwca tego roku. Z kolei Action ma zamiar otworzyć się dla klientów w sierpniu.

– Co do kolejnych mniejszych lokali decyzje są w toku. [...] Będą to dwa lokale – jeden około 150 m², a drugi 100 m² – uzupełnia **Marlena Sprada**.

Tekst i fot. Anna Lipska

SKŁAD WĘGLA

- ekogroszek
- groszek
- orzech
- kostka

Tuchola, Byśław, Cekcyn, Gostycyn

Stal żebrowana (pręt)

Nawozy

☎ 609 068 202

TARTAK WUTKOWSKI

• tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
• tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
• więźby dachowe
• deski szalunkowe 25 mm
•łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
• tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
• impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa

DREWNO CERTYFIKOWANE

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

ZAPRASZAMY NA STACJE PALIW:

- **Gostycyn**, ul. Wybudowanie 33b
Stacja czynna: marzec – kwiecień 6:00-21:00
- **Tuchola**, ul. Transportowa 3
- **Wałdowo 8**

tel. 502 656 993

Wypadek z udziałem trzech pojazdów

„Nagle rzucił się do ucieczki, uderzając w jednego ze strażaków”

W czwartek (12.03) na ul. Warszawskiej w Tucholi doszło do zderzenia dwóch aut osobowych i dostawczego busa. 35-letni sprawca wypadku próbował oddalić się z miejsca zdarzenia. Do pobliskiego szpitala trafiło troje seniorów.

Do zdarzenia drogowego na jednej z głównych arterii Tucholi doszło około godziny 16:40. Na miejscu interweniowali strażacy z KP PSP w Tucholi, policjanci oraz dwa zespoły ratownictwa medycznego. W trakcie działań służb ulica Warszawska, na odcinku od ul. Nowodworskiej do ul. Pocztowej, była nieprzejezdna.

Trzema pojazdami, które brały udział w zdarzeniu, podróżowało łącznie sześć osób. Trzy z nich zostały przewiezione do pobliskiego szpitala.

Gdy byliśmy na miejscu zdarzenia, świadkowie zwracali uwagę na dziwne zachowanie sprawcy. W ich ocenie nie próbował nawet hamo-

wać, a po zderzeniu usiłował oddalić się z miejsca wypadku. Co w tej sprawie ustalili policjanci?

Z wyprzedzania wprost na czołówkę

Funkcjonariusze KPP w Tucholi przeprowadzili na miejscu niezbędne czynności – wykonali oględziny i przesłuchali świadków.

– Ze wstępnych ustaleń wynika, że 35-letni kierowca Volkswagena zjechał na przeciwny pas ruchu, podejmując manewr wyprzedzania, i uderzył w jadącego z naprzeciwka Nissana oraz Fiata – informuje **Marta Porożyńska** z Komendy Powiatowej Policji w Tucholi.

Do czołowego zderzenia Volkswagena i Nissana doszło przed skrzyżowaniem z ulicą Nowodworskiego.

Nissanem kierowała 77-letnia mieszkanka Torunia. Jej pasażerami byli 87-letni mieszkaniec Torunia oraz 71-letnia mieszkanka Bydgoszczy. Cała trójka została przetransportowana do szpitala.

– Osoby te nie posiadały widocznych obrażeń zewnętrznych, uskarżały się na ogólne potłuczenie oraz ból w okolicach klatki piersiowej. Były przytomne, jednak pod wpływem zdarzenia – uzupełnia **Grzegorz Polok**, oficer prasowy KP PSP w Tucholi.

W samochodzie podróżował również pies, który po wypadku oddalił się z pojazdu.

Fiatem kierował 35-letni mieszkaniec Złotek, a jego pasażerem był 37-letni mężczyzna. Zarówno kierująca Nissanem, jak i kierowca Fiata byli trzeźwi.

Z uwagi na podejrzenie kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości policjanci zatrzymali natomiast kierowcę Volkswagena. Zastosowano wobec niego kajdanki, pobrano krew do badań i zatrzymano prawo jazdy.

Strażacy obezwładnili sprawcę

Zanim na miejscu zdarzenia pojawili się policjanci, 35-letniego sprawcę wypadku obezwładnili strażacy.

W związku z czwartkowym zdarzeniem odcinek ulicy Warszawskiej został wyłączony z ruchu na czas działania służb.

– Mężczyzna zachowywał się agresywnie wobec świadków oraz dwóch strażaków, którzy próbowali zebrać od niego wywiad i zapobiec jego oddaleniu się z miejsca zdarzenia. Nagle rzucił się do ucieczki, uderzając w jednego ze strażaków. Po krótkiej szamotaninie strażakom udało się unieruchomić agresywnego mężczyznę – relacjonuje oficer prasowy tucholskich strażaków.

35-latek został zatrzymany do dalszych czynności. Po otrzymaniu wyników badań krwi, któ-

re nie wykazały obecności substancji psychoaktywnych powyżej granicy oznaczalności, mężczyzna został zwolniony z aresztu, ale zastosowano wobec niego inny środek zapobiegawczy – policyjny dozór.

Trwają czynności mające na celu ustalenie dokładnej przyczyny wypadku. Tucholska policja prowadzi postępowanie w kierunku art. 177, czyli spowodowania wypadku komunikacyjnego.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Trzecim pojazdem biorącym udział w zdarzeniu był dostawczy Fiat.

Reklama

INSTAL ELEKTRO
USŁUGI ELEKTRYCZNE I WIELOBRANŻOWE

Rafał Borzyszkowski

☎ 698 718 166
📍 ul. Okrężna 7, 89-511 Cekcyn
✉ rafal.borzyszkowski@o2.pl

- Instalacje elektryczne domowe i przemysłowe
- Usuwanie awarii elektrycznych
- Przyłącza elektryczne
- Kosztorysy i wyceny
- Instalacje alarmowe
- Instalacje przeciwpożarowe
- Pomiary instalacji i odgromówki
- Pomiary w obiektach przemysłowych

Reklama

AUTO REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW

TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

TAXI

Przewóz max. 6 osób

tel. 781 555 507

KOŁOBRZEG:

8-16-22 KWIECIEŃ

CENA: 289zł

zawiera: przejazd, ubezpieczenie, godzinne zwiedzanie miasta melexem oraz rejs statkiem po morzu.

LICHEŃ:

10-14-20 KWIECIEŃ

CENA: 199zł

zawiera przejazd i ubezpieczenie

KAMERALNE GRUPY 8-OSOBOWE

WYJAZDYJEDNODNIOWE.PL ★ TEL: 789-802-803

SKŁAD OPAŁU

poleca

- CEMENT – PROMOCJA
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- BLACHY
- KOSTKA BRUKOWA

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

Wizyta Michała Sztybla w powiecie tucholskim

Ochrona ludności i dwukadencyjność. Jakie zdanie ma wojewoda?

Michał Sztybel złożył roboczą wizytę w powiecie tucholskim w środę (11 marca). W jej ramach odbył kilka spotkań, podczas których opowiadał o wyzwaniach, jakie stoją przed samorządami. Największe to ochrona ludności i obrona cywilna. Jakie oczekiwania w tym kontekście ma Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji?

Wojewoda Michał Sztybel spotkał się z przedstawicielami służb i inspekcji w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, poprowadził lekcję obywatelską w Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego czy wizytował inwestycje w Cerkwinie (żłobek) oraz w tucholskim szpitalu. Przede wszystkim odbył jednak spotkanie z samorządowcami, które poprzedził krótki briefing prasowy.

Największym wyzwaniem ochrona ludności i obrona cywilna

Z wojewodą spotkali się m.in.: starosta Andrzej Urbański, wicestarosta Jerzy Kowalik, członek zarządu powiatu Waldemar Kierzkowski, przewodnicząca Rady Powiatu Tucholskiego Iłona Lesikowska, pracownicy starostwa oraz wójtowie z naszego terenu i burmistrz Tucholi. Wymienieni wzięli także udział w wystąpieniu dla dziennikarzy.

– Zawsze jeżdżę roboczo po powiatach, bo ten tryb powoduje, że chcę porozmawiać o problemach nie tylko od strony administracji rządowej. Spotykamy się z policją, strażą pożarną, PINB-em [Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego – red], sanepidem. Chcę, żeby moi pracownicy czy pracownicy

administracji rządowej byli szczerzy wobec mnie. Nie ma to być wydarzenie uroczyste. Ma być to wydarzenie robocze. Z samorządowcami też na taką szczerotę się umówiłem. Moglibyśmy tutaj przyjechać z teczkami, z umowami do podpisu, choćby Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, ale plan jest taki, abyśmy szczerze mogli porozmawiać sobie o wyzwaniach. Największe wyzwanie [...] to ochrona ludności i obrona cywilna – powiedział podczas briefingu wojewoda.

Kontynuując, mówił o wydatkowaniu pieniędzy i łączeniu rządowych programów z możliwymi innymi źródłami finansowania. Stwierdził, że jest „wojewodą wywodzącym się z samorządu”, a tematy dotyczące: bieżącego finansowania samorządu, dróg, edukacji i funkcjonowania szkół są tymi, „których chętnie wysłucha i więcej dowie się na temat lokalnej sytuacji”.

– Trwa nabór do programu, w którym stawiamy przede wszystkim na elementy inwestycyjne. Równocześnie rozumiemy, że samorządy chcą komponentów czy wyposażenia do infrastruktury, która jest dzisiaj. Nabór będzie prowadzony prawdopodobnie w maju [...]. Rozmawiamy, jak najlepiej wydać te pieniądze – podkreślił Michał Sztybel, dodając, że oczekiwania Ministerstwa Spraw We-

wewnętrznych i Administracji jest takie, aby powstawały „twarde miejsca ukrycia, schrony”.

– Jeżeli są powiaty, na których terenie nie ma nasycenia infrastruktury krytycznej, ale z drugiej strony jest ryzyko powodzi, huraganów, sytuacji związanych z innymi stanami klęsk żywiołowych, to priorytety musimy odpowiednio dopasować i o tym też będziemy rozmawiali – dodał.

Dwukadencyjność ograniczeniem praw obywatelskich?

Wojewoda po zakończonym wystąpieniu usiadł do wspólnego stołu z przedstawicielami gmin i powiatu. Podkreślił, że najważniejszą kwestią dla niego jest właściwa współpraca między służbami a lokalnymi władzami. Przyznał, że wszystkie służby bardzo chwaliły sobie współpracę z okolicznymi samorządami. Przy okazji podziękował za gotowość współfinansowania zadań.

Do właściwej współpracy, w jego opinii, ważny jest także brak podziałów politycznych. Zwłaszcza, gdy trzeba radzić sobie z trudniejszymi sytuacjami kryzysowymi.

– Swoim służbom mówię jedno i to niezależnie od powiatu. Jednym z kryteriów oceny jest dobra współpraca z lokalnymi samorządowcami, bo szczegól-

Tucholscy licealiści mieli okazję wziąć udział w lekcji obywatelskiej poprowadzonej przez wojewodę. Fot. FB Michał Sztybel

Michał Sztybel w środę spotkał się z przedstawicielami lokalnych służb i inspekcji. Fot. FB KP PSP w Tucholi

nie ja, w obszarach zarządzania kryzysowego, nie wykonam swoich zadań dobrze, jeżeli nie będzie właściwej łączności pomiędzy służbami państwowymi a starostwem czy gminami [...]. Szczególnie w powiecie tucholskim, proszę to odebrać tylko pozytywnie. W żadnym powiecie nie patrzę na obszary polityczne, tylko na to, że ta współpraca musi być dobra, niezależnie od tego, czy reprezentujemy to samo środowisko, czy nie [...] – stwierdził.

– Myślę, że będę wyrazicielem koleżanek i kolegów wójtów oraz radnych. My czujemy, że nie ma polityki. My, jako samorządowcy, władza wykonawcza, ale i radni uważamy za swój obowiązek współpracować z każdą władzą [...]. Lubimy, gdy władza do nas się zwraca i chce z nami współpracować, bo bez samorządów Polski pewnie by nie było, a także współpracy organów rządowych z samorządami. Także tutaj, panie wojewodo, proszę liczyć na otwartość i współpracę – odpowiedział Tadeusz Kowalski, który na forum zdradził, że poprosił Michała Sztybla o objęcie patronatem nadchodzące Dni Borów Tucholskich.

Wojewoda krótko nawiązał do spraw poruszonych już podczas briefingu medialnego – ochrony ludności i finansowania inwestycji drogowych. Wspomniał także o pomyśle zniesienia dwukadencyjności.

– Zawsze mówię swoje zdanie i je powtórzę w tym miejscu [...]. Mam nadzieję, że przez parlament to przejdzie bez dyskusji i mam nadzieję, że uda się przekonać pana prezydenta [...]. Raz, że dwukadencyjność jest ograniczeniem waszych praw obywatelskich, ale dla mnie jeszcze ważniejsze jest to, że chodzi tu o ograniczenie obywateli. Jeżeli jest wójt, którego chciałbym wybrać, bo znam człowieka i jest bardzo dobry, to dlaczego jako obywatel nie mam możliwości – skomentował wojewoda kujawsko-pomorski.

Anna Lipska

Wojewoda kujawsko-pomorski i lokalni samorządowcy z powiatu tucholskiego. Fot. Anna Lipska

Problem nawet z numerem 112!

Rudzki Most: Zasięgu jak nie było, tak nie ma...

Za sprawą naszego czytelnika wracamy do tematu stacji bazowej telefonii komórkowej 5G operatora sieci Play na Osiedlu Rudzki Most w Tucholi. Od momentu jej posadowienia użytkownicy wspomnianej sieci nie mają zasięgu. – Nie można nawet zadzwonić się na 112, gdyby człowiek potrzebował pomocy – alarmuje mieszkaniec Tucholi.

Blisko 60-metrowa stacja bazowa telefonii komórkowej stanęła pod koniec grudnia ubiegłego roku na prywatnej działce u zbiegu ulic Hejnałowej i Świeckiej w Tucholi. Problem w tym, że do chwili obecnej maszt nie został uruchomiony. Dla użytkowników sieci Play rodzi to poważne uciążliwości.

Już w połowie stycznia z prośbą o pomoc zwrócili się do nas pierwsi mieszkańcy Rudzkiego Mostu, którzy z chwilą posadowienia masztu zostali pozbawieni możliwości w pełni korzystania ze swoich telefonów komórkowych, a także internetowego łącza. Tym razem na problem, z jakim zmagają się klienci wspomnianej sieci, zwraca uwagę starszy mieszkaniec Rudzkiego Mostu. Ponownie kontaktujemy się z przedstawicielem spółki P4.

Bez zasięgu i bez pomocy

Jak podnosi nasz czytelnik, sytuacja nie uległa zmianie, a on nie ma już pomysłu, do kogo zwrócić się o pomoc. Jak słyszymy, nie pomogły monity ani w lokalnym biurze obsługi klienta, ani w centrali.

– Płacimy abonament, a od grudnia nie ma zasięgu, nie ma internetu. Czasami uda się wysłać SMS. Przy obecnych warunkach atmosferycznych dochodzi nawet do tego, że połowa kanałów w telewizji naziemnej się gubi. To są jakieś kpiny – podnosi starszy mieszkaniec Rudzkiego Mostu, podkreślając zarazem, że więcej osób na osiedlu zmagających się z takimi właśnie uciążliwościami.

Dodaje, że w obecnej sytuacji będąc w domu nie da się nawet wykonać połączenia na alarmowy numer 112.

W przypadku naszego rozmówcy i jego małżonki nie ma mowy o zmianie sieci, bo – jak podkreśla – wiązałoby się to z zerwaniem umowy abonamentowej przed czasem, a tym samym z dotkliwymi karami finansowymi.

Inwestycja wciąż w procedurach

W naszej poprzedniej publikacji informowaliśmy, że maszt

nie został jeszcze uruchomiony z uwagi na trwające procedury integracji, pomiarów PEM oraz uzyskania pozwolenia na użytkowanie. Nieoficjalnie ustaliliśmy też, że problemy mogą wynikać z braku uruchomienia stacji przed wyłączeniem roamingu u innego operatora.

Ponownie kontaktujemy się z **Pawłem Antończykiem**, ekspertem ds. public affairs w P4 Sp. z o.o. Odpowiedź na zadane przez nas pytania w dużej mierze jest powieleniem tej, którą otrzymaliśmy w styczniu.

Jak informuje, spółka prowadzi rozbudowę sieci w całym kraju, jednak inwestycje często opóźniają się przez długie procedury administracyjne i czynniki niezależne od operatora.

– Inwestycja realizowana jest od stycznia 2024 roku i pierwotnie planowano uruchomienie stacji w połowie 2025 roku – na przeszkodzie stanęły jednak przedłużające się postępowania administracyjne. Stacja została już wybudowana i zintegrowana z siecią, a obecnie oczekuje na pozwolenie na użytkowanie. Planowany termin jej uruchomienia to maj bieżącego roku – przekazuje Antończyk.

Ekspert nie odnosi się jednak do problemów zgłaszanych przez użytkowników sieci, w tym braku możliwości wykonania połączenia na numer alarmowy 112.

Skargi w NSA i WSA

Dodajmy, że część mieszkańców Rudzkiego Mostu była przeciwna posadowieniu stacji bazowej telefonii komórkowej na ich osiedlu z uwagi na „kontrolerską technologię 5G”, która – jak obawiają się mieszkańcy – może mieć szkodliwe działanie. Tucholanie czekają na rozstrzygnięcie swoich skarg w Naczelnym Sądzie Administracyjnym i Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym. Pierwsza ze wspomnianych dotyczy skargi na decyzję burmistrza Tucholi w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przewidywany termin jej rozpatrzenia to przełom II i III kwartału 2028 roku.

Tekst Agata Wiśniewska,
fot. Arkadiusz Lorbiecki

Reklama

Catering wielkanocny RESTAURACJA WINOGRONO

ZUPY – POJ. 0,9 l

- żurek kujawski z boczkiem i białą kielbasą – 45 zł
- zupa grzybowa z lanymi kluskami – 40 zł
- flaki wołowe – 40 zł
- delikatny krem chrzanowy z wędzonym pstrągiem – 35 zł
- krem z białych warzyw (vegan) – 25 zł

PRZYSTAWKI ZIMNE

- minirolly z ciasta filo ze szpinakiem i ricottą – 5 szt./15 zł
- szynka po rusku w galarecie – 5 rolek/25 zł
- tymbaliki z pstrągiem – 1 szt./10 zł
- tymbaliki z kurczakiem – 1 szt./8 zł
- tymbaliki z łososiem – 1 szt./10 zł
- tymbaliki z jajkiem i szynką – 1 szt./8 zł
- schab ze śliwką w galarecie – 0,5 kg/35 zł
- sałatka jarzynowa – 0,5 kg/25 zł
- jajka z pastą z łososia – 5 szt./25 zł
- jajka z farszem chrzanowym – 5 szt./25 zł
- pieczona karkówka z sosem chrzanowym – 0,5 kg/40 zł
- pasztet ze śliwkami – 0,5 kg/30 zł
- biała kielbasa naszego wyrobu – 1 kg/45 zł

DANIA GŁÓWNE

- kotlet de volaille z masłem i ziołami – 16 zł
- zraz wieprzowy z sosem – 21 zł
- zraz wołowy z sosem – 23 zł
- polędwiczki wp. z sosem borowikowym – 23 zł
- polędwiczki wp. z sosem kurkowym – 23 zł
- karkówka pieczona z sosem – 0,5kg/30 zł
- żeberka w sosie bbq – 0,5 kg/35 zł
- żeberka w sosie miódowo-musztardowym – 0,5 kg/35 zł
- łosoś w sosie holenderskim – 200g/30 zł
- kaczka pieczona w całości z jabłkami, z sosem – 2 kg/129 zł

PIEROGI – ręcznie robione, mrożone, pakowane po 5 szt.

- z białą kielbasą – 25 zł
- ruskie – 20 zł
- z kaczką – 30 zł
- z mięsem – 25 zł
- z gęsią – 30 zł
- z łososiem i szpinakiem – 30 zł
- z dzikiem – 30 zł
- oreo – 20 zł
- z jagodami – 20 zł
- z malinami i białą czekoladą – 20 zł
- kluski śląskie – 10 szt./15 zł
- sos koperkowy/paprykowy – 250 ml/12 zł
- sos kurkowy/borowikowy – 250ml/14 zł
- modra kapusta – 0,5 kg/18 zł

SERNIKI – okrągła blaszka 27 cm, ok. 1,8 kg

- klasyczny – 129 zł, połowa – 72 zł
- z wiśniami i bel. czekoladą – 134 zł, połowa – 75 zł
- z malinami i białą czekoladą – 134 zł, połowa – 75 zł
- słony karmel – 134 zł, połowa – 75 zł
- z brzoskwiniami – 134 zł, połowa – 75 zł
- z kajmakiem i migdałami – 134 zł, połowa – 75 zł
- pistacjowy – 154 zł, połowa – 86 zł

TARTY – na mascarpone i kruchym spodzie – 99 zł

- cytrynowa / limonka z miętą / oreo / malinowa

CIASTA

- malinowa chmurka, blaszka 24 cm – 165 zł
- makowiec japoński, blaszka 26 cm – 100 zł
- brownie, blaszka 27 cm – 90 zł, połowa – 49 zł
- brownie z wiśniami – 90 zł, połowa – 49 zł
- szarlotka blacha – 90 zł

KONTAKT 791-777-197
ZAMÓWIENIA PRZYJMujemy DO 31.03.2026
ODBIÓR 4.04.2026 - UL. MUROWA 4, TUCHOLA

Ogłoszenie

Wójt Gminy Lubiewo informuje, że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.) w gablocie Urzędu Gminy w Lubiewie został wywieszony na okres 21 dni od 19.03.2026 r. do 10.04.2026 r. wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Lubiewo, przeznaczonych do zamiany. Informacja podana jest również na stronie internetowej w zakładce: NIERUCHOMOŚCI – MIESZKANIA: gospodarka nieruchomościami.

W wypadku zginęła na miejscu pani Zosia

Wyrok w sprawie głośnego potrącenia w Tucholi

Do śmiertelnego w skutkach zdarzenia doszło we wrześniu ubiegłego roku w centrum Tucholi, na przejściu dla pieszych na ul. Nowodworskiego. Poza wyrokiem ograniczenia wolności skazana kobieta, która kierowała samochodem, musiała zapłacić zadośćuczynienie za doznaną krzywdę rodzinie ofiary. – Na sali sądowej po obu stronach widziałam rozpacz – mówi „Tygodnikowi” prezes Sądu Rejonowego w Tucholi Magdalena Kunter-Kwiatkowska.

„Pani Zosia była na przejściu dla pieszych, gdy uderzył w nią samochód osobowy. W ułamku sekundy znalazła się kilkanaście metrów od pasów... Na drodze leżał koszyk i rozsypane zakupy, które akurat niosła. Wokół było mnóstwo ludzi zszokowanych tym widokiem. Jedna z dziewcząt płakała. Pani Zosia poniosła śmierć na miejscu.” – tak pisaliśmy w „Tygodniku Tucholskim” o potrąceniu, do którego doszło 26 września ubiegłego roku na pasach na ul. Nowodworskiego w Tucholi.

Wypadek wstrząsnął Tucholą

Tragedia ta odbiła się szerokim echem w mieście i okolicach z kilku powodów. Zakończona śmiercią wydarzenie miało miejsce w środku dnia – ok. godz. 14:00 na niezwykle ruchliwej ulicy. Tutaj przejście dla pieszych prowadzi od strony osiedla i szkół średnich w kierunku pasażu handlowego, a potem starej części miasta. Wiele osób, przechodniów i uczniów, ten szokujący

moment (albo dalsze wydarzenie po nim) zobaczyło na własne oczy. Ponadto przy okazji tej tragedii od razu wywiązała się długa dyskusja Tucholan i kierowców dotycząca bezpieczeństwa na pasach w Tucholi, w tym przypadku na ul. Nowodworskiego, gdzie podobnych miejsc jest kilka. Jedni komentujący skarżyli się na kierowców, którzy notorycznie nie przepuszczają przechodniów. Inni relacjonowali, że piesi w ogóle nie zwracają uwagi na samochody i wkraczają na pasy prosto pod jadące auta. Wszyscy zgodnie apelowali do policji, aby ta baczniej przyglądała się codziennym, nerwowym sytuacjom na ul. Nowodworskiego.

Obie strony zdruzgotane

Sprawczyńni po kilku dniach od zdarzenia usłyszała zarzut spowodowania wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym. Od prokuratora rejonowego dowiedzieliśmy się wtedy, że 74-lletnia **Maria P.** przyznała się do winy. Sprawa trafiła do Sądu Rejonowego w Tucholi. Pod koniec stycznia br. odbyła się rozprawa, podczas której zapadł wyrok. Uprawomocnił się w lutym, o czym dowiadujemy się od prezes sądu **Magdaleny Kunter-Kwiatkowskiej**, która jednocześnie prowadziła opisywaną przez nas sprawę. Zarzut w stosunku do sprawczyńni dotyczył art. 177 Kodeksu karnego, a konkretnie nieumyślnego spowodowania wypadku ze skutkiem śmiertelnym, w tym przypadku potrącenia. Podczas sprawy na sali sądowej były

Ogłoszenie płatne

Ulica Nowodworskiego. W tym miejscu sprawczyńni wypadku zatrzymała swoje auto. W tle miejsce tragicznego wypadku, na pasach między bankiem i szkołami a pasażem handlowym.

osoby najbliższe ofiary wypadku – jej siostry. Wzięły w niej udział w roli oskarżycielek posiłkowych.

– Cała sprawa odbyła się na zasadzie zgodnego stanowiska stron. Oskarżona przed sądem przyznała się do winy. W żaden sposób nie wykluczała swojego sprawstwa. Wręcz była bardzo zdruzgotana tym zdarzeniem – mówi Magdalena Kunter-Kwiatkowska podkreślając, że mowa jest o nieumyślnym spowodowaniu śmierci.

– Oskarżona pośrednio jest też ofiarą tej sytuacji. Widać było emocje zarówno u pokrzywdzonych, jak i pani oskarżonej.

Na sali sądowej po obu stronach widziałam rozpacz – przedstawia prezes SR w Tucholi.

Wyrok, zadośćuczynienie, prawo jazdy

74-lletnia sprawczyńni wypadku została skazana na 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jego wykonania na okres 2 lat próby.

– Zastosowanie zawieszenia warunkowego wynikało z niepoproszonej opinii pani oskarżonej. Nie była karana sądowo i nie jest osobą zdemoralizowaną. Skrucza widoczna na sali i w treści wyjaśnień wskazała, że czuje się w tej sytuacji strasznie. Ta skrucza nakazywała też przyjąć, że będzie rokować na przyszłość – tłumaczy sędzia. Sąd zobowiązał skazaną do informowania kuratora o przebiegu okresu próby pisemnie raz na trzy miesiące.

W związku z tym, że wypadek miał skutek śmiertelny i aby zwiększyć dolegliwość kary, na skazaną nałożono 200 stawek dziennych grzywny po 25 zł (5000 zł). Kobieta dostała zakaz prowadzenia po-

jazdów na 1 rok. W tym zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od daty wypadku, czyli 26 września. Ponadto zgodnie z wolą rodziny, czyli obu osób pokrzywdzonych, skazana została zobowiązana do zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę – dwa razy po 10 tys. zł. Skazana została również obciążona kosztami postępowania 2989,53 zł i opłatą w wysokości 680 zł.

– Z akt sprawy wynika, że pani zapłaciła już zadośćuczynienie obu osobom – uzupełnia Magdalena Kunter-Kwiatkowska.

Przypomnijmy, że jeszcze na przełomie września i października, podczas przesłuchania prokuratorskiego, 74-latką tłumaczyła, że do potrącenia doprowadziła w wyniku nieuwagi. Sędzia relacjonuje, że w toku sprawy było podobnie. Słyszymy, że osoba kierująca zrelacjonowała, iż widziała cień, zarys postaci. Wytłumaczyła, że do samego końca i wyjścia z samochodu nie zdawała sobie do końca sprawy, że potrąciła kobietę.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Reklama

**WYCIECZKI
WOLNE MIEJSCA!**

6 - 18.11.2026
- **JAPONIA** (samolot)

- * 9 - 17.04.2026 - SANKTUARIA FRANCJI (autokar + samolot)
- * 12 - 18.04.2026 - FATIMA (samolot)
- * 15 - 25.06.2026 - BUŁGARIA - RUMUNIA - SERBIA
- * 27.06 - 05.07.2026 - POŁUDNIOWE WŁOCHY I SYCYLIA (samolot)
- * 13 - 23.07.2026 - SANKTUARIA FRANCJI
- * 31.07 - 10.08.2026 - HISZPANIA i FRANCJA (autokar + samolot)
- * 3 - 11.09.2026 - CHORWACJA - WĘGRY
- * 7 - 17.09.2026 - WŁOCHY
- * 13 - 22.09.2026 - SANKTUARIA FRANCJI
- * 16 - 24.09.2026 - MEDJUGORIE - CHORWACJA (samolot)
- * 24.09 - 2.10.2026 - WŁOCHY
- * 19 - 26.10.2026 - GRECJA (samolot + autokar)

NOWOŚĆ!
wynajem własnych apartamentów
w samym sercu **RZYMU**
z widokiem na bazylikę św. Piotra
novumapartamenti.it

KOŁOBRZEG
wynajem apartamentów
novumapartamenti.pl

Biuro Turystyki i Transportu
NOVUM travel
ul. Gdańska 13e, 89-410 Więcbork
tel: 052-389-98-90, 512 512 120
e-mail: novumtravel@op.pl
ZAPRASZAMY!!!

AKSEL-MED SPECJALISTYCZNE SKLEPY MEDYCZNE

Firma AKSEL-MED zatrudni

do sklepu medycznego w Tucholi
osoby posiadające kwalifikacje w zakresie:

fizjoterapii • pielęgniarstwa • farmacji

Kontakt: tel. 605 747 632
e-mail: biuro@akselmed.pl

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, **Wójt Gminy Gostycyn** informuje, iż **19.03.2026 r.** został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8, w sołectwach na okres 21 dni oraz zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) wykaz dot. najmu garażu nr 13 położonego w Gostycynie przy ul. Słonecznej.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 3367317.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

Ogłoszenie płatne

Wójt Gminy Śliwice
podaje do publicznej wiadomości,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Śliwice oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) 19.03.2026 r. został wywieszony, na okres 21 dni, wykaz nieruchomości przeznaczony do sprzedaży – zabudowanej wieżą telekomunikacyjną wraz ze stacją bazową, działki nr 223/3, położonej w obrębie ewidencyjnym Rosochatka. Nieruchomość stanowi własność Gminy Śliwice.

Wójt Gminy Śliwice
Daniel Kożuch

Okolice Wierzchucina, gmina Cekcyn:

Bus wjechał pod pociąg!

Do groźnie wyglądającego zdarzenia doszło we wtorek po południu (17 marca) na niestrzeżonym przejeździe kolejowym w okolicach Wierzchucina w gminie Cekcyn. Na miejscu przez blisko dwie godziny pracowały służby.

Jak dowiadujemy się od Grzegorza Poloka, oficera prasowego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi, około godziny 16:00 kierowca samochodu dostawczego wjechał na niestrzeżony przejazd kolejowy. W wyniku tego doszło do zderzenia bocznego od strony pasażera z szynobusem relacji Czersk – Bydgoszcz. Mężczyzna, który jechał sam, o własnych siłach opuścił samochód Iveco Daily. Pociągiem należącym do Arrivy podróżowało 16 osób i dwóch członków załogi. Zarówno kierujący samochodem dostawczym, jak i znajdujący się w szynobusie nie odnieśli obrażeń.

Strażak z Tucholi dodaje, że na drodze i linii kolejowej występowały utrudnienia. Pasażerom pociągu podstawiono komunikację zastępczą. Na miejscu zdarzenia przez godzinę i 51

minut pracowało 5 zastępów straży pożarnej (28 osób) z: JRG Tuchola oraz Ochotniczych Straży Pożarnych z Cekcyna, Iwca, Zdrojów i Zielonki. Zadysponowano także 2 zespoły ratownictwa medycznego, lotnicze pogotowie ratunkowe i policję. Dodajmy, że użyte w akcji siły i środki wynikały z obawy dużej liczby poszkodowanych, jak to często jest przy tego rodzaju zdarzeniach.

Jakie są uszkodzenia szynobusa?

– Na przejeździe kategorii D samochód dostawczy wjechał na tory. Nasz pociąg z przyczyn oczywistych nie zdążył zahamować, więc uderzył w ten samochód. Obecnie pociąg jest na przeglądzie i szacowane są straty, jakie ponieśliśmy. Ze wstępnych informacji wynika, że będzie to uszkodzenie poszycia pojazdu, ale szczegóły wciąż ustala-

Kierowca samochodu dostawczego, który podróżował samotnie, wjechał na niestrzeżony przejazd kolejowy.

my – słyszymy od rzeczniczki prasowej Arrivy **Joanny Parzniewskiej**.

Protokół końcowy, w którym podana zostanie przyczyna zdarzenia, przygotowuje powołana komisja do spraw wypadków kolejowych.

W wyniku zdarzenia we wtorek (17 marca) odwołano dwa pociągi, za które urucho-

miona została zastępcza komunikacja autobusowa. Pasażerowie kolejnych połączeń musieli liczyć się z dużymi opóźnieniami.

Jak przekazuje **Marta Porzyńska** z Komendy Powiatowej Policji w Tucholi, kierujący samochodem dostawczym (25-latek z gminy Pruszcz w

powiecie świeckim) nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu szynobusowi, poruszającemu się po torach. Mężczyzna był trzeźwy i posiada uprawnienia do kierowania. Policjanci nałożyli na niego mandat karny za wykroczenie z art. 86 KW.

Anna Lipska,
fot. Arkadiusz Lorbiecki

Zarówno kierujący samochodem dostawczym, jak i znajdujący się w szynobusie nie odnieśli obrażeń.

Uszkodzenia pociągu są ustalane.

Ze względu na charakter zdarzenia zadysponowane zostało również lotnicze pogotowie ratunkowe. Ostatecznie jednak nic nikomu się nie stało.

MENU WIELKANOCNE

Żurek staropolski na białej kiełbasie 29 PLN/litr

De Volaille z masłem 15 PLN/szt.

Roladka drobiowa z pieczarkami i serem 18 PLN/szt.

Pieczeń z karkówki z podgrzybkami i sosem 16 PLN/szt.

Zraz staropolski 17 PLN/szt.

Sałatka jarzynowa tradycyjna 40 PLN/kg

Sałatka ziemniaczana z wędzonym pstrągiem 49 PLN/kg

Bigos myśliwski 40 PLN/kg

Pasztet z dziczyzny 45 PLN/foremka

Galaretki drobiowe 8 PLN/szt.

Galaretki z pstrągiem 8 PLN/szt.

Krokiety z pieczarkami 8 PLN/szt.

Pierogi z kurkami 5 PLN/szt.

Sos kurkowy 10 PLN/200 ml

Zamówienia przyjmujemy do 1 kwietnia 2026

Odbiór 4 kwietnia sobota od 10:00 do 14:00

Tel. 52 334 21 95 lub 667 580 723

oraz
Messenger

HOTEL POD JELENIEM, ul. Świecka 110, 89-500 Tuchola

Podwójny jubileusz TPK

Od czterech dekad stoi na straży przyrody, a jego siłą są ludzie

Pamiątkowa fotografia uczestników jubileuszowej konferencji.

W czwartek (12 marca) w ośrodku Piła Młyn koło Gostycyna odbyła się jubileuszowa konferencja podsumowująca 40 lat działalności Tucholskiego Parku Krajobrazowego. Wydarzenie zostało zorganizowane także z okazji 15-lecia utworzenia Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie.

Tucholski Park Krajobrazowy został utworzony 9 grudnia 1985 roku Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy. Był to pierwszy park krajobrazowy w ówczesnym województwie bydgoskim.

Dyrektora parku powołano w 1989 roku. Został nim **Janusz Kochanowski**, który kierował jednostką przez ponad sześć lat. Po jego odejściu do tworzonego wówczas Parku Narodowego „Bory Tucholskie” obowiązki dyrektora przez pół roku sprawowała, jako pełniąca obowiązki, **Dorota Borzyszkowska**. Od 1997 roku stanowisko dyrektora pełni **Remigiusz Popielarz**.

To właśnie on powitał uczestników czwartkowej konferencji zatytułowanej „40-lecie działań na rzecz ochrony przyrody Borów Tucholskich”. Wśród gości znaleźli się przedstawiciele samorządów różnego szczebla, na czele z **Dariuszem Kurząwą** – członkiem Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – oraz wóldarzami gmin z terenu powiatu tucholskiego. Obecni byli także przedstawiciele instytucji zajmujących się ochroną środowiska, naukowcy – w tym profesor UMK w Toruniu **Andrzej Nienartowicz** – a także emerytowani pracownicy parku.

gusza Popielarza ustawiła się długa kolejka z życzeniami. Pracownikom parku gratulowano dotychczasowej działalności i życzone kolejnych tak znamienitych jubileuszy.

– Parki krajobrazowe w naszym województwie są naszą dumą. [...] Bory Tucholskie mają tę cechę, że są szczególnie rozpoznawalne w Polsce i cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród badaczy. [...] Życzę, aby Tucholski Park Krajobrazowy – te zielone płuca regionu – rozwijał się jak najlepiej i abyśmy jeszcze bardziej zacieśniali naszą współpracę – mówił przedstawiciel wojewody.

– Tucholski Park Krajobrazowy stał się symbolem dziedzictwa przyrodniczego naszego regionu. Jesteśmy z tego bardzo dumni. Inspiruje zarówno mieszkańców, jak i turystów do poznawania i odkrywania natury. Dzięki edukacji przyrodniczej nasi mieszkańcy wiedzą, na jak cennym obszarze żyją – podkreślał z kolei **Ireneusz Kucharski**, wójt gminy Gostycyn, na terenie której mieści się ośrodek terenowy TPK. W przyszłości ma tam powstać także Centrum Edukacji Przyrodniczej.

Dyrektor TPK w rewanżu dziękował przedstawicielom in-

Na zdjęciu pracownicy TPK: Dorota Borzyszkowska, Magdalena Kaczmarek, Remigiusz Popielarz – dyrektor, Renata Pasińska, Barbara Grzesiak, Bartłomiej Szamocki i Rafał Borzyszkowski. Brakuje tylko Weroniki Wojtasik.

stytucji i podmiotów współpracujących z parkiem, a także osobom prywatnym, które wspierają go na różne sposoby. Specjalne podziękowania popłynęły także w stronę obecnych i byłych pracowników jednostki.

Praca przy wspólnym stole i wielokilometrowe wędrówki

Na znaczenie współpracy wielu osób zaangażowanych w rozwój TPK i ochronę przyrody w trakcie swego wykładu zwracał szczególną uwagę ww. Mieczysław Kunz. Natomiast dyrektor parku w telegraficznym skrócie przypomniał jego historię. Można było usłyszeć m.in., że pierwsza siedziba parku mieściła się przy ul. Świeckiej – w dawnym SKR-ze – i składała się z jednego pomieszczenia. Pracownicy pracowali przy jednym stole,

Na czele jednej z zielonych delegacji stanął Daniel Siewert, dyrektor Wdeckiego Parku Krajobrazowego.

a nie mając do dyspozycji samochodu, niemal codziennie odbywali wielokilometrowe piesze wyprawy po podlegającym im terenie. Zaznaczmy, że Tucholski Park Krajobrazowy wraz z otuliną obejmuje fragmenty siedmiu gmin województwa kujawsko-pomorskiego (Tuchola, Śliwice, Cekcyn, Lubiewo, Gostycyn) oraz dwóch gmin województwa pomorskiego (Chojnice i Czersk). Powierzchnia samego parku wynosi 36 983 ha, a otulina – 15 946 ha i nie zmieniała się w trakcie czterech dekad działalności. Początkowo nadzór nad parkiem sprawował Wojewódzki Konserwator Przyrody w Bydgoszczy. Z czasem przejął go Urząd Marszałkowski. Nie wszyscy też pamiętają, że w latach 1992-2000 pod opieką TPK pozostawało Muzeum Borów Tucholskich.

Monitoring, ochrona i edukacja

Do najważniejszych inicjatyw realizowanych w ciągu ostatnich 40 lat w Tucholskim Parku Krajobrazowym należą m.in. prowadzenie monitoringu przyrodniczego. Obejmuje on obserwacje takich gatunków jak zimorodek, nietoperze, sowy leśne czy wilk, a także wybrane gatunki roślin i grzybów. Badania zimorodka prowadzone nieprzerwanie od 1992 roku przez niezależnego przyrodnika **Romana Kucharskiego** należą do najdłuższych realizowanych projektów monitoringu tego gatunku w Polsce („ubocznym” skutkiem tych badań jest to, że zimorodek zastąpił gałązkę cisu w logo parku). W ostatnich latach badania rozszerzono również o monitoring sów leśnych oraz wilka szarego, który po kilkun-

Wśród uczestników wydarzenia nie zabrakło Romana Kucharskiego, który nieprzerwanie od 1992 roku prowadzi w Borach Tucholskich badania nad populacją zimorodka. Dzięki temu zyskał przydomek „Pan Zimorodek”.

Duma regionu i województwa

Jeszcze przed częścią wykładową, w której wystąpili dyrektor TPK oraz **Mieczysław Kunz** – autor i redaktor naukowy jubileuszowej monografii „Tucholski Park Krajobrazowy. Ludzie – Wydarzenia – Zasoby” – do Remi-

Goście zadbali również o prezenty nawiązujące do piękna krajobrazów Tucholskiego Parku Krajobrazowego.

stu latach ponownie pojawił się na tym terenie.

Istotnym elementem działalności parku jest także czynna

ochrona przyrody, obejmująca m.in. ochronę storczyków, nietoperzy i sów leśnych. Organizowane są również akcje

Wśród gości z życzeniami pojawili się także przedstawiciele samorządów lokalnych, m.in. wójt gminy Gostycyn Ireneusz Kucharski, zastępczyni wójta gminy Cekcyn Monika Szczęsna oraz wójt gminy Lubiewo Joanna Jastak.

Takiego wydarzenia nie opuścił Dariusz Kurzawa – przedstawiciel Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Na jubileuszowym torcie znalazł się zimorodek – symbol TPK. Pierwszy kawałek ukroił dyrektor parku Remigiusz Popielarz.

społeczne, takie jak sprzątanie rzeki Brdy czy inicjatywy ekologiczne promujące ogrody przyjazne naturze i tworzenie remiz dla owadów. Przy siedzibie parku funkcjonuje Ogród Edukacyjny, w którym zgromadzono liczne rodzime gatunki roślin, a także budki lęgowe dla ptaków, schronienia dla nietoperzy, owadów oraz drobnych zwierząt.

Dużą rolę w działalności Tucholskiego Parku Krajobrazowego odgrywa edukacja przyrodnicza. Park organizuje liczne wystawy, warsztaty i konkursy. Jednym z najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń jest organizowana od ponad trzech dekad wystawa grzybów przygotowywana we współpracy z Polskim Towarzystwem Mykologicznym oraz Nadleśnictwem Tuchola.

To najstarsza tego typu ekspozycja w Polsce, podczas której prezentowanych jest blisko sto gatunków grzybów z okolicznych lasów. Od 26 lat park współorganizuje także konkurs „Przyroda wokół nas” skierowany do uczniów szkół podstawowych z terenu parku, a od 2005 roku również w oddzielnej kategorii dla uczniów szkół specjalnych.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Burmistrz przyznał stypendia szczególnie zdolnym uczniom. W tym gronie są także pierwszoklasiści

W piątek (13 marca) w Urzędzie Miejskim w Tucholi odbyła się uroczystość wręczenia stypendiów szczególnie zdolnym i utalentowanym uczniom szkół podstawowych. Po raz pierwszy w gronie wyróżnionych znaleźli się także uczniowie najmłodszych klas.

Wśród stypendystów burmistrza znalazło się 25 uczniów, czyli o pięciu więcej niż w poprzednich latach. To efekt istotnej zmiany w zasadach przyznawania stypendiów dla szczególnie zdolnych uczniów, wprowadzonych od bieżącego roku szkolnego. Nowość polega na możliwości ubiegania się o wyróżnienie także przez wychowanków klas I-III.

Młodzi i zdolni odebrali stypendia w trakcie uroczystości, która odbyła się w sali obrad tucholskiego ratusza.

Dzieciom i młodzieży towarzy-

szczyli dumni rodzice oraz dyrektorzy szkół.

Na liście nagrodzonych znaleźli się wychowankowie wyłącznie miejskich szkół, tj. SP nr 1, SP nr 2, SP nr 3 i SP nr 5 w Tucholi. Jednorazowe stypendium wynosi 600 zł.

Wręczenia stypendiów dokonał burmistrz Tadeusz Kowalski w towarzystwie Ewy Jaroch, przewodniczącej Komisji Oświaty, Kultury i Sportu.

– Goszczę dziś 25 uczniów, którzy są naszą chlubą, bo zdobyli najwyższe wyniki punktowe w ska-

Stypendyści burmistrza:

- Filip Łepek – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Maja Babińska – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Martyna Babińska – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Ewa Bydłowska – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Maja Łepek – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Wiktor Urowski – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Wojciech Bieliński – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi,
- Stanisław Redlarski – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,

- Nadia Porębska – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Adrian Pankau – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Olga Cieślak – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Dominika Koślińska – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Liliana Tyda – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Agata Spica – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Amelia Spica – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Zofia Iwicka – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,
- Aleksander Kram – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi,

- Pola Ząbecka – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi,
- Gabriela Krzychowiec – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi,
- Natalia Krzychowiec – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi,
- Klaudia Badtke – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi,
- Maja Tomczyk – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi,
- Oliwia Koziellecka – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi,
- Liliana Rydelek – Szkoła Podstawowa nr 5 w Tucholi,
- Laura Rydelek – Szkoła Podstawowa nr 5 w Tucholi.

Wydarzenie zakończyło się wspólnym, pamiątkowym zdjęciem.

li kryteriów obowiązujących przy zgłaszaniu kandydatur. Bardzo serdecznie wam gratuluję. Wyrazy uznania kieruję też do waszych rodziców i nauczycieli. Zawsze powtarzam jedno: warto się uczyć, warto rozwijać swoje talenty, bo później w młodzięcym czy dorosłym życiu będzie wam łatwiej. Będziecie mogli poznawać świat, zwiedzać inne kraje i wykonywać wymarzoną pracę, która przyniesie wam pieniądze, satysfakcję oraz sukcesy. Wiem, że udzielacie się też w sporcie, kulturze czy wolontariacie. Robicie dobre, wartościowe rzeczy, z czego bardzo się cieszę – zwrócił się do nagrodzonych wólarz.

(aw), fot. UM w Tucholi

Poślizg na budowie w Gostycynie. Finał prac przesunięty na czerwiec

Termin zakończenia prac przy budowie ronda oraz ścieżki pieszo-rowerowej w Gostycynie został przesunięty. Jak informuje urząd gminy, inwestycja ma zostać ukończona do 17 czerwca tego roku.

Zadanie obejmuje budowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Tucholskiej oraz skrzyżowania o ruchu okrężnym z ul. Piłską. Na jego realizację samorząd pozyskał 4.329.131,85 zł dofinansowania z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Kolejne 226.849,04 zł dołożył z własnego budżetu.

Prace rozpoczęły się w sierpniu 2025 roku. Wykonawcą inwestycji jest firma SOLO DUO z Bydgoszczy, która pierwotnie planowała zakończenie robót do końca listopada ubiegłego roku. Jak informuje Gmina Gostycyn, termin zakończenia inwestycji został wydłużony do 17 czerwca.

– Zmiana terminu wynika z niekorzystnych warunków atmosferycznych w miesiącach grudzień-marzec. Wykonawca zakla-

Zakres inwestycji obejmuje: budowę nowych ścieżek rowerowych i chodników, bezpiecznych przejść dla pieszych, kanalizacji deszczowej, oświetlenia oraz zatok autobusowych.

dał możliwość prowadzenia robót przez cały okres zimowy, jednak ze względu na silne mrozy nie było to możliwe. Dodatkowo proces rozmarzania gruntu trwał znacznie dłużej niż przewidywano, a w niektórych miejscach podłoże wciąż pozostaje zamrożone, co unie-

możliwia prowadzenie części prac – mówi **Łukasz Jutrowski** z Urzędu Gminy w Gostycynie.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Nowe rondo na skrzyżowaniu ulic Tucholskiej, Głównej i Piłskiej ma zwiększyć bezpieczeństwo w tym rejonie.

Wartość zadania przekracza ponad 4,5 mln zł.

Gmina Śliwice

W zdrowym ciele zdrowy duch

Gmina Śliwice po raz kolejny została beneficjentem programu „Aktywna Szkoła”, z którego przede wszystkim skorzystają dzieci i młodzież.

Gmina Śliwice przystąpiła do programu „Aktywna Szkoła”. To ogólnopolska inicjatywa wspierana i dofinansowana przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, której celem jest zachęcanie dzieci i młodzieży do regularnej aktywności fizycznej poprzez organizowanie bezpłatnych zajęć sportowych.

W jej ramach zajęcia prowadzą nauczyciele wychowania fizycznego oraz trenerzy zatrudnieni przez realizatora krajowego, czyli Fundację Orly Sportu. Warunkiem uczestniczenia w proponowanych formach aktywności

jest pisemna zgoda rodziców lub opiekunów prawnych oraz wyrażenie zgody na rozpowszechnianie wizerunku uczestnika biorącego udział w projekcie. W gminie Śliwice treningi odbywają się na orliku przy Szkole Podstawowej w Śliwicach w łącznym wymiarze miesięcznym 46 godzin. Odbywać się one będą od 1 marca do 30 listopada tego roku.

Resort przeznaczył na realizację programu kwotę 137.057.000 zł. Dodajmy, że objętych dofinansowaniem zostało 1117 orlików.

Anna Lipska

Ogłoszenie płatne

ZATRUDNIMY

pracowników

do pracy w Niemczech

w ogrodnictwie

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego

Kontakt telefoniczny
od poniedziałku do piątku
w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

Gmina Śliwice

Tutaj przeżywają swoją „Drugą Młodość”

Luty dla osób 60+ zrzeszonych w klubie był miesiącem spotkań, dobrej atmosfery i zdobywania nowych umiejętności.

W gminie Śliwice w ramach projektu grantowego finansowanego z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021–2027 realizowane są spotkania Klubu Seniora „Druga Młodość”.

Pierwsze z dwóch spotkań członków klubu upłynęło pod kątem warsztatów kulinarnych, które poprowadziły członkinie lokalnego Koła Gospodyń Wiejskich. Panie przyrządziły tradycyjne potrawy ziemniaczane, tym samym dzieląc się swoimi sprawdzonymi przepisami i kulinarnymi doświadczeniami. Jako że mamy do czynienia z sercem Borów Tucholskich, nie mogło zabraknąć regionalnych smaków.

Seniorzy „Drugiej Młodości” dowiedzieli się też, jak radzić

Seniorzy mieli okazję porozmawiać przy wysmienitym jedzeniu. Fot. Gmina Śliwice

sobie z wyzwaniem współczesnego świata, a to dzięki warsztatom cyfrowym. Poznali liczne, praktyczne informacje na temat bezpiecznego korzystania z internetu. Wiedzą teraz więcej na temat poczty elektronicznej, mediów społecznościowych i ochrony swoich danych. Łatwiej im będzie rozpoznawać oszustwa w sieci, których mogą paść ofiarami.

Anna Lipska

Nauka i rozwijanie pasji nie ma ograniczeń wiekowych. Fot. Gmina Śliwice

kronika policyjna

- W poniedziałek 9.03 o godz. 11:10 w Tucholi na ul. Cegielnianej kierująca rowerem wskutek nieprawidłowego manewru omijania najechała na znak drogowy. 53-latkę z gm. Tuchola pouczono.
- W środę 11.03 o godz. 10:30 w Tucholi na ul. Świeckiej kierujący Mercedesem, wykonując manewr cofania, uderzył w VW należące do 33-latki z gm. Lubiewo. Sprawcę z pow. gruździńskiego pouczono.
- W czwartek 12.03 o godz. 16:30 w Tucholi na ul. Warszawskiej doszło do wypadku, którego szerokie okoliczności opisujemy dziś na str. 3.
- W piątek 13.03 o godz. 12:45 w Tucholi na ul. Krzywej osoba kierująca Lexusem uderzyła w zaparkowanego Forda należącego do 35-latki z gm. Tuchola. Trwają czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie.

G.

W piątek zapaliła się maszyna rolnicza, a do akcji gaśniczej ruszyli druhowie z Lubiewa i Sucheju. Fot. Facebook OSP Sucha.

kronika strażacka

- W środę 11.03 w Tucholi na ul. Łanowej około godz. 13:40 mężczyzna został przgnieciony przez ciągnik rolniczy. Ucierpiała prawa kończyna dolna. Uszkodzony został też Fiat Doblo stojący obok ciągnika. Mężczyzna został wydobyty spod ciągnika przez osoby znajdujące się na miejscu. Działania straży polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatora i pomocy ZRM w przeniesieniu poszkodowanego do karetki. Zabrano go do szpitala w Chojnicach. W działaniach uczestniczyły 3 zastępy JRG Tuchola. 34-latek, właściciel ciągnika został pouczony przez policjantów.
- W piątek 13.03 o godz. 1:00 w Raciążu na ul. Krótkiej doszło do pożaru w piwnicy budynku mieszkalnego. Nikt nie ucierpiał. Ogień zajął wyposażenie piwnicy. Najbardziej prawdopodobną przyczyną jego poja-

wienia się była wada instalacji elektrycznej. Zabezpieczono miejsce zdarzenia i podano 1 prąd wody na palące się elementy. W akcji uczestniczyły OSP Raciąż i JRG Tuchola.

- Tego samego dnia o godz. 11:00 w Sucheju doszło do pożaru harwestera John Deere. Operator nie odniósł obrażeń. Po zabezpieczeniu miejsca zdarzenia podano 4 prądy wody w natarciu na palącą się maszynę. Sytuację sprawnie opañowały 2 zastępy OSP Lubiewo i 1 OSP Sucha.
- W poniedziałek 16.03 około godz. 5:44 w Małym Mędromierzu doszło do pożaru w komorze silnika BMW. Pojazd zajął się w trakcie jazdy, jednak kierowca zdążył zjechać na przysklepowy parking i samodzielnie opuścić pojazd. Strażacy podali 2 prądy wody i 1 prąd piany na palącą się komorę silnika. Na miejscu działały 2 zastępy JRG Tuchola i 1 OSP Kęsowo.

G.

Lubiewo – obejrzyj film dokumentalny w B-CKiP

„Las Tajemnic”, czyli prawdziwa historia z Borów Tucholskich

Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo przygotowuje się do projekcji filmu dokumentalnego pt. „Las Tajemnic”. Warto zdecydować się na jego obejrzenie, tym bardziej, że wstęp jest bezpłatny. Sama produkcja przybliży historię, którą powinien znać każdy mieszkaniec naszego regionu.

Bory Tucholskie kryją wiele historii, a niektóre z nich dopiero teraz wychodzą na światło dzienne. Właśnie o takich wydarzeniach opowiada film dokumentalny zrealizowany przez Fundację Ocalić-Pamięć.

„Las Tajemnic” to historia dwóch rodzin, której akcja rozgrywa się u progu II wojny światowej. Dokument przybliży wydarzenia i ludzkie losy związane z naszym regionem, które nie powinny zostać zapomniane. Wstęp na projekcję jest wolny. Odbędzie się ona w najbliższy wtorek (24 marca) o godzinie 17:00 w Bibliotece – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo, ul. Witosa 1 – Lubiewo.

One poczuły wojnę na własnej skórze – opowieści w filmie

Lubiewo będzie drugą miejscowością w powiecie tucholskim, w której można zobaczyć „Las Tajemnic”. W połowie lutego taka okazja pojawiła się w Kinie Sokół w Tucholi. Z szansy skorzystało sporo widzów, niezależnie od faktu umiejscowienia historycznego scenariusza filmu za miedzą – w powiecie świeckim.

Od lewej: Kamil Oświeciński, Maja Kurlandt-Oświecińska, Danuta Chodur-Eszer i Kazimierz Woźniak podczas seansu „Lasu Tajemnic” w Kinie Sokół w Tucholi. Fot. (pp)

Reklama, ogłoszenie płatne

kim, ale niedaleko granicy z powiatem tucholskim. U naszych sąsiadów film cieszy się dużą popularnością, co od momentu premiery kilkukrotnie potwierdzała frekwencja na różnych związanych z nim wydarzeniach historycznych.

W Tucholi wstęp do filmu dał Kazimierz Woźniak, reżyser i jeden z aktorów. To pochodzący z Tucholi prezes Fundacji Ocalić – Pamięć, który żywo interesuje się historią regionu. Był również członkiem grup

„Las Tajemnic” – seans w BCKiP Lubiewo
24 marca, godz. 17:00
wstęp wolny

rekonstrukcyjnych. Blisko półtorejgodzinny seans to połączenie dokumentu z odgrywanymi scenami przybliżającymi momenty zatrzymań Polaków przez niemieckich żołnierzy. Z wielu wątków można też wywnioskować, jak wyglądały te relacje obu narodów. Najważniejsze w produkcji wydają się być nagrane i zaprezentowane wypowiedzi przedstawicieli rodzin opowiadających o początkach II wojny światowej. W filmie dzielą się swo-

imi wspomnieniami albo relacjami z pierwszej ręki swoich przodków.

W Lubiewie podczas seansu będzie można kupić pamiątkę, która odwzorowuje medalik Matki Boskiej Niepokolanej ks. Piotra Sosnowskiego.

Kręcą nowy film

Dodajmy, że Fundacja Ocalić-Pamięć rozpoczęła właśnie prace nad nowym filmem, który będzie dotyczyć księży z powiatu tucholskiego z okresu wojny. Nosi tytuł „Pięciu z Borów Tucholskich – medalik”. Pierwsze sceny mają być kręcone jeszcze w kwietniu tego roku.

(pp), (al)

Nadleśnictwo Lutówko Skarb Państwa Państwowe
Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
Nadleśnictwo Lutówko, Lutówko 18, 89-407 Lutówko

ogłasza I przetarg publiczny na sprzedaż siatki leśnej pochodzącej z rozbiórki

Ofertę na zakup należy złożyć do dnia **23 marca 2026 r. do godz. 9.00.**
Szczegóły dostępne na stronie internetowej Nadleśnictwa Lutówko pod adresem: <https://www.lutowko.torun.lasy.gov.pl/aktualności>

KOPALNIA KRUSZYWA

Oferujemy:

- piasek,
- glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

Drew-Kos Sp. z o.o. Tuchola, ul. ks. ppłk. J. Wryczy 22 (przy skrzyżowaniu z ul. Garbary) tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Agencja Ochrony BOS dołączyła do rodziny GRYF

Znasz nas jako BOS, od teraz jesteśmy GRYF

Łączymy siły, by zapewnić jeszcze wyższy poziom bezpieczeństwa

POSTAW NA NAJNOWSZE TECHNOLOGIE W OCHRONIE OSÓB I MIENIA

- projektowanie i montaż systemów alarmowych oraz CCTV
- nowoczesne aktywne systemy monitoringu wizyjnego oparte o analitykę AI
- całodobowe centrum monitorowania alarmów

GRYF OCHRONA MONITORING Sp. z o.o. ul. Kaszubska 4, 89-600 Chojnice biuro@gryf-ochrona.pl

NAJNOWSZE TECHNOLOGIE JUŻ TERAZ W TUCHOLI

GRYF-OCHRONA.PL tel. (52) 397 57 24

Tuchola

Sprawa zbieractwa w jednym z mieszkań zmierza do końca

Ostatecznie, po dokładnym zważeniu dokładnie 9,86 ton zbieranych materiałów udało się je wywieźć z mieszkania spółdzielni mieszczącej się przy ul. Cegielnianej w Tucholi. Ciąg wydarzeń po naszej interwencji opisywaliśmy kilkakrotnie w ostatnich tygodniach.

Zbierane długimi latami materiały, a teraz w efekcie odpady, wywożone były z mieszkania w bloku Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej ok. 2 tygodnie temu. W rozwiązaniu potężnego problemu zbieractwa – choroby, która potrafi stworzyć uciążliwość, a nawet niebezpieczeństwo dla najbliższego otoczenia, zgodzili się włączyć: burmistrz, Ośrodek Pomocy Społecznej i Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi. Pracownicy PK własnoręcznie wynosili odpady i to także na tucholskiej komunalce spoczywa teraz ciężar ich zagospodarowania. A to sprawa kosztowna.

Prezes **Tomasz Stybaniewicz** tłumaczy, że ostateczne zważenie materiałów pochodzących z mieszkania dało wynik 9,86 tony. To o tonę mniej, niż w przybliżeniu udało się nam

podać w „Tygodniku” dwa tygodnie temu. Zastrzec należy, że nie są to wszystkie zgromadzone przez lata materiały. Zsynchronizowana akcja służb gminnych jest jednak zakończona.

Ogólny jej koszt wraz z zagospodarowaniem odpadów to 15,5 tys. zł. Najdroższe są tekstylia, a podczas opróżniania zebrano się też trochę odpadów papierowych. Zaangażowane strony zgodziły się włączyć w montaż finansowy, a częścią obciążona jest sama właścicielka mieszkania, która będzie mogła rozliczyć się ratalnie. Spółdzielnia mieszkaniowa przyznała nam, że ze swojej strony wniesie 500 zł. Prezeska **Lucyna Rzeszotorska** wyjaśnia, że MSM nie dysponuje większymi środkami na włączenie się w rozliczenia zagospodarowania od-

W usunięcie nagromadzonych w mieszkaniu rzeczy zaangażowało się Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi.

się zakończyła? Zarząd spółdzielni zapowiada, że niezależnie od ostatniego ciągu wydarzeń, który jest przełomem historii znanej od wielu lat, będzie monitorować sytuację.

Przypomnijmy. „Tygodnik” podjął interwencję na prośbę mieszkańców bloku tuż po awarii instalacji ogrzewania w opi-

lokalu i doprowadzenia mieszkania do właściwego stanu higienicznego.

Ostatnią kontrolę Państwowa Inspekcja Sanitarna w mieszkaniu przeprowadziła 13 marca.

– W wyniku kontroli stwierdzono, że znaczna część mieszkania została uprzątnięta – jedynie w jednym z pokoi nadal znajdowały się nagromadzone przedmioty, głównie ubrania. Usunięto również rzeczy zawilgocone. Wykładzina, ściany

Osoby cierpiące na zbieractwo potrzebują fachowej pomocy

Zbieractwo to zaburzenie, które jest diagnozowane i wymaga pomocy specjalistów. Chodzi tu o gromadzenie, a następnie bezskuteczne sortowanie i porządkowanie nagromadzonych przedmiotów. Efektem jest narastające zagrącenie przestrzeni i pomieszczeń mieszkalnych. Syllogomania to zachowania, które prowadzą do spadku jakości życia oraz szkód emocjonalnych, fizycznych, prawnych, społecznych i materialnych. Obejmują one zarówno chorego, jak i pozostałych członków rodziny.

Osoby, które cierpią na zbieractwo, często nie zdają sobie sprawy z tego, co się dzieje. Są bardzo przywiązane do prywatnej własności, którą gromadzą. Bezwzględnie potrzebują fachowej pomocy. Temat ten jest bliski sanepidowi. Jego poszczególne jednostki publikują w internecie informacje, jak rozpoznawać zaburzenie, a także tłumaczą, jak powinno wyglądać leczenie.

padów. Gmina i OPS w ramach dotacji wkładają po ok. 5 tys. zł.

Czy sprawa uciążliwości przy ul. Cegielnianej de facto

sywanym mieszkaniu. W trakcie mroźnej zimy pękł zakręcony grzejnik. Woda zalala lokal i częściowo piwnicę znajdującą się pod nim. Mieszkanie było pod sufit zastawione materiałami, które – jak się okazało – były gromadzone przez wiele lat i systematycznie ich przybywało. Kontrolę przeprowadził sanepid, który wydał nakaz z rygorem natychmiastowym usunięcia nagromadzonych rzeczy, osuszenia

oraz przedmioty, które uległy zalaniu, zostały osuszone – relacjonuje rzecznik prasowy wojewódzkiego sanepidu **Łukasz Betański**.

– W dniu kontroli okna w mieszkaniu były uchylone, a lokal wietrzony. Przeprowadzone oględziny nie wykazały zagrożenia epidemiologicznego dla mieszkańców sąsiednich lokali – dodaje.

Tekst i fot. (pp)

Spektakl lalkowy dla dzieci w Kęsowie

B-CK w Kęsowie zaprasza najmłodszych widzów wraz z rodzicami na wyjątkowe wydarzenie teatralne. W sobotę (28 marca) o godz. 14:00 na scenie zaprezentowany zostanie spektakl lalkowy „Zajęcie prezenty kochającej”.

Przedstawienie w wykonaniu Teatru Dzieci Miłości z Poznania to pełna ciepła i humoru opowieść niosąca ważne wartości, która z pewnością wprowadzi dzieci w radosny, wiosenny nastrój.

Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny, jednak obowią-

zują darmowe wejściówki, które można odebrać w Bibliotece – Centrum Kultury w Kęsowie.

Organizatorem wydarzenia jest Stowarzyszenie Pomóżmy Gminie Kęsowo.

(aw)

Zaginęły kotki! Figa i Lilu

9 marca w Tucholi na os. Mickiewicza zaginęły dwie kotki, siostry. Zniknęły tego samego dnia. Wabią się Figa i Lili. Są towarzyskie, dadzą się złapać. Są zachipowane.

Ktokolwiek je widział, proszony jest o zabezpieczenie i kontakt pod nr 884 000 447 lub 500 724 520.

red.

Ogłoszenie płatne

Droga miłości ofiarnej

4 TUCHOLSKA EKSTREMALNA DROGA KRZYŻOWA

START
GODZ. 20:00 MSZA ŚW.
KOŚCIÓŁ PW. BOŻEGO CIAŁA W TUCHOLI

PRZEZ KOŚCIOŁY
PW. ŚW. BARTŁOMIEJA AP.
PW. OPATRZNOŚCI BOŻEJ

META
NOCNA ADORACJA
KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JAKUBA AP.

ZABIERZ ZE SOBĄ:

- pakiet z mapką i rozwiązaniem (dostępny do kupienia w Biurze Parafii Bożego Ciała oraz sklepie Hosanna),
- telefon, latarkę, odblaski,
- picie, jedzenie,
- krzyż (nie musisz, ale gdy przyjdzie kryzys, on ci przypomni dla kogo tu jesteś)

TRASA DOSTĘPNA JEST NA STRONIE:
www.EkstremalnaTuchola.pl

4 TUCHOLSKA EKSTREMALNA DROGA KRZYŻOWA
27 marca 2026
27 km

Zbierają na wakacyjny wyjazd

Odwiędź kawiarenkę Bystawskich Mażoretek! Świetna inicjatywa dziewcząt w domu strażaka

Utalentowane nastolatki z grupy tanecznej Bystawskich Mażoretek zakasały rękawy i co niedzielę przez najbliższe tygodnie będą prowadzić kawiarenkę. Idea, która im przyświeca, jest godna wsparcia. Przygotowując się do zagranicznych warsztatów, stwierdziły, że część finansowania wycieczki chcą pokryć samodzielnie i mają na to sposób.

Tancerki grupy tanecznej Bystawskich Mażoretek rozpoczęły cotygodniową akcję w formie niedzielnej, mażoretkowej kawiarenki w Domu Strażaka w Bysławiu. Przez najbliższe tygodnie w każdą niedzielę w godzinach 14:00-17:00 czekać będą z domowym ciastem, kawą i herbatą.

To będzie cykliczna akcja

Najstarsze dziewczyny z Bystawskich Mażoretek, tj. juniorki i seniorki 3 sierpnia wyjeżdżają

do Grecji na ponad tygodniowe warsztaty, w których towarzyszyć im będą członkowie Młodzieżowej Orkiestry Dętej „Kujawia” z Bydgoszczy na czele z kapelmistrzem **Mirosławem Kordowskim**. Obie grupy jakiś czas temu nawiązały ze sobą współpracę.

– Jedziemy razem, bo nie mamy okazji na co dzień wspólnie ćwiczyć. Tam chcemy przygotować wspólny program i przetrenować wszystko, co trzeba: od chodzenia w pa-

Tancerki zakasają rękawy, aby wspomóc swoich rodziców.

Słodka kawiarenka mażoretek umilać będzie niedzielne popołudnia przez kolejne tygodnie.

Odwiędzając mażoretkową kawiarenkę w Bysławiu można połączyć przyjemne z pożytecznym.

rach po poszczególne występy. I bardzo ważna będzie też integracja – słyszymy od prowadzącej Bystawskie Mażoretki **Weroniki Hoppe**.

Co ciekawe, zgrana ekipa z Borów Tucholskich wystąpi w Grecji dla mieszkańców i turystów. Dzięki temu na południu Europy dowiedzą się więcej o orkiestrze „Kujawia” i Mażoretkach Bystawskich.

Wyjazd organizowany jest bez pomocy sponsorów. Koszty pokrywają rodziny tancerek, dlatego aby wspomóc bliskich, dziewczęta postawiły sobie cel. Zdecydowały, że część środków potrzebnych na wyjazd zgromadzą same. Pomysł – otwarcie kawiarenki!

– Zastanawialiśmy się razem, co zrobić. Była burza mózgów. Dziewczęta chcą pomóc rodzicom w zebraniu pieniędzy na to wszystko. Choć jestem dla nich wsparciem i opiekunką,

Samodzielnie przygotowane wypieki na pewno zasmakują każdemu.

to muszę powiedzieć, że dziewczęta dzielnie ogarniają pomysł same. Mają rozpisany grafik z informacjami, kiedy i która z nich upiecze ciasto albo przychodzi na swoją zmianę – kontynuuje **Weronika Hoppe**.

Przedsięwzięcie swoją premierę miało 8 marca i od razu cieszyło się dużym zainteresowaniem ze strony lokalnego społeczeństwa. Póki co mażoretkowa kawiarenka będzie w domu strażaka, ale gdy zrobi się cieplej, dziewczęta ze swoją ofertą pla-

nują wyjść poza budynek, w inne miejsce na terenie Bysławia.

Odwiędzając mażoretkową kawiarenkę w Bysławiu można połączyć przyjemne z pożytecznym. Z jednej strony jest okazja do zjedzenia domowego wypieku, a z drugiej wsparcia młodych i zaangażowanych osób. Kolejna okazja nadarzy się do tego już w najbliższą niedzielę (22 marca) w godzinach 14:00-17:00.

Anna Lipska,
fot. Bystawskie Mażoretki

Gmina Śliwice

Z całą rodziną możesz wziąć udział w specjalnym wielkanocnym konkursie

Parafia św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Śliwicach oraz Gminny Ośrodek Kultury w Śliwicach organizują rodzinny konkurs dla rodzin z terenu parafii i gminy na najpiękniejszą palmę wielkanocną. Czekają nagrody!

Rodzinny konkurs na najpiękniejszą palmę wielkanocną w gminie Śliwice to już tradycja. Wzięcie w nim udziału to przede wszystkim okazja do wspólnego spędzenia czasu z pociechami i bliskimi, ale i podtrzymania wielkanocnej tradycji.

Rozstrzygnięcie konkursu już 29 marca

Aby wziąć udział w rywalizacji, należy stworzyć wyłącznie jedną pracę o wysokości od 2 do 3 metrów. Musi ona być wy-

konana tylko z bibuły albo krepy przez dziecko lub dzieci wspólnie z rodzicami lub dziadkami.

Do każdej pracy musi zostać wypełniona karta zgłoszeniowa, którą należy dostarczyć do śliwickiego GOK-u do 24 marca (wtorku). Nie przynosimy tam jednak palm. Wielkanocne prace należy dopiero przynieść w Niedzielę Palmową (29 marca) na mszę św. o godzinie 11:00. Rozstrzygnięcie konkursu odbędzie się po zakończeniu nabożeństwa. Oceny przy-

gotowanych prac dokona specjalnie wybrana komisja. Do palmy musi być przytwierdzona informacja zawierająca dane twórców.

Za zajęcie miejsc od I do III przewidziane są nagrody rzeczowe lub bony podarunkowe. Pozostali uczestnicy otrzymają nagrody za udział w konkursie.

Regulamin i karta zgłoszeniowa dostępne są na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury w Śliwicach.

Anna Lipska

Droga Krzyżowa ulicami Gostycyna

Do udziału w nabożeństwie wielkopostnym zachęca Parafia pw. św. Marcina w Gostycynie. Pątnicy przejdą ulicami Gostycyna w piątek, 27 marca.

Nabożeństwo wielkopostne o charakterze adoracyjnym polegające na odtworzeniu ostatniej drogi Jezusa Chrystusa na Golgotę i jego śmierci na krzyżu rozpocznie się w piątek (27 marca) o godzinie 17:30 w Kościele pw. św. Marcina w Gostycynie. Następnie wierni przejdą ulicami: Sępoleńską, Projektowaną, Szkolną, Piłkarską, Saneczkową, Kajakarską, Maratońską, Bydgoską (przej-

ście chodnikiem), Słoneczną, Usługową, ponownie Szkolną i Sępoleńską – do skwerku przy rondzie, a stamtąd na teren kościoła.

Nabożeństwo pasyjne zakończy błogosławieństwo pod krzyżem misyjnym przed świątynią około godziny 19:15.

Przemarsz pątników na trasie będzie zabezpieczać policja oraz strażacy z OSP Gostycyn.

(aw)

„Szum Borów Tucholskich dotarł do Warszawy”

Ewelina Olejniczak-Muzioł z GOK-u w Gostycynie została finalistką ogólnopolskiego konkursu Polka XXI wieku. Jak odbiera to wyróżnienie? Skąd w niej takie zamiłowanie do regionalizmu? Skąd czerpie inspiracje i jak łąduje baterie? Odpowiedzi znajdziecie w wywiadzie, którego nam udzieliła.

6 marca w Reducie Banku Polskiego w Warszawie odbyła się Gala Finałowa Konkursu Polka XXI wieku organizowanego przez fundację o tej samej nazwie. Nagrody przyznano w ośmiu kategoriach: przedsiębiorczość, administracja, kultura, edukacja, zdrowie, działalność społeczna, influencer oraz innowacje i nowe technologie.

W gronie finalistek w kategorii kultura – dedykowanej liderkom wyróżniającym się w tworzeniu, promowaniu i ochronie kultury polskiej w kraju lub za granicą – znalazła się **Ewelina Olejniczak-Muzioł**. Instruktor-ka z Gminnego Ośrodka Kultury w Gostycynie w swej pracy łączy tradycję z nowoczesnością. Realizowane przez nią projekty praktycznie zawsze nawiązują do dziedzictwa regionu. Młodzież potrafi wciągnąć do pracy nad teatrem pradawnej opowieści, zachęcić do stworzenia borowiackiej gry czy przeciągnąć po bagnach. Dla wielu młodych ludzi z gminy Gostycyn jest kimś więcej niż instruktorką – jest mentorką, przewodniczką i dobrą „ciocią” z domu kultury. A jak sama o sobie mówi z uśmiechem – czasem także trochę czarownicą.

Tę Polkę XXI wieku – prywatnie szczęśliwą żonę i matkę trojga dzieci – wzięliśmy nieco na spytki.

„Tygodnik Tucholski”: Gratulujemy sukcesu. Jakie wrażenia przywiozłaś z Warszawy?

Ewelina Olejniczak-Muzioł: Dziękuję bardzo. O tym, że zostałam zgłoszona do konkursu, dowiedziałam się zaledwie tydzień przed galą, kiedy zadzwoniła do mnie prezeska fundacji. Do Warszawy pojechałam z Ludmiłą Zarembą-Bielecką, soltyską Przyrowy. To właśnie ona zgłosiła mnie do konkursu. Sama gala miała piękną oprawę. Kiedy ze sceny padły słowa pani prezydentowej, że jesteśmy Polkami XXI wieku, poczułam prestiż tego wydarzenia. Najważniejsze dla mnie jest to, że szum Borów Tucholskich dotarł do Warszawy. Wiele osób nie wiedziało wcześniej, kim są kraśnięta, że w ogóle istnieje gwara borowiacka, a prowadzący galę Tomasz Wolny miał nawet problem z wymówieniem nazwy Gostycyn. Dostanie się do finału konkursu Polka XXI wieku jest dla mnie dowodem na to, jak daleko zaszliśmy i że warto robić to, co się kocha.

Zostałaś doceniona za liczne projekty związane z kulturą regionu. Skąd w Tobie to zamiłowanie do kultury regionu i gwary borowiackiej?

To nie jest tylko moja zasługa. W GOK-u mamy świetny zespół. Dyrektorka Agnieszka Hoffmann daje mi dużą swobodę w realizowaniu pomysłów, a pozostali pracownicy pomagają przy organizacji i rozliczaniu projektów. Wiele też zawdzięczam wójtowi Ireneuszowi Kucharskiemu, który zawsze wspiera nasze inicjatywy.

Najbardziej lubię pracę z młodzieżą. Lubię patrzeć, jak młodzi ludzie odkrywają historię miejsca, z którego pochodzą. Dzia-

lając, tworzymy nową historię, ale nie zapominamy o tym, co było.

Pochodzę z Przyrowy, więc z gminą Gostycyn jestem związana od dawna. W tę kulturę i w to dziedzictwo po prostu się wpisałam. Osobą, która szczególnie zainspirowała mnie kulturą borowiacką i lokalną historią jest Marek Sass – dyrektor Szkoły Podstawowej w Gostycynie. Już jako uczennica gostycyńskiej szkoły nasycałam regionalizmem. Nie przepadam za cyframi i nie mam pamięci do dat, za to uwielbiam opowieści, legendy i historie o ważnych postaciach. Samej najbliższymi do hek- sy, czyli borowiackiej czarownicy. Pan Marek swoją wiedzą wciąż dzieli się, nie tylko w szkole. Możemy na niego liczyć także przy realizacji GOK-owskich projektów.

Jak długo pracujesz w Gminnym Ośrodku Kultury w Gostycynie?

Od 2013 roku. Zaczynałam jako instruktorka świetlicy w kilku miejscowościach gminy, m.in. w Bagienicy, Łyskowie i Wielkim Mędromierzu. Obecnie pracuję przede wszystkim w ośrodku w Gostycynie i prowadzę świetlicę w Przyrowie. Nie wyobrażam sobie pracy w innym miejscu, choć moim pierwszym marzeniem było zostać fryzjerką. Nie udało się, bo nie dostałam praktyk. Uczyłam się później w zawodzie sprzedawcy, zdobyłam też uprawnienia opiekuna osób starszych i niesamodzielnych. Miałam też pracować w szpitalu przy sterylizacji narzędzi medycznych. Próbowалам wie-

Podczas gali w Warszawie Ewelina Olejniczak-Muzioł odebrała wyróżnienie z rąk dr Jolanty Rzegockiej, prezeski Fundacji Polka XXI wieku. Fot. nadesłane

Szczęśliwa finalistka ogólnopolskiego konkursu, Ewelina Olejniczak-Muzioł. Fot. nadesłane

lu rzeczy, zanim trafiłam do GOK-u. To jest moje miejsce. Tutaj każdy dzień jest inny i ciągle coś się dzieje, a dla mnie musi się dzieć dużo. Chyba mam niezdiagnozowane ADHD albo po prostu odziedziczyłam to po mamie, która do dziś jest bardzo aktywna społecznie. Ja nie rozumiem ludzi, którzy idą do pracy, odliczają godziny do jej końca. Ja swoją uwielbiam.

To część mojego życia, tak jak rodzina.

Mam takie swoje powiedzonko, że nie ma rzeczy niemożliwych – są tylko łatwiejsze albo trudniejsze do zdobycia. Ludzie wiedzą, że nie ma sprawy, której nie załatwię albo przy której nie mogliby na mnie liczyć. Przez 7 lat byłam soltyską Wielkiego Mędromierza. Chodziłam wtedy często na szpilkach i nawet zdobyłam

przydomek „soltyska na szpilkach”. W pamięci utkwiło mi takie zdarzenie, kiedy jeden z mieszkańców, pracując na polu, znalazł mężczyznę, który spadł z roweru i był z nim utrudniony kontakt – później okazało się, że doznał udaru. Zamiast najpierw zadzwonić na numer alarmo-

Ewelina Olejniczak-Muzioł jako heksa w teatrze pradawnej opowieści „Szepty z Borów”. W sztuce, którą wystawiono na plenerowej „scenie” GOK-u we wrześniu ubiegłego roku wystąpiły wszystkie grupy artystyczne działające przy ośrodku, a także Teatr Dorosłego. Fot. Agata Wiśniewska

wy 112, zadzwonił do mnie z pytaniem, co ma zrobić.

Który z projektów był dla ciebie szczególnie ważny?

„PAMPKI GZUBY” dlatego, że to był pierwszy projekt, który napisałam całkowicie samodzielnie. Wcześniej uczyłam się tego od animatorki z Torunia Agnieszki Dąbrowskiej, która nauczyła nas sięgać po większe środki, ministerialne. Kiedy zachorowała, musiałam spróbować sama. To było moje pierwsze „dziecko”. Tak naprawdę każdy nasz projekt jest ważny, bo łączy ludzi i daje mieszkańcom możliwość spotkania

Trzy lata temu w ramach projektu „PAMPKI GZUBY” jego uczestnicy stworzyli borowiacką grę planszową. Fot. Piotr Paterski

z artystami czy instruktorami z różnych części Polski.

Praca z młodymi ludźmi nie należy do łatwych. Na czym bazujesz?

Na wzajemnym szacunku. Moja grupa jest teraz w trudnym wieku – w wieku dojrzewania. Z „Gokusiami” przerabialiśmy już prawie wszystko: pierwsze miłości i pierwsze rozstania. Kiedy ktoś z czymś nie może sobie poradzić, podczas naszych nocy rozmawiamy o tym. Zdarza się, że dyskutujemy nawet do czwartej nad ranem. Młodzi wiedzą, że mogą na mnie liczyć. Ja darzę ich miłością, ale jestem też stanowcza – nie ma przelewów. Zawsze staram się traktować dzieci tak, jak sama chciałabym, żeby ktoś traktował moje.

Nad czym teraz pracujesz? Co w najbliższym czasie będzie działo się w GOK-u?

Już 1 kwietnia rusza nabór do projektu „Sigma z Borów”. Zapraszamy młodzież. Będą warsztaty z upcyklingu – młodzi pojedą nawet na złom, żeby tworzyć nowe elementy do swoich pokoi. Będą też warsztaty artystyczne, zielarskie i oczywiście zajęcia survivalowe w lesie, które młodzi uwielbiają łącznie z chodzeniem po bagnach. Aktualnie pracuję nad kolejnymi wnioskami projektowymi, m. in. do programu „Folk od nowa”. Nie lubię zostawiać niczego na ostatnią chwilę ani spóźniać się na spotkania. Wnioski i sprawozdania staram się składać jak najszybciej.

A kiedy znajdujesz czas na odpoczynek? Jak łądujesz baterie?

Moją baterią jest mój mąż Krzysztof i rodzina. Mąż nie jest tylko moim partnerem, ale też przyjacielem. Zbudował dla mnie zimowy ogród, o którym marzyłam. Często tam siedzimy i rozmawiamy. To on wyciąga mnie na spacer i potrafi powiedzieć: „Stop, przesadzasz”. Jesteśmy totalnymi przeciwieństwami – ja ogień, on woda. Ja lwica, on ryby. Ja temperament, on oaza spokoju.

Dodam jeszcze, że lubię się rozwijać i brać udział w szkoleniach. Nagrodą w konkursie jest m.in. udział w programie mentoringowym, więc to kolejna okazja do zdobycia nowych doświadczeń.

Dziękujemy za rozmowę.
Dziękuję.

Rozmawiała Agata Wiśniewska

20-26 marca 2026

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

22:35 Różyczka
Dramat, Pol., 2011
TVP 1
Opowieść zainspirowana prawdziwymi wydarzeniami (m.in. historią Pawła Jasienicy i jego związku z Zofią O'Bretenny, drugą żoną, która po latach okazała się być donoszącą na niego agentką SB). Niebezpieczna gra uczuć między cenionym pisarzem, jego piękną młodą żoną oraz jej kochankiem, rozgrywająca się w burzliwych latach 60.
INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 01:05

Sobota

22:05 Uprowadzona
Akcja, Francja, USA, 2008
TV PULS
Bryan (Liam Neeson) jest emerytowanym agentem. Odszedł z CIA, aby spędzać więcej czasu ze swoją córką, która jest dla niego całym światem. Kim (Maggie Grace) mieszka w Kalifornii ze swoją matką Lenore (Famke Janssen) i bogatym ojczymem Stuartem. Bryan daje się przekonać córce, by puścić ją wraz z koleżanką same do Paryża. Dziewczyny wyjeżdżają a na miejscu dzielą taksówkę z nieznanym. To niefortunne spotkanie skutkuje porwaniem dziewczyn przez albański gang handlarzy ludźmi. Bryan będzie musiał wykorzystać wszystkie swoje umiejętności agenta, aby odnaleźć i uratować córkę...

Niedziela

17:25 Pamiętnik
Melodramat, USA, 2004
TVN 7
Siedemnastoletnia Allie Hamilton (Rachel McAdams) przyjechała na wakacje do Seabrook w Karolinie Północnej. Poznała Noaha Calhouna (Ryan Gosling) i od tego momentu życie obojga diametralnie się zmieniło. Choć wkrótce rozdzieliła ich zdecydowana postawa matki Allie, która nie akceptowała chłopaka z klasy robotniczej, a także wybuch II wojny światowej, młodzi kochankowie wciąż o sobie myśleli. Jednak gdy Noah wrócił z frontu, Allie była już zaręczona. Minęło kilkadziesiąt lat. W domu spokojnej starości mężczyzna czyta wyblakły pamiętnik kobiecie chorej na Alzheimera.

Poniedziałek

21:40 Oppenheimer
Biograficzny, dramat, sensacyjny, USA, Wielka Brytania, 2023
POLSAT
Ten film to historia triumfu i tragedii genialnego fizyka J. Roberta Oppenheimera. Opowiada o roli tego amerykańskiego naukowca w opracowaniu bomby atomowej, która pomogła zakończyć II wojnę światową, i jego żarliwej działalności na rzecz ograniczenia rozprzestrzeniania się broni jądrowej z obawy, że wyścig zbrojeń nuklearnych może zniszczyć świat. Widzimy jego życie od czasów uniwersyteckich do powojennych i narodzin Zimnej Wojny, gdy został uwikłany w polityczne machinacje i oskarżany przez amerykański rząd i służby o powiązania z ruchem komunistycznym oraz działalność szpiegowską.

Wtorek

20:00 Zbrodnia i kara
Teatr Telewizji, 1987
TVP KULTURA
Premiera „Zbrodni i kary” w reżyserii Andrzeja Wajdy odbyła się w Starym Teatrze w Krakowie 5 października 1984 roku. Zanim przedstawienie zostało zarejestrowane na potrzeby Teatru Telewizji, wzbudziło szeroki oddźwięk na całym świecie. Z zachwytem przyjmowano zwłaszcza wspaniałą „pojedynkę” aktorski dwóch Jerzyc: Radziwiłowicza i Stuhra. Andrzej Wajda, adaptując powieść Dostojewskiego, okroił ją niemal wyłącznie do rozmów między protagonistami, będących w rzeczywistości pasjonującą rozgrywką psychologiczną.

Środa

00:50 Dwóch gniewnych ludzi
Komedia, USA, 2003
POLSAT
Niezwykle spokojny biznesmen Dave Buznik (Adam Sandler) w wyniku nieszczęśliwego splotu wypadków zostaje uznany za agresywnego psychopata. Dave zostaje oskarżony o atak na stewardesę, podczas podróży samolotem i skierowany przez sąd na terapię do doktora Buddy'ego Rydella (Jack Nicholson), która ma mu pomóc w kontrolowaniu napadów złości. Okazuje się jednak, że ekscentryczny doktor stosuje bardzo niekonwencjonalne metody leczenia, które wplątują Dave'a w kolejne tarapaty.

Czwartek

23:45 Zimna wojna
Dramat, Wielka Brytania, Polska, Franc., 2018
TVP KULTURA
Akcja filmu rozpoczyna się w zniszczonej, powojennej Polsce, a potem przenosi do największych europejskich miast. Trwają przesłuchania do ludowego zespołu „Mazurek”. Jedną z kandydatek jest uroczą Zula, która swoim wdziękiem i talentem przykuwa uwagę kompozytora Viktora. Między młodą, prostolinijną dziewczyną z prowincji a znanym artystą nawiązuje się płomienny romans. Za jego namową Zula decyduje się na wyjazd z komunistycznej Polski. Ale życie na obczyźnie też nie jest usłane różami...
INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 20:00

PIĄTEK • 20 marca

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
06:20 Akacja 38 - serial, 2018	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy	05:35 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień	07:00 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - magazyn	06:00 Nash Bridges - serial kryminalny	05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:00 Transmisja Mszy Świętej	05:30 M jak miłość - serial obyczajowy	05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy	07:40 Prezydenckie siedziby - dokument, Polska, 2015	08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny	07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.	07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:00 Serwis Info; Pogoda Info	06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - rozmowa	06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	11:30 Gliniarze - Mężczyzna zostaje zastrzelony tuż przed swoim domem. Jego trafiona rykoszetem partnerka trafia do szpitala w ciężkim stanie, jest w śpiączce. Zabójca strzelał z samochodu byłej dziewczyny denata.	08:20 Wydarzenie aktualne - serial kom., Wlk. Bryt., 1988	10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy	05:55 Szkoła - Siódmioklasistka Dominika Grabos robi wszystko, żeby jej mama nie wyjechała za granicę do pracy. Jest przekonana, że...	10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
08:20 Zaraz wracam - serial, 2026	06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026	07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały	09:00 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988	12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy	12:50 Trudne sprawy - program obyczajowy	11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
08:50 Ranczo - serial kom., 2015	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny	11:25 Kuchenne rewolucje - Dzisiaj zostaniemy zaproszeni do restauracji „Cuda wianki” w Krakowie oraz pizzerii „Pizzalover” w Lublinie.	15:50 Wydarzenia - program informacyjny	10:00 Siedmiu wspaniałych najeźdźców - western, USA, 1972	13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy	12:50 Trudne sprawy - program obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial krym.	11:40 Operacja zdrowie - magazyn medyczny	15:45 Młode gliny - program kryminalny	16:15 Pogoda	11:50 Portrety - Franz Kafka - dokument, Austria, 2018	14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:40 Ojciec Mateusz - serial	12:10 Wstęp Wolny - felieton	16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska	16:20 Interwencja - magazyn reporterowy	12:55 Kulturalni - magazyn	16:00 Ranczo - serial komediowy	14:00 Detektywi - program kryminalny	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:30 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	12:30 Kolo fortuny - teleturniej	17:55 Detektywi - program kryminalny	16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	13:50 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:00 Serwis Info	14:05 Va Banque - teleturniej	19:00 Fakty	17:00 Gliniarze - serial paradokumentały	14:55 Retro kino - Paryżanka - dram., USA, 1923	20:00 Gunner - akcja, USA, 2024. Były pułkownik i weteran sił specjalnych Lee Gunner (Luke Hemsworth) zabiera swoich dwóch synów na wyprawę kempingową. Przypadkowo natrafiają na nielegalną operację narkotykową...	16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:10 Agrobiznes; Agropogoda	14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany	19:30 Sport	18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy	16:35 Irena Kwiatkowska - widowisko kameralne, 1996	17:00 Kolecja - Ryszard Winiarski - felieton	17:00 Zapisane w gwiazdach - paradokument	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:35 Magazyn Rolniczy	15:05 La Promesa - serial	19:40 Pogoda		17:20 Popis mistrzowski Ireny Kwiatkowskiej - 1994	18:50 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Johnny Cash - dok., Wlk. Bryt., 2018	18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Natura w Jedynce - Borneo - cudowna dżungla - dok., Franc., 2024				18:30 Kolekcja - Ryszard Winiarski - felieton		19:00 Idź na całość - program rozrywkowy	12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.				18:50 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Johnny Cash - dok., Wlk. Bryt., 2018			12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:00 Serwis Info							12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:15 Reporterzy - magazyn							12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej							12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:05 Dziedzictwo - serial							12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 Teleexpress							12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:20 Pogoda							12:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	16:00 Kolo fortuny - teleturniej	19:50 Uwaga! - program interwencyjny	18:50 Wydarzenia - program informacyjny	19:25 Video Killed the Radio Star - Kevin Godley, Wlk. Bryt., 2009	22:10 Rambo 2 - akcja, USA, 1985. John Rambo (Sylvester Stallone), weteran wojny wietnamskiej, ma uwolnić amerykańskich jeńców nadal znajdujących się w Wietnamie.	20:00 Wielki Mike - obycz., USA, 2009. Michael Oher, czarnoskóry chłopiec z bardzo biednej rodziny zostaje zaadoptowany przez białą bogatą rodzinę. Dzięki wsparciu nowych rodziców, Michael zaczyna dobrze się uczyć i robić karierę w sporcie.	09:35 Św. na każdy dzień
17:55 Klan - telenowela, Polska	16:35 Familiada - teleturniej	20:00 Bliźniak - film, USA, Chiny, 2019. Elitarny zabójca zostaje zaatakowany przez młodego mężczyznę, który potrafi przewidzieć każdy jego ruch.	19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia	20:00 Anatomia morderstwa - dramat sądowy, USA, 1959	00:05 Ostateczna rozgrywka - akcja, Wlk. Bryt., 2018	09:45 Jestem mamą	
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026	18:10 Lekkoatletyka - Halowe Mistrzostwa Świata w Toruniu	22:40 W nieskończoność - film, USA, 2021	19:25 Sport	22:55 Tygodnik Kulturalny - magazyn	02:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	10:00 Inf. dnia	
18:55 Akacja 38 - serial, 2018	20:05 Barwy szczęścia - serial	00:50 Kuba Wojewódzki - talk-show	19:40 Pogoda	23:50 Przygody Sherlocka Holmesa - serial, Wlk. Bryt., 1984	03:15 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.	11:25 Głos Polski	
19:30 Program inform.	20:45 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa	02:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska	19:55 Farma - reality show	00:55 Pan Tadeusz - dram. historyczny, Polska, Franc., 1999	03:35 Menu na miarę - program kulinarny	11:35 Artystyczna dusza	
19:30 Program inform.	22:20 Postaw na milion - teleturniej	03:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA	21:00 Must Be The Music - program muzyczny	03:45 Noc krótkich filmów - Ptak na półwyspie - anim., Franc., Jap., 2022	05:00 Dyzur - serial medyczny	12:00 Głos serca	
19:55 Pytanie dnia - rozmowa	23:20 To jest grane - magazyn muzyczny	04:00 Uwaga! - program interwencyjny	23:05 Predator: Prey - sens., USA, 2022. Młoda kobieta z indiańskiego plemienia stanie do walki przeciw drapieżcy z kosmosu.	04:15 Kino nocne - Ziarno fotografii - film TVP, 1983		13:00 Msza św.	
20:10 Sport; Pogoda	23:55 Uwięzieni w raj - fab., Niemcy, 2017. Anna Krueger straciła męża i wciąż nie może się otrząsnąć po jego tragicznej śmierci.	04:15 Ej, Staral! - program poradnikowy	01:15 Człowiek z Toronto - kom., USA, 2022	05:20 Porozmawiajmy szczerze - Jan Englert - rozmowa		14:30 Słowo życia	
20:30 Głina. Nowy rozdział - serial krym., Polska, 2025	01:40 Słub na medal - fab., Kan., 2023	04:50 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	03:40 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017			15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia	
21:30 Sekielski wieczorową porą - talk-show	03:20 Akacja 38 - serial		04:40 Disco Gramy - program muzyczny			15:50 Mnie w Wierze	
22:35 Różyczka - dramat, Polska, 2011			05:25 Telezakupy TV Okazje			16:00 Inf. dnia	
00:40 Wojna zastępcza - serial						16:10 Natura Obiektywnie	
01:40 Wyrok na Franciszka Kłosa - wojenny, Pol., 2000						16:25 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie	
03:25 Sekielski wieczorową porą						16:40 Zniewolenie	
04:20 Wykrzywc kłamstw - mag.						16:55 40 dni ze św. Franciszkiem	
04:40 Pytanie dnia - rozmowa						17:00 Droga Krzyżowa	
05:00 Reporterzy - magazyn						17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia	
05:10 Oko na Świat - magazyn						18:00 Anioł Pański	

SOBOTA - 21 marca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:45 Tacy byliśmy Jak budowaliśmy... - reportaż	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2026	05:35 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień	06:05 Weiser - dram. psych., Polska, Niemcy, Dania, 2000	06:00 Kobra - oddział specjalny - Policjantom udaje się schwycić seryjnego zabójcę, Hendrika Larsena...	05:00 Szkoła - Zuza Szarek nie depiluje nóg. Koleżanki z klasy są tym oburzone. Chcą zmusić licealistkę, by pozbyła się włosów i zabierającej spodnie.	06:00 Łowcy skarbów - Kto da więcej? 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 09:05 JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny 09:30 A na deser... 09:35 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
06:20 Balans bieli - magazyn	06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2026	05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy	08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy	07:55 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972	09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.	06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	09:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 12:55 Quest - sens., USA, 1996 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz	06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj Magda Gessler zaprasza nas do Restauracji pod Orzechem na obrzeżach Bytomia.	11:30 Ewa gotuje - program kulinarny	09:00 Wydarzenie aktualne	09:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk, Paragwaj - Tym razem Wojciech Cejrowski odwiedzi m.in. najważniejsze zabytki Majów, plantację kukurydzy oraz prawdziwy odpust na meksykańskiej prowincji. Skosztuje także wyjątkowej herby i opowie o tym jak wyrabia się naczynia do jej picia.	06:55 Bugs Bunny Builders - animacja	09:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 12:55 Quest - sens., USA, 1996 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - magazyn	11:25 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - Poleski	07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	12:00 Rolniczk - serial dokument.	10:10 Co nam w duszy gra - Nie bójmy się wiosny - prog. rozrywkowy, 2000	10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 16-letni Patryk to nieśmiały samotnik, który zupełnie nie umie obchodzić się z dziewczynami, w tym ze swoją najbliższą koleżanką Ada, na której mu zależy.	07:10 Duma: Podróż do domu - przygod., USA, 2005. Film opowiada przygodę o nierozdzielnej sile przyjaźni pomiędzy gepardem Duma i nieustraszoną młodą dziewczynką o imieniu Xan...	00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:15 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkapy TV Okazje
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska	13:00 Karate Kid 2 - sens., USA, 1986. Pan Miyagi (Pat Morita) wraz ze uczniem Danielem (Ralph Macchio) wyrusza w podróż do Okinawy, by odwiedzić swojego umierającego ojca.	11:10 Kolekcja - Ryszard Winiarski - felieton	13:50 Cztery pory tańca - koncert, Franc., 2025	11:25 Mówię Wam - talk-show	
08:55 Rancho - serial kom., 2015	12:45 Koło fortuny - teleturniej	13:25 Ella zaklęta - film, Irlandia, Wlk. Bryt., USA, 2004	15:30 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy	11:30 Dokument tygodnia - Giganci sztuki - dok., Niemcy, 2021	14:45 Wydarzenie aktualne	12:40 Ukryta prawda - program obyczajowy	
09:55 Komisarz Alex - serial krym.	15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne	15:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	17:30 Awantura o kasę - teleturniej	12:35 Z biegiem lat, z biegiem dni - Kraków, 1901 - serial, 1980	15:20 Ella Fitzgerald: Tylko jedna z tych rzeczy - dok., Wlk. Bryt., 2019	14:40 Detektywi - program kryminalny	
10:55 Ojciec Mateusz - serial	16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy, 2026	16:45 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund	18:50 Wydarzenia - program informacyjny	13:50 Cztery pory tańca - koncert, Franc., 2025		15:40 The Floor - teleturniej	
11:50 Gwiazdy w południe - Porwana przez Komanczów - western, USA, 1960		19:15 Fakty	19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Guzały	14:55 Wydarzenie aktualne			
13:15 Las Kolorów - Góry Tenasserim - dok., Hiszp., 2024		19:40 Pogoda	19:45 Pogoda	15:20 Ella Fitzgerald: Tylko jedna z tych rzeczy - dok., Wlk. Bryt., 2019			
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny							
15:00 Sanatorium miłości - reality show							
16:05 Dziedzictwo - serial							
							
17:00 Telexpress	17:20 Pogoda	18:45 Mam talent - program rozrywkowy	18:55 Szybcy i wściekli 7 - sens., USA, Chiny, Jap., 2015. Brian O'Conner (Paul Walker) i reszta załogi mordercy, że porzucili kryminalne życie. Ale teraz Deckard Shaw (Jason Statham) z zemsty zabija członków ekipy jeden po drugim.	17:00 Tamte lata, tamte dni - Małgorzata Hajewska - magazyn	20:00 Rambo 3 - akcja, USA, 1988. Dawny dowódca i przyjaciel Johna Rambo wyrusza z tajną misją do Afganistanu. Wkrótce nadchodzi wiadomość, że został on pojmany i uwięziony w radzieckiej bazie wojskowej.	16:35 Wakacje w krzywym zwierciadle - kom., USA, 1983	09:00 Stella 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywem 13:10 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegład Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dzielnia niewiasta 15:15 Mateczniki Polskości 15:30 Wierze w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Przelamując bariery 17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni ze św. Franciszkiem 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog.
17:35 Ojciec Mateusz - serial krym.	18:05 Słowo na niedzielę - rozmowa	21:45 Cudowny chłopak - film, USA, Hong Kong, Kanada, 2017. Urodzony z licznymi deformacjami twarzy 10-letni Auggi, dotąd uczył się w domu pod okiem mamy. Teraz jednak zaczyna 5 klasę w normalnej szkole, ma nadzieję, że koledzy potraktują go jak zwyczajnego chłopca.	00:55 Predator: Prey - sens., USA, 2022. Młoda kobieta stanie do walki przeciw drapieżcy z kosmosu z zaawansowanym technicznie arsenałem.	17:40 Retro kino - Paryżanka - dram., USA, 1923	22:05 Uprawdzona - akcja, Franc., USA, 2008	19:00 Idź na całość - program rozrywkowy	
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:15 Lekkoatletyka - Halowe Mistrzostwa Świata w Toruniu	00:05 Obecność II - horror, USA, 2016	03:05 Świat według Kiepskich - serial komediowy	19:20 Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluśkiewicz - magazyn	23:55 21 mostów - akcja, USA, 2019. Detektyw z nowojorskiej policji Andre Davis zostaje wyznaczony do aresztowania dwóch niebezpiecznych zabójców.	20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
19:30 Program inform. 19.30	20:00 Rodzinka.pl - serial komediowy	04:00 Uwaga! - program interwencyjny	04:40 Disco Gramy - program muzyczny	20:00 Człowiek, który sprzedał swoją skórę - dram., Szwecja, 2020	02:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.	20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
19:55 Pytanie dnia - rozmowa	20:30 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne	04:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA	05:25 Teleszkapy TV Okazje	22:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	02:25 Menu na miarę - program kulinarny	20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
20:05 Sport	22:50 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny			23:20 Wieczór kinomana - Anatomia morderstwa - dram., USA, 1959	02:50 Kino nocne - Sześć roku - kom., Hiszp., 2021	20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
20:10 Pogoda	23:45 Kino relaks - Cwaniaki z Hollywood - kom., USA, 2020			02:10 Dobry tytuł - magazyn literacki	05:00 Cztery pory tańca - koncert, Franc., 2025	20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
20:25 Komisarz Alex - serial krym.	01:40 Uwięzieni w raj - fab., Niemcy, 2017			02:50 Kino nocne - Sześć roku - kom., Hiszp., 2021		20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
21:25 Hit na sobotę - Protektor - akcja, USA, 2012	03:25 Akacja 38 - serial			05:00 Cztery pory tańca - koncert, Franc., 2025		20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
23:10 Rambo: Ostatnia krew - akcja, USA, 2019						20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
01:05 Różyczka - dram., Polska, 2011						20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
03:10 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny						20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
04:05 Pył - dok., Polska, 2023						20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	
04:50 Sprawdzamy - magazyn						20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobliwie pojmovaną sprawiedliwość.	

NIEDZIELA - 22 marca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:25 Sprawa dla reportera	04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026	05:35 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień - pasmo, które idealnie pasuje do porannej kawy.	06:10 35 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '98	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.	05:00 Szkoła - Licealistka z 3b, Sabina Kopacka jest zareczona z Michałem Dawidziukiem. Dziewczyna zaczyna sobie jednak uświadamiać, że nie jest gotowa, żeby spędzić z nim całe życie...	06:00 Samochody , które podbiły świat 06:55 Oto Ameryka XXL - życie bez umiaru - dok., Franc., 2024 08:05 Ewa gotuje - program kulinarny 08:35 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
06:20 Słownik polsko-polski - talk-show prof. J. Miodka	06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026	05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy	07:10 Rozmowy (nie)wygodne - Krzysztof Zalewski	06:40 Kobra - oddział specjalny - Turecki biznesmen Naas zostaje zamordowany na autostradzie. Jego śmierć powoduje trudności finansowe rodziny Semira.	10:40 Robin Hood: księża złodziei - sens., USA, 1991	13:40 Diamentowa afera - sens., USA, Niemcy, 1999
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny	06:45 Bitwa o gości - program rozrywkowy	12:00 Hotel Transylwania 3 - anim., USA, Korea Południowa, 2018. Paka Draka wybierze się na ekskluzywną wakacje. Będą podróże luksusowym potworkiem statkiem.	07:50 Bajnutki - Chłopiec z odkurzaczem - widowisko	08:50 Rancho - serial komediowy	13:40 Diamentowa afera - sens., USA, Niemcy, 1999	15:40 Czas ostateczny - Pozostawieni - sens., Kan., USA, 2014 17:55 Uroczysko - serial kryminalny
07:00 Transmisja Mszy Świętej	11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn. W odcinku: styl wypowiedzi Przemysława Czarnka	07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	14:05 Must Be The Music - program muzyczny	08:00 Liturgia prawosławna w Fastach	13:50 Był sobie pies - familijny, USA, Indie, 2017. Pies odkrywa sens swojego istnienia, obserwując ludzi. Przez pięćdziesiąt lat odradza się w różnych wcieleniach jako różne rasy i trafia do kolejnych właścicieli.	15:00 Wielki milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988	20:00 Sprawiedliwi . Trójmiasto 00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:00 Koszty wojny 02:15 Powrót do przeszłości 03:15 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkapy TV Okazje
08:00 Tydzień - magazyn	11:50 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne	11:30 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy. W nowym sezonie swojego programu Marcin Prokop odwiedza Alaskę, Hawaje i Portoryko. To najdalej krańca Stanów Zjednoczonych, nie tylko w sensie geograficznym.	16:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy	09:05 Przystań nad Biblią - program religijny	15:55 Był sobie pies 2 - familijny, Chiny, Indie, Hongkong, USA, 2019.	15:00 Wielki milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988	
08:30 Życie po Sanatorium miłości - reportaż	14:00 Familiada - teleturniej	12:35 Co za tydzień - program rozrywkowy	17:30 Awantura o kasę - teleturniej	09:25 Paryska 27 - dokument, Polska, 2026	18:20 Taxi 2 - kom., Franc., 2000. Japoński minister obrony kraju odwiedza Francję. Zostaje porwany przez ludzi pracujących dla yakusa, mafii z Japonii.	11:55 Dokument tygodnia - Giganci sztuki - dok., Niemcy, 2021	
08:55 Zmiennicy - serial, 1986	14:35 Koło fortuny - teleturniej	13:10 Mam talent - program rozrywkowy	18:50 Wydarzenia - program informacyjny	10:05 Piotrus i Wilk - anim., Wlk. Bryt., 2023		13:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	
10:05 Ojciec Mateusz - serial	15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne	15:10 Kraina cudów - film, USA, Hiszp., 2019. Młoda June niespodziewanie odkrywa nieprawdopodobne, ukryte w lesie wesołe miasteczko...	19:15 Sport	11:55 Dokument tygodnia - Giganci sztuki - dok., Niemcy, 2021		13:40 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972	
11:00 Komisarz Alex - serial krym.	16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny	16:55 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund	19:25 Pogoda	12:00 Hotel Transylwania 3 - anim., USA, Korea Południowa, 2018. Paka Draka wybierze się na ekskluzywną wakacje. Będą podróże luksusowym potworkiem statkiem.		14:45 Siedmiu wspaniałych nadjeżdża - western, USA, 1972	
11:55 Między ziemią a niebem	17:15 Lekkoatletyka - Halowe Mistrzostwa Świata w Toruniu	19:20 Fakty	19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny	14:05 Must Be The Music - program muzyczny			
12:00 Anioł Pański, Watykan	21:20 Kwiatki Polskie duże - widowisko publicystyczne, 2026	19:45 Pogoda		16:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy			
12:15 Między ziemią a niebem	22:20 Gwiazdy w akcji - Gorący pościg - komedia, USA, 2015. Policjantka Rose otrzymuje od przełożonego tajne zadanie. Ma wspierać agenta Jacksona podczas eskortowania do sądu świadka koronnego...	19:50 The Traitors. Zdraycy - reality show		17:30 Awantura o kasę - teleturniej			
12:45 Nowe życie - Amelia - rep.	24:00 Krucjata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024	21:35 Piłkarski poker - film, Polska, 1988		18:50 Wydarzenia - program informacyjny			
13:05 Serengeti - dok., Wlk. Bryt., 2023	01:00 Cwaniaki z Hollywood - komedia, USA, 2020	23:45 Wesele - obycz., Polska, Łotwa, 2021. Wesele jakich wiele, jednak pod pozorem dobrej zabawy kryje się gorzka prawda o nas.		19:15 Sport			
14:10 Dom - serial, 1982	02:55 Prezent - fabularny, Polska, 2004	02:30 Superwizjer - magazyn reporterów		19:25 Pogoda			
16:05 Dziedzictwo - serial		03:05 Szpital św. Anny - serial obyczajowy, Polska		19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny			
17:00 Telexpress		04:05 Uwaga! - program interwencyjny					
17:20 Pogoda		04:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA					
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Andrzej Krzywy - talk-show							
							
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny	16:55 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund	19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy	16:35 Dobry tytuł - magazyn literacki	20:00 Uprawdzona 2 - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Emerytowany agent CIA Bryan Mills (Liam Neeson) zaprasza swoją nastoletnią córkę Kim (Maggie Grace) i byłą żonę Lenore (Famke Janssen), na kilka dni do Stambułu, gdzie obecnie pracuje. Tymczasem przywódca albańskich handlarzy ludźmi...	20:00 Batman - przygod., USA, 2022. Dwa lata przemierzania ulic zaprowadziły Bruce'a Wayne'a głęboko w cień Gotham City. Samotny strażnik stał się jedyнным ucieleśnieniem zemsty wśród swoich współobywateli.	09:15 Manna z Nieba 09:25 Przegład Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:40 Krakowianka o modrych oczach <

PONIEDZIAŁEK • 23 marca

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:25 Zaraz wracam - serial, 2026
09:05 Ranczo - serial kom., 2015
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Serengeti - dok., Wlk. Bryt., 2023
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:25 Rodzina (nie od) święta - Jak, będąc w małżeństwie, przeżywać przyjaźnie z osobami przeciwnej płci? - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:15 Kolekcja - Tadeusz Kantor - felieton
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki - teledyski
07:10 Od ucha do ucha - Mój dziadek się schował - Rys w mieście - Kajak
07:40 Piękno wykute w stali - dokument, Polska, 2015
08:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:15 Młyn i krzyż - kostium., Polska, Szwecja, 2010
12:00 Ella Fitzgerald: Tylko jedna z tych rzeczy - dok., Wlk. Bryt., 2019
13:35 Skutki noszenia kapelusza w maju - obycz., Polska, 1995
15:10 Dobre strony - Sarsa i Pablopavo - reportaże
15:25 Tamte lata, tamte dni - Małgorzata Hajewska
16:05 Profesor na drodze - film TVP, 1973
17:15 Pogranicze w ogniu - serial, 1991

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Gangster przechodzi operację plastyczną, ale ktoś kradnie zdjęcia „przed” i „po”. Pielęgniarka, która asystowała przy zabiegu, zostaje zamordowana.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Ben i Semir tropią Olive'a Quinna, który wykorzystywał hipnozę i iluzję aby okradać hotelowe sefry. Złodziej nie był świadomy, że w kasecie znajdował się cenny dysk twardy.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Ranczo - serial komediowy

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Kasia Stroińska z ósmej klasy okłamuje koleżanki, że jej mama pracuje w modnym butik w Londynie. W rzeczywistości mama Kasi opiekuje się starszymi osobami w ośrodku spokojnej starości.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
15:55 Lowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Azyl - sens., USA, 2002
00:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:00 Hardkorowy lombard
02:40 Interwencja - magazyn reporterów
02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami
05:30 Teleskopy TV Okazje

17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform.
19:30 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Teatr Telewizji - Rewizor - spektakl teatralny, 1977
22:30 Balans bieli - magazyn
23:15 Tętno 3 - dok., Polska, 2024
00:25 Zwerbowana miłość - dram., Polska, 2009
02:05 Porwana przez Komanczów - western, USA, 1960
03:25 Ogród - dok., Polska, 2021
04:10 Raport specjalny - mag.
04:55 Wykrywacz kłamstw - magazyn
05:15 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:50 Oko na świat - magazyn

17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz.
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:55 Na przekór losowi - wojenny, Włochy, 2023
23:55 Judy - fab., Wlk. Bryt., 2019
02:05 Instykt - serial krym., Polska, 2011
02:55 Akacja 38 - serial
03:50 Rodzinka.pl - serial kom.

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Bitwa o gości - program rozrywkowy
22:40 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj - film, USA, Chiny, 2016. Gdy następczyni Jack Reachera w armii, major Susan Turner zostaje niesłusznie oskarżona o zdradę, pragnąc udowodnić jej niewinność Reacher odkrywa, że...
01:05 Bliźniak - film, USA, Chiny, 2019
03:30 Co za tydzień - program rozrywkowy
04:05 Uwaga! - program interwencyjny
04:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA

19:55 Milionery - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:40 Mega hit - Oppenheimer - sens., USA, Wlk. Bryt., 2023. Ten film to historia triumfu i tragedii genialnego fizyka J. Roberta Oppenheimera. Opowiada o roli tego amerykańskiego naukowca w opracowaniu bomby atomowej, która pomogła zakończyć II wojnę światową. Widzimy jego życie od czasów uniwersyteckich do powojennych i narodzin Zimnej Wojny
01:20 Mumia - sens., horror, USA, Chiny, Jap., 2017
03:45 Ewa Gołtje - program kulinarny
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleskopy TV Okazje

18:25 Tygodnik Kulturalny - magazyn
19:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Naukzici Leonarda - serial dok., Wlk. Bryt., 2015
20:00 Poniedziałek z Bondem - Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971
22:10 Porozmawiajmy szczerze - Jacek Fedorowicz
22:50 Dziewczyna z perłą - obyczajowy, Wlk. Bryt., Luk., 2004
00:40 Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluskiwicz - magazyn
01:20 Samowolka - dramat, obycz., Polska, 1993
02:35 Więcej niż fikcja - Michel Gondry - dok., Franc., 2023
04:15 Kulturalni - magazyn

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Eskort - akcja, USA, 201. Agent specjalnej elitarniej jednostki i weteran amerykańskiej piechoty morskiej James Silva (Mark Wahlberg), wspomagany przez grupę taktyczną, eskortuje na pokład samolotu Li Noora. Trasa nie należy do najłatwiejszych...
22:00 Gunner - akcja, USA, 2024
00:05 Polowanie na łowcę - thriller, USA, 2013
02:10 Dzielnica strachu - serial
03:10 Menu na miarę - program kulinarny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:25 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial

18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Godzina zemsty - sens., USA, 1999. Kradzież gotówki, zaplanowana przez dwóch złodziei nie należała do trudnych zadań. Gdy nadchodzi czas podziału gotówki...
22:15 Kac Vegas III - kom., USA, 2013
01:25 Skok na głęboką wodę - reality show
02:30 Mówię Wam - talk-show
03:40 Fachowcy - program paradokumentalny
04:20 Dorota was urządzi - program lifestylowy

TV Trwam

09:55 Św. na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Kazania wielkopostne
11:05 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięci i Tożsamości
11:20 Stan Bezp. Państwa
11:30 Warto być ojcem
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Skazani na Sybir
13:00 Spór o Morskie Oko
13:30 Msza św.
14:30 Polka
15:00 Niebieskooki Anioł
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Moja parafia
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 40 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia

WTOREK • 24 marca

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2026
09:00 Ranczo - serial kom., 2015
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Nurt życia. Opowieść o rzecze - dok., Niemcy, 2024
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela, Polska

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Przysiągn nad Biblią - program religijny
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz.
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Rosół polski - magazyn kulinarny
12:15 Którędy po sztukę - Jerzy Durakiewicz i Andrzej Wróblewski - magazyn
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Zostajemy zaproszeni do restauracji „Biała karczma” w Grudziądzu oraz pizzerii „La Farina” w Mysłowicach.
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki - teledyski
06:55 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Titkow - magazyn
07:35 Podróż z historią - Gorączka srebra - dok., Polska, 2016
08:20 Dobry tytuł - magazyn literacki
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:05 Pavoncello - obyczajowy, Polska, 1967
10:45 Profesor na drodze - obyczajowy, Polska, 1973
12:00 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Naukzici Leonarda - serial dok., Wlk. Bryt., 2015
12:40 Carmen - dram., Hiszp., 1983
14:30 Hala odlotów - talk-show
15:30 Cyrk - kom., USA, 1928
16:55 Pogranicze w ogniu - serial, 1991

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Kiedy szef policji umiera, Nash za wszelką cenę chce znaleźć winowajców. W tym celu policjanci przesłuchują biznesmena, który pod przykrywką prowadzi nielegalny przemysł do Las Vegas.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Bezdomy znajduje walizkę z milionem euro i postanawia ją przywłaszczyć
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Uczennicy gimnazjum Zuzie Machnickiej imponuje to, że podrywa ją starszy kolega, Marcin Hos. Dziewczyna, mimo ostrzeżeń starszej siostry, umawia się z nim na randkę.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - paradokument
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
15:55 Lowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto - serial kryminalny
22:40 Air Force One - sens., USA, Niemcy, 1997
01:10 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:20 Hardkorowy lombard
02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami
05:30 Teleskopy TV Okazje

18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform.
19:30 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
21:20 Szyfry wojny - dram. wojenny, USA, 2002
23:45 Igła - sens., USA, 1981
01:45 Smaki miłości - obycz., USA, 2007
03:40 To działa. Polskie innowacje bez granic - 2025
05:00 Wykrywacz kłamstw - magazyn
05:15 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:55 Oko na świat - magazyn

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Stan wyjątkowy - kom., Chorwacja, Polska, Serbia, 2019
01:30 Gorący pościg - kom., USA, 2015
03:10 Kokainowy raj - dok., Australia, 2023

19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Skok na głęboką wodę - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Obecność II - horror, USA, 2016
03:00 Uwaga! - program interwencyjny
03:15 The Traitors. Zdrajcy - reality show
04:45 Kto was tak urządził - program poradnikowy

19:55 Milionery - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:30 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy
23:35 Predatorzy - sens., USA, 2010. Royce (Adrien Brody) odzyskuje przytomność w trakcie skoku spadochronowego. Na miejscu lądowania spotyka kilka innych osób, także tam zrzuconych. Wkrótce odkrywają szokującą prawdę - nie stąpają po Ziemi.
02:00 Nie oddychaj - sens., USA, Węgry, 2016. Troje nastolatków włamuje się do domu niewidomego samotnika. Są przekonani, że łatwo zdobędą łup...
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleskopy TV Okazje

18:10 Mody Polskie - Trójmiasto - reportaże
18:50 Jerry Stuhr. Sam ze sobą - dok., Polska, 2014
20:00 Zbrodnia i kara - Teatr Telewizji, 1987
22:20 Dziewczyna do wzięcia - kom. obycz., Polska, 1972
23:20 Nocny dokument - Johnny i ja - podróż w czasie z Johnem Heartfieldem - dok., Niemcy, 2023
01:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
01:55 Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971
04:05 Którędy po sztukę - Mirosław Bałka - magazyn
04:20 Tygodnik Kulturalny
05:10 Przysiągn nad Biblią - program religijny

20:00 Joker - akcja, USA, 2015. Nick Wild (Jason Statham) jest ochroniarzem. Kiedy jego przyjaciółka zostaje pobita, Nick pomaga jej w przygotowaniu zemsty.
21:50 Oczy smoka - akcja, USA, 2012
23:30 Na tropie zabójcy - thriller, USA, Wlk. Bryt., 2024
01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:35 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Ptaki nocy - przygod., USA, 2020. Kiedy bandziory Gotham, Roman Sionis oraz Victor Zsasz biorą na cel niejaką Cass, całe miasto angażuje się w poszukiwanie dziewczyny.
23:20 Blade: Mroczna trójka - horror, USA, 2004. Daleko na odludziu, wampiry przywracają do życia swego idola.
01:45 Hotel Paradise - reality show
02:45 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
04:05 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

TV Trwam

09:40 Św. na każdy dzień
09:45 Tyle krzywdy
10:00 Obchody Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Św. na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Historia Obrazu Matka Boska AK
13:00 Ulmowie
13:30 Msza św.
14:30 Z Zaczyna na Syberię
15:00 Ratując człowieka
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w Obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteeki
17:00 Wierzę w Boga
17:30 Rajd Katyński
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 40 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 25 marca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
06:25 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:25 Zaraz wracam - serial, 2026 09:05 Ranczo - serial obycz. 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:05 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Program rolny 12:55 Natura w Jedynce - Dzika Argentyna - dok., Niemcy, 2023 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Panna młoda - serial obycz., 2024 17:20 Pogoda	04:30 Na dobre i na złe 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie 11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 12:10 Rzecznik Polityki - Hodowla Zwierząt Karola Borsuka - dokument, 2018 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024	05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Młode gliny - program kryminalny 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Syn klienta detektywów wyprowadził się kilka miesięcy temu z domu, zrywając z ojcem wszelkie kontakty. Ojciec uznał, że za tym wszystkim stoi... 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - W lesie obok podwarszawskiej miejscowości nastolatek pada ofiarą śmiertelnego potrącenia. Okazuje się, że... 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokmalny	06:15 Muzyczne poranki 07:05 Tamte lata, tamte dni - Marian Opania - magazyn 07:40 Podróże z historią - Turniej o róg królowej - dok., Polska, 2016 08:20 Porozmawiajmy szczerze - Jacek Fedorowicz 09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991 10:15 Cyrk - kom., USA, 1928 11:35 Pavoncello - film TVP, 1967 12:20 Jerzy Stuhr. Sam ze sobą - dok., Polska, 2014 13:25 Parasolki, Hiszp., Franc., 2020 13:45 Tygodnik Kulturalny 14:40 Dziewczyna i gołębie - film TVP, 1973 15:40 Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy - film TVP, 1973 16:50 Pogranicze w ogniu - serial, 1991	06:00 Nash Bridges - Nash i Joe przyjeżdżają do Las Vegas i odnajdują zabójcę Franka Girarda. Ciężarówka przewożąca cenny towar zostaje porwana. Czy policjantom uda się ją odzyskać? 08:00 Kobra - oddział specjalny - Do kontroli na autostradzie zostaje zatrzymana kobieta, która jak się okazuje ma na koncie morderstwa policjantów. Niespodziewanie zaczyna strzelać do inspektora Dietera Bonratha. 10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:20 Ten moment - serial obyczajowy 05:55 Szkoła - Uczeń klasy 3 liceum, Jacek Juraski, nadaje w internecie video o szkole, jako „Szkolny Rebeliant”... 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokmalny 18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokmalny 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokmalny 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokmalny 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokmalny 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Purpurowe rzeki - sens., Franc., 2000 00:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:55 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telegazeta TV Okazje
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela, Polska 18:20 Zaraz wracam - serial, 2026 18:55 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 21:20 Czas zemsty - akcja, USA, 2013 23:30 Andrzej Wajda - Brzezina - dram., Polska, 1970 01:15 Szyfry wojny - dram. wojenny, USA, 2002 03:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 05:00 Wykrywacz kłamstw 05:20 Pytanie dnia - rozmowa 05:40 Reporterzy - magazyn 05:55 Oko na Świat - magazyn	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial obycz., 2026 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:55 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2022 00:05 Ciasteczko dla księcia - fab., USA, Kan., 2023 01:45 Na przekór losowi - Włochy, 2023 02:45 Stryjskie piekło Kurdów - dok., Wlk. Bryt., 2023 03:45 Rodzinka.pl - serial komediowy	20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Królowa przetrwania - reality show 22:55 Tammy - komedia, USA, 2014 01:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 02:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 03:10 Uwaga! - program interwencyjny 03:25 Perła Kataru - najbardziej luksusowa wyspa świata - dok., Wlk. Bryt., 2022 04:30 Ej, Stara! - program poradnikowy 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Milionierzy - teleturniej 20:30 Farma - reality show 21:30 Bez pudru czyli Kabaret plus... 22:45 Komediodowa środa - Gang Dzikich Wieprzy - kom., USA, 2007 00:50 Dwoch gniewnych ludzi - kom., USA, 2003 03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telegazeta TV Okazje	18:05 Dobre strony - Natalia Przybysz i Damian Kocur - reportaż 18:30 Informacje kulturalne - magazyn 20:00 Zimna wojna - dram., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018 21:40 Przygody Sherlocka Holmesa - serial, Wlk. Bryt., 1984 22:50 Hala odlotów - talk-show 23:50 Jan Ptaszyn Wróblewski i przyjaciele - koncert, 2006 01:35 Dziewczyny do wzięcia - kom. obycz., Polska, 1972 02:35 Informacje kulturalne - magazyn 03:05 Johnny i ja - podróż w czasie z Johnem Heartfieldem - dok., Niemcy, 2023	16:00 Ranczo - serial komediowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Jestem Bogiem - akcja, USA, 2011. Pisarz, Eddie Morra, jest nieudacznikiem zarówno w swojej pracy, jak i w życiu uczuciowym. Wszystko zmienia się, gdy spotyka byłego męża swojej siostry 22:05 57 sekund - thriller, USA, 2022 00:00 Kod zła - horror, Kan., USA, 2024 02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	21:00 Dunkierka - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017. Akcja rozgrywa się na plaży, na morzu i w powietrzu. Oddziały uwięzione na plaży, między przeciwnikami, muszą stawić czoła niemożliwemu. 23:20 Godziny szczytu - sens., USA, 1998. FBI bada sprawę uprowadzenia córki chińskiego dyplomaty. 01:30 Hotel Paradise - reality show 02:35 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą 03:55 Fawchowy - program paradokmalny 04:35 Dorota was urządzi - program lifestylowy	09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audyencja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polskości 11:25 Jestem mamą 11:40 Mysłac Historia 11:50 Odnaleźć siebie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu 13:05 Tam Ktoś jest! 13:30 Msza św. 14:40 Bawer - Moja Walka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Ukryci w Ionie Matki 17:00 Po stronie prawdy 17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:20 Odnaleźć siebie 19:25 40 dni ze św. Franciszkiem 19:30 Bóg z nami 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrawiliśmy 22:30 Nie pokonasz miłości

CZWARTEK • 26 marca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
06:25 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2026 09:00 Ranczo - serial kom., 2016 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 To się opłaca - magazyn 12:55 Natura w Jedynce - Dzika Argentyna - dok., Niemcy, 2023 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Panna młoda - serial obycz., 2024 17:15 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:40 Dzień z życia artysty - Vadim Brodski - magazyn 12:10 Informacje kulturalne - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej	05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - 34-letnia Marta i 36-letni Tomek właśnie się pobrali. Marta byłaby absolutnie szczęśliwa, gdyby nie... 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Młode gliny - program kryminalny 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Gdy po wielu latach nieobecności w domu Urszuli pojawia się ojciec jej córeczki, Rafał, wszystko wskazuje na to, że rodzina znowu będzie w komplecie. Jednak czy Rafał rzeczywiście jest tym, za kogo się podaje? 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - Do mediów zostaje rozesłany list, zapowiedziane są zabójstwa... 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokmalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	06:10 Muzyczne poranki 06:55 Tamte lata, tamte dni - Joanna Szczepkowska - dokument, Polska, 2016 08:10 Przysłań nad Biblią 08:30 Informacje kulturalne 09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991 10:10 Dziewczyna i gołębie - film TVP, 1973 11:15 Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy - kom., Pol., 1973 12:20 Reżyserzy - Spike Lee - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:10 Kolekcja - Teresa Pagowska - felieton 13:20 Wydarzenie aktualne 13:55 Niedziela z... twórczością Wojciecha Młynarskiego 14:55 Statyści - kom., Polska, 2006 17:05 Pogranicze w ogniu - serial 18:10 Wydarzenie aktualne 18:40 Ktośedy po sztukę - Yael Bartana - magazyn	06:00 Nash Bridges - okazuje się, że były gliniarz i jednocześnie wróg Nasha uciekł z więzienia. Mężczyzna grozi, że zdetonuje bombę. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Młoda kobieta jest przekonana, że jej dziecko nie żyje. Wkrótce dzwoni do niej położna z informacją, że jest inaczej i ona ma to dowód. 10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Ranczo - serial komediowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:20 Ten moment - program obyczajowy 05:55 Szkoła - Ela Nowik odkąd zrobiła karierę w zespole disco polo, pogorszyła się w nauce. 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokmalny 18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokmalny 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokmalny 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokmalny 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokmalny 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto - serial kryminalny 22:40 Piekarz - sensacyjny 23:00 Mysłac Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrawiliśmy 22:30 Nie pokonasz miłości
17:55 Klan - telenowela, Polska 18:20 Zaraz wracam - serial, 2026 18:55 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:25 Piłka nożna - Polska - Albania 23:15 Mundial białoczerwonych: Trzej przyjaciele z boiska - dok., Polska, 2006 00:20 Głina. Nowy rozdział - serial krym., Polska, 2025 01:20 Igła - sens., USA, 1981 03:20 Sprawa dla reportera 04:40 Wykrywacz kłamstw - magazyn 05:00 Pytanie dnia - rozmowa 05:25 Reporterzy - magazyn 05:35 Oko na Świat - magazyn	17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - Poleski 21:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 22:15 Program rozrywkowy 22:45 Syn - serial, USA, 2017 00:20 Rodzinka.pl - serial kom. 01:00 Stan wyjątkowy - kom., Chorwacja, Polska, Serbia, 2019 03:05 Lepsza połowa - serial, 2020 03:35 Akacja 38 - serial	19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Godziny szczytu II - sens., USA, 2001 00:35 Skok na głęboką wodę - reality show 01:40 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 02:45 Uwaga! - program interwencyjny 03:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:00 Ej, Stara! - program poradnikowy 04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	17:00 Gliniarze - W pobliżu klubu Adama dochodzi do serii kradzieży rowerów - przestępcy stają się tak zuchwali, że atakują jednego z kadetów z klubu judo Adama, który broni się i trafia do szpitala. 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Milionierzy - teleturniej 20:30 Farma - reality show 21:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 22:55 Sortownia - serial obycz. 01:00 Przerwa techniczna	18:55 Portrety - Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo - dok., Włochy, Niemcy, 2019 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Tatarak - dram. obycz., Polska, 2009 22:40 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Elvis Presley - dok., Wlk. Bryt., 2018 23:10 Video Killed the Radio Star - Steve Barron - 2009 23:45 Zimna wojna - dram., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018 01:30 Jan Ptaszyn Wróblewski i przyjaciele - koncert, 2006 03:10 Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawłuskiewicz 03:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. 04:30 Pavoncello - film TVP, 1967	20:00 Taxi 3 - kom., Franc., 2003. Główny bohater cyklu, taksówkarz Daniel jeździ super wyposażonym samochodem, który umożliwi mu byskawicznie przewożenie pasażerów. 21:45 Pan i Pani Kiler - kom., USA, 2010 23:40 Ekstrakt - kom., USA, 2009 01:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:20 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	21:00 Zanim odejdą wody - kom., USA, 2010. Peter Highman za pięć dni ma po raz pierwszy zostać ojcem. Spieszy się na samolot z Atlanty do domu, gdyż pragnie towarzyszyć żonie podczas porodu. Jego plany legną jednak w gruzach, gdy... 23:10 Wielki Mike - obycz., USA, 2009. Michael Oher, czarnoskóry chłopiec z bardzo biednej rodziny zostaje zaadoptowany przez białą bogatą rodzinę. Zaczyna odnosić sukcesy w sporcie... 01:50 Hotel Paradise - reality show 02:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą 04:15 S05 Ekipy w akcji - program policyjny	09:20 Bóg z nami 09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłac Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykłady z kongresu 12:50 Mateczniki Polskości 13:00 Znak Nadziei 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:30 Truffe w Polsce 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni ze św. Franciszkiem 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Dam pracę pracownikowi fizycznemu (mężczyzna), Tuchola i okolice, 601-927-172
- Zatrudnię kierowcę kat. C+E w transporcie międzynarodowym z doświadczeniem. Zestaw z plandeką. Wyjazdy tygodniowe, co weekend w domu. Wyjazdy głównie Polska – Niemcy- Polska. Telefon kontaktowy 604-272-400

nieruchomości

Sprzedam

- Działka o pow. 608 m², Polski Związek Działkowców „Kalina” w Tucholi, ul. Sępoleńska, 660-846-088
- Działka ok. 350 m², uzbrojona (prąd, gaz, woda, kanalizacja, deszczówka), centrum Tucholi, 601-413-352
- Działka ROD Kalina w Tucholi, 370 m², ogrodzona, zagospodarowana, przyczepa kempingowa obudowana w kształcie domku, brak prądu, 35.000 zł, 600-465-909
- Działki budowlane z warunkami zabudowy, Kiełpin – Wybudowanie, 2 km od Tucholi, 504-928-006
- Działki budowlane, 800-3000 m², 100 m od jeziora, 100 m od lasu, 60 zł/m², 512-551-865

Oddam w najem

- Mieszkanie 56 m² w Tucholi, osiedle przy galerii, ul. Witosa, IV piętro, wyposażenie: lodówka z zamrażarką, płyta indukcyjna, piekarnik, pralka, miejsce pod zabudowę plus miejsce postojowe w garażu, 605-532-180
- Mieszkanie w bloku, ul. Dworcowa 1/4, Tuchola, I piętro, umeblowane, 781-546-139
- Na pokój umeblowany z dostępem do kuchni i łazienki pana pracującego przyjmę, Tuchola, 781-546-139
- Na pokój umeblowany, kuchnia, łazienka, korytarz, osobne wejście, przyjmę, Tuchola, 781-546-139

kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wycena gratis, tel. 660-665-965
- Skupujemy bydło: byk do 18,50 zł/kg, jałówek do 16,50 zł/kg, krowa do 15 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Ubojnia kupi bydło rzeźne i wybrakowane, płatne gotówką + VAT lub przelewem, 663-187-932

Reklama

KOMINY

501-671-531
502-671-531
691-644-441

- frezowanie i usuwanie sadzy szklistej
- powiększanie średnicy komina
- montaż rur kwasoodpornych
- montaż rozdmuchiwanych wkładów kominowych dla systemów powietrzno-spalinowych
- renowacja kominów metodą szlamowania

różne

- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Holandia, Niemcy, Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja budynków, poddaszy, kompleksowe remonty mieszkań domów od A do Z, docieplenia budynków, malowanie, elewacje, mycie elewacji, polbruk, stawianie zadaszeń, wiat, tarasów, domków drewnianych, prace dekarские, ciesielskie, płoty ogrodzenia, 725-530-485
- Adaptacja poddaszy, budowy mieszkań A-Z, remonty, docieplenie elewacji, zabudowa poddaszy, k-g, regipsy, szpachlowanie, malowanie, pokrycia dachowe, wolne terminy, 736-792-828
- Anteny TV sat, montaż, serwis, instalacja, montaż telewizorów na ścianie, instalacja dekoderów, 606-169-509
- Budowa dachów, ciesielstwo, grzanie papy termozgrzewalnej, naprawy dachów, tarasów, balkonów, usuwanie przecieków, montaż blachy i parapetów, wymiana rynien, wszystko co związane z dachami, stawianie wiat, zadaszeń, garaży, domków, tarasów, 725-530-485
- Doświadczona na rynku firma oferuje ocieplenia dachów, stropów pianą PUR. Jest to nowoczesna i sprawdzona metoda pozwalająca szybciej i taniej od wełny ocieplić Twój dom, 505-125-966
- Elektryk, 602-338-356, 784-700-127
- Groch, lubin, bardzo dobre jakościowo, 889-146-612
- Prace wyburzeniowe, cięcie asfaltu, betonu i zagęszczanie gruntu, mycie dachów, elewacji i kostki brukowej, 601-927-172
- Pranie dywanów, kanap, foteli w domu klienta, 667-250-859
- Profesjonalne mycie dachów, elewacji i kostki brukowej, tel. 791-815-468
- Profesjonalne usługi podnoszenia oraz klejenia nagrobków, odnowa liter oraz układanie kostki brukowej. Wolne terminy, 780-749-404
- Tynki maszynowe, gipsowe i cementowo-wapienne wykonam, 667-250-859
- Zasięgę każdą ilość zbóż i rzepaku, 400 zł/ha, skoszę za 500 zł/ha, 788-897-798

motoryzacja

Sprzedam

- Alfa Romeo 159 1.9 JTS (2005), 248 tys. km, polski salon, cena do uzgodnienia, tel. 693-717-063
- Alufelgi do Alfę Romeo 147, 4 szt., 16 cali, hak do Alfę Romeo, plandeka na stelażu nierdzewnym, 601-927-172
- Audi A4 B6 1.9 TDI 130 KM (2004), automat, kombi, od 2021 r. w Polsce jeden właściciel, 6500 zł, 516-955-473
- Fiat 126p (1993), stan bdb., cena do uzgodnienia, 537-696-995

- Ford Mondeo III 2.0 TDCI 130 KM (2006), kombi, pełne wyposażenie, podgrzewane, skórzane fotele, alufelgi, na części, sprawny, 601-927-172
- Honda Shadow 1100 cm3 (1994), stan bdb., tanio i pilnie sprzedam, 722-318-113

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skrośdowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461

sprzedaż

- Amur, karp, lin, karaś, tołpyga, okoń, szczupak, węgorz i inne, również kolorowe do oczek. Sprzęt rybacki, 889-356-363
- Baloty sianokiszonki 120 cm, mieszanka zbożowa lucerny i koniczyny, 120 zł/szt., 787-929-015
- Bele siana, pszenżyto, pszenica, jęczmień, owies, 601-413-352
- Betoniarka, C-360/C-355 (tur), wywrotki, rozrzutnik 2-osiovy, samobieżająca, prasa, przetrząsacz-zgrabiarka, pług, kultywator, siódemka, wały posiewne, kosiarzki rotacyjne dwubębnowe, siano (okrągłe), 886-128-423
- Bryczka na gumowych kołach, siewnik zbożowy Poznaniak, laweta 1-osiova do słomy, pług 4-skibowy, 784-962-132
- Buraki pastewne, pszenżyto ozime, jęczmień jary, 667-313-250
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, odsadki, 600-743-094
- C-360, Gruber, owijarka, przewracarka, Tur, Troll, sortownik, rozrzutnik, kosiarzka, przyczepa 3,5 t, prasa rolująca, talerzówka, pług, 601-841-642
- Drewno brzoza, dąb, poszczepane, okna używane i sofa 2-osobowa z ekoskóry rozkładana, łóżko rozkładane 2-osobowe, 601-927-172
- Drewno bukowe, suche, rozpalkowe, w workach lub luzem oraz drewno grube, buk, dąb, brzoza, 604-560-593
- Drewno opałowe gałęziówka, sosna długa, 100 zł/mp, pocięta sosna, 150 zł/mp, dąb pocięty, 200 zł/mp, 513-951-086
- Drewno opałowe, połupane, różnego rodzaju, tel. 513-921-882
- Drewno opałowe, sosna, brzoza, 602-740-955
- Drewno opałowe, suche wałeczki, pocięte, 170 zł/mp, możliwość dowozu do klienta, więcej informacji 695-684-175
- Drewno opałowe, workowane, rozpalkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, cięcie, 509-161-734
- Gorczyca, Pruszcz, 665-598-854, 603-298-371
- Groch, lubin wąskolistny słodki i owies, dobrej jakości, 512-397-971
- Jęczmień jary czyszczony Fedway, pszenżyto, żyto, 663-661-433
- Jęczmień jary Masimo z pierwszego odsiewu, 1000 zł/t oraz owies, 600 zł/t, 691-299-378
- Jęczmień jary, pszenica jara, pszenżyto jara, 514-835-353

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bysław:** sklep p. Krzyżelewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Kamień łupany, okazynie, kostka granitowa, kruszywo kamienne, polbruk, czarnoziem ogrodowy. Utwarzanie wjazdów, możliwość wykonania prac. Kora sosnowa, 601-927-172
- Króliki samce, 2 szt., dobra rasa, 798-783-552
- Kurki odchowane 20-tygodniowe – zamawiać na 28 marca i 11 kwietnia, Lubiewo, Hallera, tel. 601-304-239
- Kurki odchowane 20-tygodniowe i 23-tygodniowe Rossa, zamówienia marzec, kwiecień, maj, Lubiewo, 660-269-886
- Kury brojlery żywe 1,7-2 kg, 19 zł/szt., kaczkę pekin mięsne żywe 2-2,5 kg, 27 zł/szt., terminy na maj, Raciąż, 695-561-239
- Lawety do słomy różnej długości, już od 7500 zł, 536-815-138
- Łóżko 1-osobowe, polbruk z demontażu, terrarium legwana, kabina prysznicowa narożna, 601-927-172
- Łóżko rehabilitacyjne oraz toaleta, wózek inwalidzki, 665-898-326
- Łubin gorzki nieczyszczony, 1 zł/kg, Klonowo 32, tel. 605-616-312
- Łubin słodki, 603-865-959
- Metalowe słupki do ogrodzenia, plandeka z naczepy, metalowy zbiornik 12.000 l, zbiornik mauser 1000 l, przyczepka samochodowa, 536-815-138
- Mieszanka zbożowa jara, jęczmień jary, czyszczony, bez owsika, rozsiewacz nawozu 600 kg, krowa cielna, 694-112-280
- Opryskiwacz Pilmat 2000 l, 18 m, z aktualnym atestem, 663-034-166
- Owies Bingo i Wulkan, lubin słodki Regent, czyszczony, 606-572-752
- Owies Bingo niepalony, jęczmień jary, żyto ozime, 726-850-997
- Owies, 600 zł/t, Teolog, tel. 505-036-571
- Owies, Klonowo, 604-400-709
- Owies, lubin słodki oraz opryskiwacz zawieszany 600 l, szerokość 12 m, 512-509-958

- Owies, Wysoka Wieś, 788-594-649
- Panele ogrodzeniowe 200x250 cm, kolor antracyt, 602-578-718
- Perliczki i królika do dalszego chowu, (52) 334-91-04
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, 534-665-535
- Płyty chodnikowe 60x60, nowe, okazjna cena, możliwość transportu, 601-927-172
- Prosięta mięsne, ciągnik C-355, zarejestrowany, ubezpieczony, 697-948-797
- Prosięta, 6 szt., Wielka Klonia, tel. 693-954-038
- Przyczepa do słomy, beczkowóz, agregat uprawowy, siewnik, przyczepa 4,5-tonowa, agregat z hydro-pakiem, koła do przyczepy, przyczepa jednoosiowa, chwytak balotów, 663-187-248
- Pszenica letnia, Kęsowo, 734-130-897
- Pszenżyto ozime, 781-167-409 po godz. 16:00
- Pszenżyto, żyto, Tuchola, 601-918-216, dzwonić po 16:00
- Saradela, 609-210-427
- Siano – mała kostka, przetrząsacz 2-gwiazdowy do siana, 539-545-235
- Siano i sianokiszonka – bele 120x120, pług 3-skibowy i 4-skibowy Unia Grudziądz, rębak do gałęzi, 693-844-125
- Siano, sianokiszonka 120x120, sprzedam lub zamienię na słomę, 882-730-006
- Sianokiszonka z lucerny, 721-449-907
- Słoma w belach, 70 zł/szt., kaczkę piżmowe, 663-130-923
- Warchlaki, 10 szt., groch Mecenas czysty, słoma w balotach 120x120, redla do ziemniaków 5-rzędowe, prasa do słomy Z-224 kostka, 502-273-402
- Ziemniaki jadalne Denar, 0,50 zł/kg, 508-292-245
- Żyto, ok. 4 t, Kęsowo, 889-063-799

informator medyczny

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzoszczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek** 17.00-20.00
tel. 52 33 433 44

SONUS-MED Mariola Gwizdała

Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

GABINET LEKARSKI SZRAJBER

Badania diagnostyczne i konsultacje lekarskie
• lek. Marta Szrajber
USG specjalistyczne dzieci i dorosłych
• lek. Yurii Szrajber
poradnia kardiologiczna dla dorosłych - w tym ECHO serca
Tuchola (Rudzki Most)
ul. Strzelecka 59/2
tel. 510 727 494

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr Nikolai Kielbratowski
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

auris med BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet
Tel. 791 029 403

Osoby związane ze służbą zdrowia, które chcą zrekklamować swoje usługi i zaistnieć w naszym powiatowym „Informatorze medycznym”, prosimy o kontakt z redakcją – tel. 52 33 630 50.

Śliwice

Wierni przygotowują się do Święta Zmartwychwstania Pańskiego

Mieszkańcy Śliwic i okolic mieli okazję przeżyć 4. niedzielę Wielkiego Postu w atmosferze refleksji i zadumy, biorąc udział w spektaklu pasyjnym. Wydarzenie przygotowali pracownicy i podopieczni śliwickiego domu kultury.

Wierni Kościoła Katolickiego podczas trwającego Wielkiego Postu gromadzą się na różnego rodzaju wydarzeniach wprowadzających do głębokiego przeżycia Wielkanocy. W okresie

od Środy Popielcowej do Niedzieli Wielkanocnej biorą udział w dedykowanych nabożeństwach wielkopostnych bądź uczestniczą w tematycznych realizacjach.

Przykładem wydarzenia w okresie czterdziestodniowego przygotowania do zmartwychwstania był niedzielny (15 marca) spektakl pasyjny inspirowany poezją Romana Brandstaettera i „Dzien-

Spektakl pasyjny w Śliwicach cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wiernych.

Wierni zdecydowali się na głębokie przeżycie wartości artystycznych połączonych z refleksją duchową i kulturową.

Pamiątkowa fotografia osób, które zaprezentowały spektakl pasyjny.

niczkiem” św. siostry Faustyny, opracowany przez pracowników Gminnego Ośrodka Kultury w Śliwicach na czele z **Anną Klinger**.

W Kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Śliwicach w późny marcowy wieczór zgromadził się tłum wiernych, którzy poprzez udział w przedstawieniu zdecydowali się na głębokie przeżycie wartości artystycznych

połączonych z refleksją duchową i kulturową. W rolę lektorów wcielił się prezenterzy Polskiego Radia: **Alicja Samolewicz-Jęglika**, **Michał Pacześniak** oraz **Tomasz Klinger**. Z kolei nad oprawą muzyczną czuwali: **Waldemar Jajdzewski**, **Katarzyna Kożuch**, **Patrycja Dąbrowska** i schola parafialna.

Tekst i fot. Anna Lipska

Z wizytą u AgroBorowiaków

W minionym tygodniu ZSLiA w Tucholi odwiedziła regionalistka **Maria Ollick** w towarzystwie twórców ludowych. Goście w niezwykle ciekawy sposób przybliżyli uczniom historię Borowiaków, a ci też nie byli dłużni i zaprezentowali scenki w gwarze borowiackiej.

Spotkania pn. „To my Borowiacy” zagościły w Zespole Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi w dniach 11 i 13 marca. Wzięli w nich udział licealiści – głównie klas z kierunku technik organizacji turystyki – oraz uczniowie tucholskiej „Jedynki”. Spotkanie poprowadziła **Maria Ollick** oraz zaproszeni twórcy ludowi, **Anna Przytarska**, a także **Krystyna** i **Andrzej Mięsikowscy**. Natomiast jego organizacji podjęły się nauczycielki prowadzące grupę AgroBorowiaków w murach szkoły przy ul. No-

AgroBorowiacy i ich goście.

Nudy nie było ani przez chwilę!

wodowskiego, **Jolanta Węcowska** i **Joanna Żebrowska**.

– Spotkanie było bardzo ciekawe. Młodzież ze skupieniem wysłuchała wykładu na temat historii Borowiaków, ich zwyczajów, codziennego życia – relacjonuje druga z wymienionych nauczycielek.

Wspólna „podróż” przez borowiacką krainę trwała ponad dwie godziny lekcyjne. W tym czasie młodzi mieli także okazję zobaczyć artystów ludowych przy pracy i zapoznać się z wykorzystywa-

Anna Przytarska nie traciła ani chwili i wyplatała koszyki z wikliny.

nymi przez nich narzędziami. Nie zabrakło wspólnego śpiewania przyśpiewek i tańców. Młodzi Borowiacy udowodnili, że znają swoje korzenie, prezentując scenki w gwarze borowiackiej.

– Takie zajęcia są bardzo potrzebne. Uczniowie z kierunku

technik organizacji turystyki mogą z ich uwzględnieniem przygotować plan wycieczki, który jest jednym z zadań na egzaminie zawodowym kończącym szkołę – podsumowuje **Joanna Żebrowska**.

(aw), fot. ZSLiA

Zaczęło się od Marii Skłodowskiej-Curie...

Bogata kolekcja portretów wybitnych Polaków ozdobiła klasy Szkoły Podstawowej nr 3 w Tucholi. Autorką i darczyńcą prac jest Janina Grzmiel z Bładowa. Podczas jej wizyty uczniowie mogli przekonać się, jak ważną rolę w życiu odgrywa pasja.

Fryderyk Chopin, Józef Tischner, Stefan Żeromski, Adam Mickiewicz, Stanisław Lem czy Ignacy Łukasiewicz – to między innymi ich portrety zawisły w tucholskiej „Trójce”. Wybitne postaci spoglądają na uczniów w salach od języka polskiego, chemii i fizyki, biologii, geografii, religii oraz muzyki. Z kolei patron szkoły, Mikołaj Kopernik, znalazł swoje miejsce w holu.

Kolekcja, którą przekazała placówce Janina Grzmiel, liczy ponad 50 obrazów opatrzonych biogramami na odwrocie. W środę (11 marca) mieszkanka Bładowa odwiedziła szkołę, opowiadając uczniom o postaciach, które uwieczniła na swoich pracach.

Z encyklopedii na płótno

Cykl portretów sławnych Polaków powstawał w latach 1999-2008. Jako pierwszą pani Janina namalowała Marię Skłodowską-Curie – wybitną uczoną i dwukrotną laureatkę Nagrody Nobla. Zdaniem artystki postać ta wciąż nie jest w Polsce dostatecznie doceniana – większe uznanie zyskała we Francji. W reakcji na te słowa burmistrz Tadeusz Kowalski, który również uczestniczył w spotkaniu, zapowiedział nadanie jednej z ulic imieniem noblistki.

Każdy portret namalowany przez panią Janinę poprzedzały staranne przygotowania.

Część galerii znanych postaci zdobi salę historyczną. Fot. Krzysztof Karnowski

Portret Ireny Szewińskiej najprawdopodobniej szkoła przekaże do Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Wykonując je, dbała nie tylko o stronę malarską, ale również szczegółowo zapoznawała się z życiorysami swoich bohaterów. Na płótno przenosiła

podobizny tych, którzy szczególnie ją zafascynowali. Wśród ulubieńców znaleźli się m.in. Irena Szewińska i Benedykt Dybowski. Źródłem wiedzy

Z Janiną Grzmiel dyrektorki SP nr 3 w Tucholi, Sylwia Kozuch i Lidia Góral.

były przede wszystkim encyklopedie.

– Pierwszą encyklopedię kupiłam jeszcze w Tucholi, będąc bardzo młodą osobą. Wykupiłam prenumeratę, ale w międzyczasie wyprowadziłam się do Rypina i pamiętam, że musiałam przyjeżdżać do Tucholi po odbiór kolejnych tomów – wspominała mieszkanka Bładowa.

Zamieszczone w encyklopediach zdjęcia służyły jej jako wzór do malowania.

– Mama malowała nawet na podstawie znaczków pocztowych. Tak było w przypadku generała Józefa Hallera – mówił Piotr Grzmiel, syn artystki, który, podobnie jak jego starszy brat Maciej, jest absolwentem SP nr 3.

– Można powiedzieć, że wraz z tymi portretami historia rodziny Grzmielów zatoczyła koło i wraca do „Trójki”. Bardzo się z tego cieszymy – podsumowała dyrektor Lidia Góral.

Nie uznaje beczynności

Malarską pasję pani Janiny przerwała choroba oczu. Spod jej pędzla wychodziły nie tylko portrety, ale także reprodukcje znanych obrazów. Dziś, jak sama przyznaje, jest osobą niedowidzącą, co utrudnia jej wykonywanie wielu czynności, które kiedyś dawały jej radość – choćby czytania. Nadal jednak, w miarę możliwości, zajmuje się ogrodem – prawdziwą perelką znaną nie tylko w regionie, ale także widzom programów telewizyjnych.

– Hobby i pasje sprawiają, że ani samotność, ani starość nie są straszne. Co prawda moja

Portret patrona, Mikołaja Kopernika, zagościł w holu placówki.

choroba mocno mnie ogranicza, ale wciąż staram się być aktywna na tyle, na ile mogę. Lubię pracować – to mnie nie męczy, tylko cieszy. Urodziłam się pracowitką. Nie lubię beczynności. A jeśli chodzi o ogród, zawsze powtarzałam, że jeszcze żadna roślina człowieka nie skrzywdziła – mówi mieszkanka Bładowa.

Talent plastyczny towarzyszył pani Janinie od najmłodszych lat i był dostrzegany przez najbliższych. Już w szkole podstawowej chętnie rysowała i malowała. Jak sama przyznała, nawet zwykła marchewka wydawała jej się niewystarczająco ładna. Zdolności artystyczne miały też wpływ na wybór ścieżki zawodowej: zdobyła wykształcenie jako architekt. Pracowała m.in. w biurze planowania przestrzennego, urządzenie miejskim oraz tucholskim sanepidzie. Wykonywała także projekty na indywidualne zlecenia.

W najbliższych dniach do „Trójki” trafią kolejne prace artystki. W sumie kolekcja liczyć będzie ponad 80 portretów.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Część obrazów trafiła do sali polonistycznej. Podczas wizyty Janiny Grzmiel i burmistrza Tadeusza Kowalskiego odbywała się tam lekcja klasy 6a. Nie mogło zabraknąć pamiątkowej fotografii!

Siatkówka – historia sekcji MLKS Tucholanka Tuchola

Na każdym niemal podwórku, placu, w jakiegokolwiek przestrzeni – odbijano piłkę

W latach 60. XX wieku i później nie było miejsca w mieście, gdzie nie odbijano by piłki. Tuchola kochała siatkówkę. Obok popularnej piłki nożnej to ta dyscyplina stanowiła koronny sport. W stolicy Borów wychowało się wielu znamienitych siatkarzy i siatkarek zasilających szeregi kadry narodowej. Dziś kontynuacją tego chlubnego dorobku są sukcesy młodzieży. Rozgrywki sprzed ponad pół wieku różniły się od dzisiejszych.

Materiał powstał w ramach naszego cyklu historycznego poszczególnych sekcji Tucholanki Tuchola, w związku z 80-leciem klubu.

Obok piłki nożnej siatkówka jest w Tucholi dyscypliną, której spisanie mogłoby stać się okazałym tomem pełnym: nazwisk, faktów, wspomnień, anegdot, migawek z meczów, obozów, turniejów. Skarbnica wspomnień dziś, oglądana z perspektywy minionych dekad i pokoleń, wydaje się być bezcenna. Nieocenioną wiedzą dzieli się **Kazimierz Stucki** i **Paweł Kraut**. Drugi z wymienionych został trenerem pierwszego, choć różnica lat między mężczyznami jest stosunkowo niewielka.

Początek opowieści o tucholskiej sekcji siatkarskiej to połowa lat 60. ubiegłego wieku. Wówczas zawiązała się drużyna młodzieżowa biorąca udział m.in. w spartakiadzie młodzieży.

– Prędzej czy później powstałaby drużyna siatkarska, bo popularność tej dyscypliny w owym czasie była fenomenem – mówi Kazimierz Stucki. – Na każdym niemal podwórku, placu, w jakiegokolwiek przestrzeni odbijano piłkę. Rozwieszaliśmy sznurek, graliśmy przez plot – tak wyglądały nasze pierwsze gry i pod taką „siatką”.

Wówczas za opanowanie siatkarskiego żywiołu ułożonego w zespół odpowiadał, wedle rozmówców, człowiek numer jeden siatkówki w Tucholi – **Jan Chechła**. To pierwszy kierownikiem sekcji. Zaraz obok wspomnianego znajdował się **Ryszard Gostański** – także prezes klubu. Pierwszy z nich postarał się, by młoda drużyna jak najszybciej się ograła. Czasy były takie, że jeśli na zachód, to tylko NRD i taki kurs obrali sportowcy z Tucholi. Wszystko w ramach współpracy miast – Tucholi i Hagenow. Na turnieju za zachodnią granicą raz nawet przypadło Tucholanom grać z Astorią Bydgoszcz. **Kurt Hallmann** dbał o sportowe kontakty obu miast. Również Niemcy w Tucholi czuli się wyśmienicie. Do zaprzyjaźnionych miast dołączył Schwerin.

– Wówczas w niemieckich turniejach byliśmy niezwykcie. Niestety ryzyko istnienia drużyn młodzieżowych jest takie, że zawodnicy są skazani na wybory

życiowe, czyli szkoły, studia, po prostu życie i nie ominęło to także tego zdolnego zespołu – opowiada Kazimierz Stucki. – Po zakończeniu szkół ludzie się rozjechali w różnych kierunkach. W tamtejszym okresie najlepsi zawodnicy to dwaj Henrykowie – **Pawłowski** i **Krzywański**.

Sen o II lidze

Kazimierz Stucki wciąż przebywał w Tucholi jako siatkarz, później trener. Spędził cztery lata pod okiem Pawła Krauta, a największym wydarzeniem sportowym były wówczas znane wszystkim Igrzyska Olimpijskie Sportowców Wiejskich w 1972 roku.

Męska drużyna grała w III lidze, która wówczas miała duży zasięg terytorialny – od Elbląga po Konin. Toczone rozgrywki w dwóch grupach od sześciu do ośmiu teamów w jednej. Co ciekawe, najniższym poziomem rozgrywkowym była siatkarska klasa A.

Dwumecz z AZS-em Toruń w 1979 roku miał decydować o tym, kto awansuje do turnieju dającego bezpośredni awans do II ligi. Konkretnie, patrząc na pozycję drużyn w tabeli, miał to być bój o trzecią lokatę w III lidze. Tucholanie wygrali tę konfrontację na parkiecie i udali się potem do Kętrzyna, gdzie miała nastąpić walka o awans do wyższej klasy. Poza Borowiakami stały się tam też: Gwardia Warszawa, Farel Kętrzyn, Wisła Płock i Nike Węgrów. Tucholanie nie dostali się do II ligi i nigdy później już taka szansa w męskim wydaniu się nie pojawiła.

Wciąż we wspomnieniach powtarza się ten sam motyw – jest czas, gdy drużyna trenuje, istnieje, gra, po czym młodzi ludzie odchodzą po maturze na studia, w ich miejsce przychodzą inni.

Piłka trzymana pod łóżkiem i opcja z Żukiem do Czerska

Zaplecze nie dawało wielkiego pola do popisu tucholskim siatkarzom. Sprzętowo też nie było rewelacyjnie. Koszulki dostawało się w miarę szybko, z kolei na dres czekało się dłużej. Sportowcy mieli do dyspozycji jedną salę gimnastyczną w latach 60-70. XX wieku. Był to obiekt w technikum leśnym. Dopiero później doszła sala w ówczesnym liceum pedagogicznym.

Bardzo ważny skład w historii tucholskiego klubu. Turniej barażowy o awans do II ligi. Kętrzyn, 1979 rok.

– Bywało, że nie mieliśmy wstępu do sali choćby ze względu na remont – wspomina Kazimierz Stucki. – Wtedy podjeżdżał po nas Żuk z plandeką, ładowaliśmy się na niego i jechaliśmy na trening do Czerska. Nikt nie narzekał na mróz, krótki dzień czy niewygodę. Później mogliśmy też korzystać z sali na II piętrze dzisiejszej SP 2. Co do sprzętu, to wiem, jaką wartość stanowiły piłki, bo jedną z nich sam trzymałem pod łóżkiem.

W 1974 roku Kazimierz Stucki postanowił przejąć od **Leonarda Chylewskiego** drużynę siatkarską utworzoną w Szkole Podstawowej nr 3. Nasz rozmówca prowadził zespół przez sześć lat (szkoła zawodowa i technikum). Był to trzon Tucholanki, a grali tam tak uzdolnieni sportowcy, jak: **Jerzy Januszewski**, **Marian Kłosowski**, **Jacek** i **Piotr Kierszniczy**, **Bogdan Dąbrowski**.

– Leonard Chylewski był świetnym nauczycielem i trene-

rem, potrafił motywować młodych – mówi Kazimierz Stucki. – Dziś określilibyśmy go jako profesjonalistę w pełnym tego słowa znaczeniu.

Okolo 1982 roku została powołana do życia po pewnej przerwie kolejna drużyna, w której znalazło się dwóch juniorskich kadrowiczów. Zespół brał udział w rozgrywkach makroregionalnych. Skład podajemy przy artykule z oznaczeniem zawodników grających w reprezentacji Polski juniorów.

1998/99 – najlepszy młodzieżowy rocznik siatkarski

Po Janie Chechle kierownikiem sekcji siatkarskiej został **Stanisław Wiciński**. Potrafił on załatwić wiele spraw, mocno angażował się w sportowe życie sekcji siatkarskiej Tucholanki.

– Wówczas graliśmy w III lidze i dla tego człowieka nie istniały rzeczy niemożliwe – wspomina Kazimierz Stucki. – Był to człowiek umie-

jący z każdym rozmawiać, obrotny i konsekwentny w działaniu. Zastąpił go później **Jarosław Słoma**. Po nim de facto nie pojawił się już w tucholskiej siatkówce człowiek na takim stanowisku. Mieliśmy prezesa klubu, ja byłem trenerem.

Rok 2000 i późniejszy czas to okres dużej niestabilności w składzie siatkarzy Tucholanki. Ostatnim największym sukcesem krótko przed tym czasem był brąz kadetów Kazimierza Stuckiego w rozgrywkach makroregionu. Dorosła siatkówka umierała powoli naturalną śmiercią – ludzie, jak wyżej wspominali, rozjechali się po kraju za miłością, chlebem, pracą, samorealizacją. Siatkarze zakładali rodziny, zmieniały się życiowe priorytety.

– Uważam, że najlepszy rok seniorskiej siatkówki to 1979 i walka o II ligę, z kolei najlepszym rokiem dla młodzieży był sezon 1998/99 – podsumowuje Kazimierz Stucki. – Dekady do lat 80. poprzedniego wieku wspominaliśmy jako solidny, obfitujący w sukcesy i wydarzenia czas dla tucholskiej siatkówki. Trenerem w III lidze był Paweł Kraut, młodzi garnęli się do gry. Szkoły współdziałały ze sobą tak, jak to obserwuję dzisiaj, a to chyba najważniejszy element w kształtowaniu młodego sportowca, by niemalże wszystko wyszło ze szkoły, jak najwcześniej. Systematyka, konsekwencja, poważne podejście i niestosowanie wobec siebie taryfy ulgowej to warunki, by być dobrym trenerem i mieć równie dobrą drużynę. Dziś wciąż kibicuję tucholskim siatkarzom i siatkarkom, bywam na meczach, jestem dumny z sukcesów.

Kazimierz Stucki w roli trenera. Połowa lat 70. ubiegłego wieku.

Kadra kobiet z połowy lat 70. XX wieku

Ewa Schmidt, Joanna Kurowska, Ewa Wiśniewska, Jolanta Pałubicka (wszystkie w kadrze Polski juniorek), ponadto: Anna Dobbek, Krystyna Karwat, Maria Pawłowska, Halina Domżańska, Alicja Zielińska, Janina Siewert, Renata Chylewska, Bożena Kotlenga

ciąg dalszy na str. 24-25

ciąg dalszy ze str. 23

Siatkarki były dumą Tucholi

Kobieca siatkówka to czas, który jest dziś dość odległy, ale nie aż tak daleki jak wspomnienia dotyczące męskich drużyn w Tucholi. Tym razem swoimi przeżyciami z minionych lat dzieli się Paweł Kraut – trener z wielkim doświadczeniem na poziomie krajowym. Wspomnijmy tylko, że Tucholanin może poszczycić się tytułem Młodzieżowego Trenera Roku w Polsce (1979) i pracą trenera kadry narodowej junierek (1978-1981).

Wszystko zaczęło się w 1975 roku. Wówczas Paweł Kraut objął trenerskim nadzorem kobiety, które – jak sam twierdzi – utworzyły najlepszą drużynę w tucholskiej siatkówce wszystkich dekad. Były to sportsmenki

1968 rok. Od lewej: Henryk Krzywański, Marek Nitka, Henryk Pawłowski, Paweł Kraut, Stanisław Kopras, Tadeusz Gramowski, Kazimierz Stucki, Leszek Kopras.

bardziej w tym czasie pamiętny sezon to lata 2010/2011, gdy panie grały w turnieju barażowym o II ligę, zajmując w tej rywalizacji trzecią lokatę.

Przerwa w meczu – grzanie rąk przy „kozio”

Panie nie były przez nikogo rozpieszczane, jeśli chodzi o warunki gry. Najpierw, jak w przypadku siatkarzy, miejscem treningów była hala technikum leśnego, potem doszły sale przy SP 1 i SP 2. Ze Stomilu Grudziądz dostarczano tenisówki, zresztą dość kiepskiej jakości i trwałości.

– Bywało tak, że ten sprzęt, w tym piłki, rozpadały się po dłuższym treningu – opowiada Paweł Kraut. – Buzował za to duch w drużynie, który do dziś pamiętam. Spontanicznie czerpaliśmy radość z gry

Obóz sportowy w Wysokiej koło Raciąża. W górnym rzędzie w środku działacz Jan Jąłoszyński.

Mecz podczas Turnieju Borów Tucholskich. Jego atrakcją był fakt rozgrywania go na powietrzu.

z roczników 1961-1963. Skład tego dream teamu, jak określa go sam były trener, podajemy przy artykule. Ważne. Wskazujemy nazwiska panieńskie siatkarek ze względu na fakt, że dziś kontakt się z wieloma paniami urwał i nie wiadomo, jak się nazywają po zamążpójściu, jeśli takowe nastąpiło. Zresztą akurat wspomnienie panieńskich nazwisk najlepiej obudzi pamięć do tamtejszych lat.

Ta drużyna junierek stanowiła skład, który mógłby grać całe mecze bez wielkich wpadek. Na parkiecie dziewczęta grały na tyle skutecznie, że trzymając równą formę, zakończyły rozgrywki III ligi na pierwszym miejscu.

– Wygrywaliśmy wtedy nawet z Pałacem Bydgoszcz i trenowaliśmy dużo, często, bo mieliśmy wielkie ambicje – opowiada Paweł Kraut. – Prezesem Tucholanki był wówczas Eligiusz Fryca. Na turniej barażowy o II ligę pojechaliśmy aż do Suwałk i na tamte czasy była to wielka wyprawa. Niestety w tym decydującym momencie zabrakło nam ogrania, doświadczenia w grze z nieznanymi zespołami.

Po owym pamiętnym wydarzeniu nastąpił czas, w którym tucholskiej siatkówki kobiecej nie było. Sportsmenki rozeszły się

Jeden z Turniejów Borów Tucholskich. Czasy sprzed ponad sześćdziesięciu lat.

w swoich kierunkach dyktowanych przez życie i rzeczywistość. Minęło wiele lat, zanim odrodziła się kobieca siatkówka w Tucholi.

W 2008 roku powołano do życia Towarzystwo Przyjaciół Siatkówki Tucholanin, popularny TPS Tucholanin. Jego pierwszym prezesem został Jerzy Ortmann, później Karol Grzywacz. W tym czasie Paweł Kraut znów postanowił po przerwie trenować zespół junierek. Prowadził zespół przez cztery lata (2008-2012), a jako największy talent wspomina Polę

Nowacką. TPS Tucholanin połączył się z Tucholanką w 2016 roku i zawodniczki trenowały już w jednym klubie – właśnie Tucholance.

Nie zapominamy też o Weronice Gierszewskiej, która nie trenowała z Pawłem Krautem, ale jest obok Poli siatkarką grającą z najwyższej klasy rozgrywkowej. We wcześniejszej drużynie, jeszcze w ubiegłym wieku, w tucholskim teamie kobiecym trenowały siatkar-

ki, które weszły w skład kadry narodowej junierek. W tych latach wśród mężczyzn na uwagę zasłużyli też m.in. Damian Jonczyński i Paweł Grzywacz – reprezentant Polski w kadrze juniorów).

Współczesny okres kobiecej siatkówki to próby reaktywacji drużyny w seniorskim wydaniu i gra w III lidze. Obok różnych trenerów najdłuższym stażem w tym zakresie może pochwalic się Dariusz Karnowski. Naj-

bardziej patrzyliśmy w przyszłość z wysoko uniesioną głową, ale też pokorą.

Trener wspomina też smaczki w meczach, bo nie tylko na naszym podwórku sportowym nie było lekko z warunkami. W Rypinie podczas meczu (lata 60. XX wieku) nastąpiła sytuacja wręcz ekstremalna – w hali było wybite jedno okno, ale nikt nie myślał o przekładaniu meczu. W każdej meczowej przerwie dziewczęta z obu zespołów podbiegały do piecyka, by ogrzać dłonie.

Z kolei w Ciechocinku przestrzeń do gry mogła wywołać, mówiąc z przymrużeniem oka, klaustrofobię. Maleńka sala sprawiała, że kibice od zagrywających siatkarek stali na odległość dosłownie wyciągniętej ręki. Nietrudno przewidzieć, jak niekomfortowo czuli się zawodniczki i jak były rozprasane przy serwisie.

Turnieje o Puchar Borów Tucholskich. Podczas jednej edycji nawet 25 drużyn

Chlubę tucholskiej siatkówki stanowiły cykliczne zawody pod chmurką (boiska liceum pedagogicznego), których atrakcyjność w opinii naszych rozmówców właśnie polegała na tym, że nad głową nikt nie widział sufitu, tylko niebo. Pierwszy turniej odbył się podczas majówki w 1954 roku. Dziś dysponujemy podstawowymi

Kadra Tucholanki z lat 50/60. XX wieku

Eugeniusz Sprawski, Henryk Witczak, Edward Bukowski, Kazimierz Okonek, Tadeusz Maron, Henryk Pawłowski, Ryszard Gostański, Norbert Okonek, Stanisław Kopras, Paweł Kraut

Kadra Tucholanki z drugiej połowy lat 80. XX wieku

Jarosław Fierek (brązowy medalista mistrzostw Polski z GKS-em Jastrzębie, kadra Polski juniorów), Rafał Kraut (kadra Polski juniorów), Tomasz Kotakowski, Dariusz Karnowski, Arkadiusz Manowski, Jarosław Krzywański, Krzysztof Witczak, Tomasz Chmielewski, Artemi Mechliński, Roman Witkowski, Robert Lala, Tomasz Berent

informacjami z turniejów (lata 1954-1977) bez tych z lat 1965, 1966). Zawody nie odbyły się w 1972 roku z racji organizowania Igrzysk Olimpijskich Sportowców Wiejskich.

W 1978 roku turniej się nie odbył, a jako oficjalną przyczynę podano brak zgody na mecze rozgrywane na wolnym powietrzu. Do ostatnich rozgrywek (1980 rok) zgłosiło się tylko sześć zespołów męskich (łącznie z gospodarzami) i dwa zespoły kobiece. Dla porównania: aż 22 ekipy zagrały w tej rywalizacji w 1956 roku. Wówczas powołano oficjalnie do życia zespół Tucholanki należący do Zrzeszenia LZS. Wcześniej był to KS Sparta Tuchola.

Rekordowa liczba zespołów w Turnieju o Puchar Borów Tucholskich to rok 1957, gdy do miasta zjechało aż 25 drużyn. W omawianych rozgrywkach brały udział często zespoły z najwyższych klas rozgrywkowych. Dla przykładu: KS Start Gdynia, GKS Wybrzeże Gdańsk, KS Trak-

tor Schwerin (I liga NRD), KS Budowlani Toruń. Zagraли także Bułgarzy – klub z Sofii, jak też kadra młodzieżowa A i B – reprezentacja Polski.

Tucholanka dziś

Dzisiaj w Tucholi w rozgrywkach ligowych bierze udział pięć zespołów: dwa zespoły młodziczek, juniorki młodsze, juniorki oraz juniorzy. Młodziczki mają już na swoim koncie występy w ćwierćfinałach mistrzostw Polski, podobnie jak juniorki młodsze. Ponadto dziewczęta grają w różnych innych cyklicznych rozgrywkach, zajmując znaczące miejsca. W samej Tucholi do niedawna funkcjonuje lokalna liga z dziesięcioma zespołami, której inicjatorem jest propagator siatkówki z młodszego pokolenia – **Paweł Kukielski**. W sporcie szkolnym w siatkówce na plan

Przełom lat 50/60 XX wieku. Drugi od lewej Eugeniusz Sprawski, dalej: Henryk Pawłowski, Henryk Witczak, Henryk Krzywański, Kazimierz Okonek, Ryszard Gostański, Tadeusz Maron.

Kadra Tucholanki z połowy lat 80. XX wieku

Janusz Kochanowski, Janusz Zawadzinski, Stanisław Żmich, Roman Smoliński, Grzegorz Renk, Marian Kłosowski

IOSW Kruszwica 1996. Na zdjęciu m.in.: Janusz Zawadzinski, Roman Smoliński, Janusz Kochanowski, Marek Zienkiewicz, Andrzej Siry, Michał Gaca, Artur Nagórka.

pierwszy wysuwają się **Bogusława Kuffel** i **Anna Grzywacz**.

Wielkim hitem była wizyta jednego z najbardziej utytułowanych na świecie siatkarzy – Brazylijczyka **Gilberto Amauri de Godoy Filho**, czyli słynnego **Giby**, ikony i legendy światowego formatu. Ze swoją misją szerzenia zamiłowania do sportu już dwa razy Tucholę odwiedził inny znany i utytułowany siatkarz – **Marcin Prus**.

Wspomnieliśmy dwie siatkarki z Tucholi grające w najwyższych ligach. Warto dodać do nich: **Julię Kłosowską** (I liga), **Agatę Lenartowicz** (II liga), **Aleksandrę Jabłońską** (najwyższe rozgrywki AZS), **Marzenę Muntowską** (II liga), **Ewę Domjan** (II liga) i **Katarzynę Szostak** (II liga).

Kadra Tucholanki z lat ok. 1967-1972

Marek Nitka, Kazimierz Stucki, Tadeusz Gramowski, Leszek Kopras, Michał Latzke, Paweł Kraut

Tak potężny okres, jak kilka dekad, nie jest idealnie zapamiętany przez tych, którzy pozostają skarbnicą wiedzy z tamtych odległych lat. Dlatego zwyczajowo przepraszam z góry, jeśli jakieś nazwisko zostało pominięte czy fakt z minionych lat nie ujrzał światła dziennego. Niniejszy obszerny materiał został stworzony wyłącznie na podstawie wspomnień Kazimierza Stuckiego i Pawła Krauta, za co im serdecznie dziękuję. Za wsparcie słowa wdzięczności kieruję także do **Dariusza Karnowskiego** i **Karoliny Redlarskiej**.

W ramach podajemy składy siatek i siatkarzy Tucholanki, które udało się odtworzyć (w kilku przypadkach niekompletnie) na podstawie wspomnień rozmówców i zdjęć. Nazwiska kobiet, jak zaznaczyliśmy, często są panińskie.

Jarosław Kania,
fot. ze zbiorów prywatnych

Ważne lata dla historii siatkówki w Tucholi. W 2008 roku powstało i przez ładnych parę lat z powodzeniem grało Towarzystwo Przyjaciół Siatkówki Tucholanin. Skupiało dziewczęta. W środku trenerka Anna Grzywacz. Zdjęcie pochodzi z 2014 roku i dostępne jest na nieaktywnym, ale nadal istniejącym profilu TPS na Facebooku.

O mutyzmie wybiórczym w Tucholi

Cisza, która mówi. Jak dotrzeć do „milczącego” dziecka?

– Dziecko nie wita się nie dlatego, że jest źle wychowane. Ono nie jest jeszcze na to gotowe, to przyjdzie z czasem – mówiła pedagogka i terapeutka Ada Rogowska z Fundacji Mutyzm Wybiórczy. Jej i innych specjalistek – osób, które mogą podzielić się wiedzą teoretyczną oraz praktyczną – słuchało liczne grono nauczycielek i pedagogów, które na co dzień stają przed wyzwaniem pracy z dziećmi mającymi mutyzm wybiórczy.

„Cisza, która mówi – mutyzm wybiórczy w teorii i praktyce” – konferencja o takim tytule odbyła się 16 marca w Tucholi dzięki miejscowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i zaangażowaniu Fundacji Mutyzm Wybiórczy Reaktywacja. W nazwie tej organizacji od razu kryje się właściwy temat dużego spotkania, na które przybyły pedagogi, psycholożki i terapeutki z placówek oświatowych powiatu tucholskiego. Przez większość poniedziałku w Tucholskim Ośrodku Kultury liczna grupa zainteresowanych

rodzajem fobii i podlega właśnie takiej klasyfikacji w nowych podręcznikach psychiatrii.

Dotrzeć do dziecka metodą małych kroków

Jako że zaburzenie to dotyka dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, goszczące na konferencji przedstawicielki poszczególnych szkół i samej poradni mogły dowiedzieć się, jakie są sposoby na radzenie sobie z nim. W tym pomógł np. oparty na konkretnych przykładach wykład **Ady Rogowskiej**, pedagogi,

– Dziecko nie wita się nie dlatego, że jest źle wychowane. Ono nie jest jeszcze na to gotowe, to przyjdzie z czasem – zwracała uwagę Ada Rogowska, bo nie ma wątpliwości, że jest to coraz szersze zjawisko wśród dzieci czy nawet nastolatków.

Dzieli się bezcennym, praktycznym doświadczeniem

O mutyzmie z praktycznej perspektywy mówiła **Ewa Gonczar**, matka dziecka, które borykało się z mutyzmem wybiórczym. Teraz jest ona członkinią rady fundacji, a jej doświadczenie jest bezcenne, zwłaszcza że śmiało się nim dzieli. Ewa Gonczar nie ukrywała, że na początku swojej drogi musiała przejść przez biurokratyczną

Specjalistka w kwestii mutyzmu wybiórczego Ada Rogowska mówiła o metodach przezwycięzania tego zaburzenia wśród dzieci.

maszyną i sama studiowała właściwie dokumenty oraz rozporządzenia po to, aby zabezpieczyć właściwy rozwój swojego dziecka. Goście konferencji mogli wysłuchać także **Ewy Romań-**

skiej – wiceprezeski Fundacji Mutyzm Wybiórczy Reaktywacja, odnoszącej się do kwestii rodziców dziecka, które pokonało mutyzm.

Piotr Paterski

Konferencję przygotowała Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tucholi. Na zdjęciu dyrektorka Marzena Gruchała (z prawej) i jej zastępczyni Lucyna Witkowska.

osób słuchała, jak radzić sobie z przypadkami mutyzmu wybiórczego u dzieci. Wiele bezcennej wiedzy z konferencji mogli wyciągnąć i nauczyciele, i sami rodzice.

Niektóre dzieci nie chcą rozmawiać nawet z rodziną

„Mutyzm wybiórczy to zaburzenie lękowe, które polega na wybiórczości mówienia. Dokładniej na tym, iż dotknięta nim osoba mówi płynnie i swobodnie w pewnych sytuacjach, gdzie czuje się bezpiecznie, np. w domu, a milczy lub mówi cicho albo tylko pojedyncze słowa w innych sytuacjach społecznych, w których odczuwa lęk, np. w placówkach edukacyjnych lub innych miejscach publicznych. Zwykle diagnozowany jest u dzieci, ale może dotyczyć również młodzieży i dorosłych. Osoby, które boją się mówić, mogą przejawiać to w różny sposób. Jedne nie rozmawiają tylko z obcymi osobami oraz nauczycielami i dziećmi w klasie, inne nawet z rodziną i znajomymi.” Cytujemy część długiej definicji opracowanej przez fundację, która poprowadziła w Tucholi merytoryczną część konferencji. Fundacja dodaje m. in., że mutyzm jest specyficznym

terapeutki będącej jednocześnie członkiem rady fundacji goszczącej w naszym mieście. Ada Rogowska opowiedziała o przezwycięzaniu tego rodzaju lęku przedstawiając tzw. metodę małych kroków podzieloną na dwa różne rodzaje. Jak mówiła specjalistka, metoda ta jest znacznie lepsza niż zapisywanie dziecka na terapię. Polega na stopniowym zbliżaniu się do „milczącego” dziecka i przyłączaniu się do jego aktywności. Nauczyciel może to robić w towarzystwie rodzica albo innej osoby, z którą akurat dziecko rozmawia bez przeszkód. Angażować dziecko można przez komentowanie, potem pojedyncze pytania zamknięte, które będą oczekiwać od dziecka tylko zdawkowych, krótkich odpowiedzi. Na wstępnym etapie wystarczą pytania, na które będzie mogło odpowiedzieć wyłącznie „tak” lub „nie”. Ale osiągnięcie tej fazy to już dobry prognostyk na sytuację, w której podczas terapeutycznej rozmowy będą mogły pojawić się pytania otwarte. Aż na końcu cyklu możliwa będzie swobodna rozmowa. Specjalistka wytłumaczyła także, że innym rodzajem terapii na „dotarcie do dziecka” jest stopniowe „wślizgiwanie się do jego strefy komfortu poprzez wykonywanie pewnych ściśle określonych zadań”.

Borowiacki Rarytas
Natalia Wilkońska
Wytwórnia wędlin

ZAMÓWIENIA ŚWIĄTECZNE

Prosimy o zamawianie Naszych wyrobów,
zamówienia przyjmujemy osobiście, telefonicznie (numer telefonu
697 538 039) lub poprzez naszego FB (Messenger).

(szynka, boczek, schab, polędwiczka, wędzonka,
łopatka, ogonówka, płat furmana, parzony boczek oraz schab)
ORAZ POZOSTAŁE WYROBY

**ZAMÓWIENIA PRZYJMUJEMY
NAJPÓŹNIEJ DO DNIA 28 MARCA (SOBOTA) 2026 R.**

Data odbioru naszych wyrobów będzie ustalana
indywidualnie przy złożonym zamówieniu.

Droży klienci!
W sklepie internetowym
ostatnim dniem wysyłki naszych
towarów na Wielkanoc 2026
będzie **1 kwietnia**
2026 r.

www.borowiacki-rarytas.pl
ZAPRASZAMY

Witamy na świecie W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat: Fot. (al)

Natan Milkowski, 11.03, 3460 g, 57 cm, Czersk

Zuzanna Barczyńska, 13.03, 4190 g, 60 cm, Bystaw

Franciszek Mrówczyński, 13.03, 3450 g, 57 cm, Świdwie

Maciej Kamiński, 14.03, 2720 g, 52 cm, Starogard Gdański

Julia Drewczyńska, 14.03, 3290 g, 56 cm, Cekcyn

Wiktor Zieliński, 14.03, 3450 g, 57 cm, Lipinki

Rozalia Zblewska, 14.03, 3020 g, 53 cm, Brusy

Masz temat – DZWOŃ!
52 336 30 51

Reklama, ogłoszenie płatne

Stowarzyszenie Hospicjum im. św. Małgorzaty – organizacja katolicka przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Bożego Ciała w Tucholi z całego serca pragnie **podziękować** wszystkim uczestnikom ceremonii pogrzebowej

śp. Wiesława Szczupaka

za wsparcie finansowe dla naszego Hospicjum. Serdeczne „Bóg zapłać”.

zmarli

- † Krzysztof Rydzkowski, 1. 66 – Bystaw
- † Jerzy Przybylski, 1. 64 – Lubiewo
- † Celina Kortas, 1. 85 – Krajenki
- † Andrzej Dejewski-Senski, 1. 57 – Tuchółka
- † Janina Wincenta Oller, 1. 95 – Tuchola
- † Zygmunt Chabowski, 1. 80 – Laski
- † Wanda Górka, 1. 85 – Kruszk
- † Jarosław Mieczysław Jachimowicz, 1. 57 – Czersk

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasilek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całodobowo)
zpbolinscy

informator borowiacki

■ pogotowie

telefon alarmowy 999
Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18,

■ szpital

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18, tel. centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

■ przychodnie gminne

Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 518 633 635
Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24
Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41, tel. 52 33 493 79
Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19
Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:
Poradnia Dziecięca, tel. 52 33 657 60;
Poradnia Ogólna, tel. 52 33 433 44;

■ policja

telefon alarmowy 997, 112
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 47 75 23 515
Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 47 75 23 611
Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 47 75 23 812
Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 47 75 23 200, 47 75 23 221, 514 970 549

■ straż pożarna

telefon alarmowy 998
Tuchola, ul. Sępoleńska 20, tel. 47 751 42 00

■ pogotowie gazowe

tel. alarmowy 992

■ posterunek energetyczny

tel. alarmowy 991 (Chojnice)

■ wodociągi

Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58, 727 686 700 (telefony czynne całą dobę)
Tuchola, ul. Budowlana 2, „Tuchwod”, tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę) tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

■ ciepłownia

Tuchola, ul. Witosa 4, tel. 52 55 90 297

■ starostwo

Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00, 52 559 07 30

■ urzędy gmin

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50
Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10
Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91
Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10
Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 52 33 407 10
Tuchola, pl. Zamkowy 1, tel. 52 56 425 00

■ urząd skarbowy

Tuchola, pl. Zamkowy 4, tel. 52 33 63 300 – do 328

■ Zarząd Dróg Powiatowych

całodobowy numer alarmowy tel. 696 050 438

■ urzędy pocztowe

Bystaw, ul. Główna 61, tel. 885 900 508
Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00
Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238
Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60
Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01, 52 33 486 02, 52 33 486 10
Tuchola, al. LOP 9, tel. 885 952 166
Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

■ informacja turystyczna

Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

■ informacja PKS

tel. 52 39 740 34 – Chojnice

■ ośrodki kultury

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76
Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53, 513 141 122
Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 92
Lubiewo, tel. 512 864 195
Śliwice, ul. Dworcowa 39, tel. 52 33 400 71, 579 470 156
Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

■ muzea i wystawy

Tuchola, Muzeum Borów Tucholskich, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89
Wielki Mędromierz nr 20, Izba Tradycji (pojazdy i sprzęty zabytkowe), tel. 608 846 245, tel. 509 170 157, wstęp bezpłatny, muzeum udostępnione także dla osób niepełnosprawnych

■ biblioteki

Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Pocztowa 7a, tel. 52 33 450 38, 518 336 164.
Bystaw, biblioteka publiczna, filia, tel. 52 33 498 81
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 68
Gostycyn, Biblioteka Publiczna, ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51
Lubiewo, Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo, ul. Wincentego Witosa 1, tel. 663 884 662
Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

■ msze święte

Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała, ul. Świecka 24, godziny: 7⁰⁰, 9⁰⁰, 10³⁰, 12⁰⁰, 18⁰⁰, msza niedzielna w sobotę o 18⁰⁰.
• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana Pawła II 1, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 11³⁰.
• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła, ul. Chojnicka 28, godziny: 8³⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰, 17⁰⁰, msze niedzielne, Kielpin, godz. 11⁰⁰, Białowieża, godz. 16⁰⁰.
• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰ msze niedzielne.

■ Kościół Zielonoświątkowy „Słowo Życia”

ul. Bydgoska 7, Tuchola nabożeństwo: niedziela, godz. 11⁰⁰ spotkanie modlitewne: wtorek, godz. 20⁰⁰

■ rzecznik konsumentów

Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

■ pomoc dla rodzin

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital, poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół Alkoholików; spotkania w poniedziałki o godz. 18.00; tel. 888 586 777

Prosimy o informowanie redakcji o zmianach (tel. 52 33 630 50)

Reklama

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, ul. Świecka 68 (wjazd obok sklepu meblowego)
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCJI 24 GODZINY NA DOBĘ

TRUMNY, URNY
WŁASNA KAPLICA OGRZEWANA W CENTRUM MIASTA
WŁASNA CHŁODNIA
PROFESJONALNE UBIERANIE ZMARŁYCH
KREMACJA
EKSHUMACJA
KOPANIE GROBÓW
SPRZEDAŻ KWIATÓW
NAGROBKI

Załatwiamy formalności w ZUS, USC, MSW
OBSŁUGA BEZGOTÓWKOWA

Piłka nożna – klasa okręgowa

Tucholanka wiosnę przywitała bez punktów

Gryf Sicienko – Tucholanka Tuchola 2:1 (1:1). Bramka: Orzechowski (28)

Tucholanka:

Wiśniewski, Gitka, Rostankowski (77 Grabowski), Górecki, Gerth, Donarski, Wojnerowicz, Grudzińska (88 Prądyński), Nitka, Rydzkowski (80 Ziółkowski), Orzechowski

Tucholanie, w odróżnieniu od Rawysa CEO Raciąż, powalczyli o ligowe punkty. Murawa w Sicienku, zadbana jak cały obiekt, nie potrzebowała dodatkowego czasu na pozimową regenerację.

Tucholanie pojechali pod Bydgoszcz bez **Mikołaja Galińskiego** i **Patryka Krajny**, którzy pauzują za kartki. Jeszcze przed gwizdkiem życzo piłkarzom **Arkadiusza Gostomskiego** powodzenia, a szczególnie strzelenia bramki **Patrykowi Nitce**, który tego dnia miał urodziny. Dobre nastroje i głód gry widoczne były w tucholskim zespole, bo ten od pierwszej minuty dziarsko przystąpił do gry.

Powiedzmy sobie szczerze, że klarownych okazji do zdobycia gola przez obie strony było niewiele, a sam mecz, mimo że toczony w szybkim tempie, nie zagwarantował widowiska na wysokim poziomie. Liga rządzi się jednak własnymi prawami i nie tyle tu chodzi o finezję gry czy koncertowy pokaz umiejętności, co dorobek punktowy, bo gdy się wygra mecz, nikt później zwycięzców nie rozlicza ze stylu, w jakim pokonali przeciwnika.

Waleczny Juliusz Donarski nie szczędził sił w tym meczu.

W Sicienku zmierzyły się dwa młode zespoły i to goście strzelili dwie bramki więcej, jednak nie można powiedzieć, by Gryf w całym spotkaniu wypracował sobie jakąś przewagę nad Borowiakami.

Młodość pokazała się z dobrej strony

W miejsce nieobecnych piłkarzy trener Tucholan skierował nie bardzo jeszcze doświadczonych graczy. Nie stanowili oni co prawda pierwszej siły drużyny, bo Tucholanka zeszła z murawy na tarczy, ale na pewno zrobili dobre wrażenie na oglądających. Wszystko w myśl trenerskiej zasady Arkadiusza Gostomskiego, czyli budowania zespołu na własnych wycho-

Kacper Gerth rozpoczął akcję, po której padł gol wyrównujący.

Pozostałe wyniki

MUKS CWZS Bydgoszcz – Pomorzanie Serock 2:3

Olimpia II Grudziądz – PAP Osielesko 1:7

LKS Dąbrowa Chełmińska – Polonia Bydgoszcz (mecz odwołany)

Chełmińska Chełmno – Drwęca Golub-Dobrzyń (mecz odwołany)

Legia Chełmża – Wisła Gruczno 1:5

Promień Kowalewo Pomorskie – Rawys CEO Raciąż (mecz odwołany)

Pomorzanie Toruń – Zawisza II Bydgoszcz 3:3

wankach. Z tej racji na meczu od pierwszego gwizdka zagrał **Jakub Górecki**, **Kacper Gerth** i **Juliusz Donarski**. Solidne za-

Pewnym punktem Tucholan w obronie był Jakub Górecki.

prezentowanie się w pierwszej drużynie świadczy o dobrej dyspozycji i gruntownym przygotowaniu piłkarzy w młodzieżowych kategoriach wiekowych.

Trudno w perspektywie pierwszego meczu po kilkumiesięcznej przerwie ocenić cały zespół. Można by dyskutować, bo przecież były sparingi. Zgadza się, ale gra w sparingu a ligowa, twarda walka o punkty to często dwie różne rzeczy. Można świetnie wypadać w meczach kontrolnych, a nie wstrześcić się odpowiednio w ligę i odwrotnie. Sparingi są informacją wyłącznie dla trenera danej drużyny, a co pokaże rywal w ligowej stawce, to wielka niewiadoma.

W Sicienku Tucholanie nie zachwycili grą, bo zabrakło płynności, goli. Nie zaliczyli też fatalnego meczu, bo mieli już słabsze występy. Widać było na pewno brak piłkarzy z podstawowej jedenastki. Falstart z rezultatem w pierwszej kolejce nie skreśla rundy – wszystko przed piłkarzami. Mają potencjał i to wie każdy kibic Tucholanki.

Ciekawie zapowiada się najbliższa kolejka. W sobotę po południu Borowiacy zagrają u siebie z bezpośrednim sąsiadem w tabeli. Rywalem będzie LKS Dąbrowa Chełmińska mająca dwa punkty straty do Tucholan. Niech na trybunach nie zabraknie kibiców.

Tabela

1. Rawys CEO Raciąż	15	40	74:25
2. PAP Osielesko	16	34	58:21
3. Pomorzanie Toruń	16	33	46:31
4. Zawisza II Bydgoszcz	16	29	41:32
5. Polonia Bydgoszcz	15	28	45:36
6. Pomorzanie Serock	16	24	38:36
7. Olimpia II Grudziądz	16	22	37:29
8. Wisła Gruczno	16	22	43:28
9. Tucholanka Tuchola	16	21	40:32
10. LKS Dąbrowa Chełm.	15	19	30:45
11. Drwęca Golub-Dobrzyń	15	19	26:35
12. Promień Kowalewo Pomorskie	15	17	26:44
13. Gryf Sicienko	16	16	23:45
14. Chełmińska Chełmno	15	13	25:51
15. Legia Chełmża	16	8	19:47
16. MUKS CWZS Bydgoszcz	16	8	22:46

Tekst i fot. Jarosław Kania

Przyjdź na stadion leśny w sobotę na godz. 14:00

Rawys CEO musi czekać... Inauguracja wiosny o punkty jednak w domu!

Drużyna z Raciąża, podobnie jak Tucholanka, w niedzielę (15 marca) miała rozpocząć rundę wiosenną meczem wyjazdowym. Finalnie... została w domu.

Oba kluby klasy okręgowej z gminy Tuchola miały rozpocząć piłkarską wiosnę 15 marca na wyjazdach. Swój mecz w Sicienku rozegrała Tucholanka. Z jego wyniku nie może być zadowolona, o czym piszemy na tej samej stronie dzisiejszego numeru. Zęby na walkę ostrzył sobie Rawys CEO Raciąż, bo w planach był daleki wyjazd do Kowalewa Pomorskiego, pod Golub Dobrzyń. Ostatecznie klub kilometrówki nie zrobił, bo w drugiej połowie ubiegłego tygodnia nadeszła oficjalna informacja o odwołaniu pojedynku.

O to zawniósował klub gospodarzy – Promień. Powodem był fatalny stan murawy. Warto dodać, że Promień nie był w tym problemie odosobniony, bo meczów odwołanych w ostatniej kolejce było więcej. Kujawsko-Pomorski Związek Piłki Nożnej przełożył mecz,

a nowa prawdopodobna data to 15 kwietnia.

Zaczynają rundę u siebie i są faworytem

Aby nie wypadać z rytmu, po długiej przerwie przygotowawczych, Rawys CEO Raciąż zagrał w sparingu z Kolejarką Chojnice, który gra w pomorskiej okręgówce, wygrywając 5:2. Dwie bramki na swoim koncie zapisał **Damian Rybacki**, po jednej **Kamil Mosek**, **Mateusz Remiszka**, **Patryk Drewek**.

Życie ułożyło się więc tak, że Rawys oficjalnie rozpocznie wiosnę wśród swoich kibiców w Raciążu. W sobotę (21 marca) o godz. 14:00 rozpocznie mecz z Legią Chełmża. Jest zdecydowanym faworytem, bo legioniści są jednym z dwóch najsłabszych zespołów w lidze. W meczu u siebie na początek rundy jesiennej dostali od Rawysa lanie 0:7.

Piotr Paterski

Czy piłkarze Rawysa pierwsze wiosenne punkty wywalczą na swoim boisku? Warto przekonać się osobiście w najbliższą sobotę. Fot. Jarosław Kania

Kregle – mistrzostwa Polski

Tucholanki z medalami krajowych mistrzostw

Dominika Bucholc i Magdalena Wysocka jak zwykle przyznają, że do turnieju o medale krajowego czempionatu podeszły bez spiecia i wielkich oczekiwań. Potwierdziło się, że tak „wolna głowa” może być receptą na sukces. Obie Borowiaczki wróciły do domu z medalami na piersi – srebrnym i brązowym.

Do bogatej już kolekcji medali krajowych mistrzostw kręglarki ze stolicy Borów dołożą teraz dwa krążki – srebrny i brązowy. Znana kręgielnia we Wronkach okazała się szczęśliwą dla dwóch sportswerek z Tucholi. Dziewczęta pokazały sportową klasę na medal – dosłownie.

Sprinty to specyficzna konkurencja, w której, jak widać, Tucholanki czują się wyśmienicie. Na wielkopolskich torach dziewczęta przebywały z racji rozgrywanych tam Mistrzostw Polski U23 w Sprintach i Tandemach Mieszanych. Borowiacki klub reprezentował też debiutujący Kacper Nowicki, który w kategorii tandemów zajął wspólnie z klubową koleżanką piątą lokatę. Jest to duży krok naprzód niedoświadczonych i od niedawna trenujących zawodnika.

To jednak Dominika Bucholc i Magdalena Wysocka, dwie zawodniczki grające już długo i występujące w Superlidze Kobiet, odniosły duży sukces. Pierwsza z wymienionych została wicemistrzynią Polski, kolejna – drugą wicemistrzynią. Pierwsze miejsce zajęła Aleksandra Banaszak ze Startu Gostyń. W gronie juniorów tytuł mistrza Polski wywalczył Antoni Nowacki (SKK Polonia 1912 Leszno). W konkurencji tandemów mieszanych najlepszy w Polsce okazali się Dominika Nowak i Marcel Nowak (SKK Wrzos Podolski Sieraków).

Kolejne krążki zobowiązują

– Jesteśmy szczęśliwe i dumne z siebie, ze zdobytych tytułów – wspólnym głosem mówiły dziewczęta. – Obie przegrałyśmy złoto, ale nie mamy absolutnie

Od lewej Magdalena Wysocka i Dominika Bucholc. Tucholanki twierdzą, że złoto było poza zasięgiem, ale srebro i brąz też dają satysfakcję.

żadnego żalu do siebie o postawę na torach, ponieważ zwyciężczyni, z którą obie przegrałyśmy, była poza wszelkim zasięgiem. Kulała z wielką precyzją i spokojem. My, jak zazwyczaj, podeszłyśmy do zawodów na luzie.

Ciekawostką stanowi fakt, że Magdalena Wysocka potrzebowała w swoim pojedynku aż czterech tzw. rzutów zwycięstwa, by dostać się do strefy medalowej. To był przełom dla tej sportswerek, bo zawody zakończyła

z brązowym medalem. Dodajmy, że nie są to pierwsze medale obu Tucholank w sprintach mistrzostw Polski.

Gdy jest się tak solidnym sportowcem, że zbiera się medale na ogólnopolskich wydarzeniach, na pewno planuje się jeszcze wyższe, sportowe loty. Tucholanki mają w perspektywie kolejne starty, bo konkurencji kręglarskich nie brakuje, w dodatku są one rozgrywane w różnych kategoriach wiekowych, co daje

szanse wszystkim młodym sportowcom, bez względu na rocznik. Jarosław Kania, fot. nadesłane

Sport w tygodniu

Piłka nożna

• klasa okręgowa

21 marca (sobota)

14.00 Rawys CEO Raciąż – Legia Chelmska

15.45 Tucholanka Tuchola – LKS Dąbrowa Chelmińska

(jk)

Siatkówka – ćwierćfinał mistrzostw Polski młodzieży

Powrót z podniesioną głową

Siatkarki Tucholanki wróciły z Wrocławia po przeżyciu dużej przygody. Wzięły udział w rywalizacji, która wyłoniła półfinałowe zespoły mistrzostw Polski. Tucholanki nie weszły w skład zespołów, które dalej będą walczyły o najwyższe laury. Jednak ze zmaganiem z nowymi zespołami wyszły honorowo, mając na koncie wygrany set. – Dziękujemy zawodniczkom i rodzicom, wszystkim wspierającym, szczególnie sponsorom, dzięki którym mogliśmy jechać do Wrocławia – jednym głosem mówią Ewa Domjan i Karolina Redlarska.

Bilans Tucholank na wrocławskim ćwierćfinale zamknął się trzema przegranymi meczami i jednym wygranym setem, ale od razu trzeba przypomnieć, jak dużym sukcesem naszych dziewcząt jest w ogóle awans na taki szczebel młodzieżowych rozgrywek. Wcześniej tucholskie młodzieżki zajęły drugie miejsce w województwie kujawsko-pomorskim, co pozwoliło wyjechać na Dolny Śląsk i stanąć naprzeciwko nieznanym zespołom. To, że Tucholanki zakończyły ostatecznie zawody na 4. miejscu, nie zamyka im drogi w kolejnych sezonach, meczach, konfrontacjach pod siatką.

Siatkarska gra Tucholank, zapewne ich rywalek też, to wielka wojna między emocjami na parkiecie a koniecznością zachowania spokoju, zimnej krwi. Sprze-

1/4 Mistrzostw Polski młodzieży

I miejsce – EWL Volley Wrocław

II miejsce – UKS Lider Konstantynów Łódzki

III miejsce – MKS MOS Wrocław

IV miejsce – MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola

żenie sprzecznych priorytetów nie jest łatwe tym bardziej, gdy na trybunach siedzą najbliżsi, którzy wylażą ze skóry, by być siódmym zawodnikiem pod siatką. Zdecydowaną większość siatkarek motywuje obecność kibiców, są jednak też takie (niekiedy w tucholskim zespole), które bywają podwójnie spięte, czując na sobie wzrok ważnych sobie ludzi. Oczywiście o Rodzinnym Klubie Kibica Tucholanki Tuchola można by napisać książkę, ale ograniczymy się do krótkie-

Dziewczęta z Borów, chociaż nie wygrały wrocławskiej rywalizacji, stanowią zgrany zespół.

go określenia: to wspaniali ludzie – konsekwentni w dopingowaniu, wierni i poświęcający czas, pieniądze, dający serce swoim ulubienicom.

Drużyna to nie tylko sam skład zawodniczek

Wrocławski turniej jest na pewno wielkim materiałem nie tylko do czysto sportowych analiz. Warto szeroko ująć udział młodych Borowiaczek w dużym turnieju na poziomie ogólnopolskim. To przede wszystkim integracja dwóch, może nawet trzech pokoleń. To wspólna pasja, jednych – grania, drugich – kibicowania. Nawet gdy nie jest się stałym bywalcem na meczach w tucholskiej hali, słyszy się o dziewczętach poza samym obiektem sportowym.

O nich się po prostu mówi w dobrych słowach, bo dziewczęta na to zasługują.

Należy też pamiętać, że na swoją opinię pracuje się poza grą, a solidną robotę wykonuje tu nie tylko pierwsza szóstka pod siatką. Aspekt sportowy to jedno, kultura i klasa poza parkietem to drugie. W tym aspekcie Tucholanki zbierają też pozytywne recenzje. To siatkarki pełne pasji, emocji, dziewczęcego wdzięku i radości, co widać choćby wtedy, gdy mecz nie idzie, a każdy zdobyty punkt wywołuje wybuch radości – także na ławce rezerwowych. Tucholanki niewychodzące na parkiet w pierwszym składzie mają swój udział w sukcesie, są sercem i duchem pod siatką z koleżankami.

MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola:

Maja Babińska, Martyna Babińska, Klaudia Badtke, Nina Boinska, Ewa Bydłowska, Olga Cieślak, Wiktoria Cybulska, Zofia Iwicka, Joanna Kalinowska, Julia Kamińska, Dominika Koślińska, Oliwia Kozielska, Agata Spica, Amelia Spica, Maja Tomczyk, Liliana Tyda

Dlatego i trenerka, i kibice, i rodzice mogą być dumni z dziewcząt, które nie zawsze wygrywają, ale zawsze są niepokonane.

– Dziękujemy zawodniczkom i rodzicom, wszystkim wspierającym, szczególnie sponsorom, dzięki którym mogliśmy jechać do Wrocławia – jednym głosem mówią Ewa Domjan i Karolina Redlarska. – Warto żyć dla takich chwil, a wierzymy, że będzie ich więcej dzięki postawie naszych młodych siatkarek. Jarosław Kania, fot. nadesłane

Piłka nożna – turniej młodzieżowy

Dwie drużyny młodej Tucholanki reprezentowały Bory Tucholskie

Młodzi zawodnicy podzieleni na dwie ekipy bardzo licznej Tucholanki Mil-Trans TSL Tuchola zagrali na miarę swoich możliwości, zajmując miejsca na podium w swojej grupie podczas turnieju Złotów Cup 2026.

Z chłopcami nie mógł przebywać ich pierwszy trener, czyli **Jacek Jeziorski**, ponieważ w tym czasie jego drużyna z technikum leśnego zdobywała złoto w mistrzostwach szkół leśnych. Trener ma sprawdzonych zastępców, którzy wystąpili w roli trenerów i opiekunów młodych piłkarzy (rocznik 2015) Tucholanki Mil-Trans TSL Tuchola. Ty-

mi dorosłymi w gronie małych sportowców byli **Sławomir Kehn** i **Mateusz Rydzkowski**.

Chłopcy grający w piłkę, jak każda inna drużyna na turnieju o nazwie Złotów Cup 2026, zaliczyli piłkarski maraton, bo w dwa dni rozegrali aż czternaście pojedynków z rywalami. Co ciekawe i bardzo korzystne, jak podkreślają trenerzy, tucholski klub wy-

Czerwoni zajęli trzecie miejsce w złotej grupie. Drugi z prawej Mateusz Rydzkowski.

stawił na złotowskie rozgrywki dwa teamy – zielony i czerwony, a wszystko to dlatego, że na turniej pojechało aż siedemnastu piłkarzy.

Tucholanka Mil-Trans TSL Tuchola (zieloni):

Jerzy Jeziorski, Jan Gostomczyk, Łukasz Kehn, Ksawery Werner, Marcel Pychowski, Konrad Grzywacz, Bartosz Duda, Kacper Czerwiński. Trener Sławomir Kehn

Tucholanka Mil-Trans TSL Tuchola (czerwoni):

Mikołaj Nitka, Piotr Drejarz, Antoni Wytrzązek, Filip Skórcz, Jakub Osiński, Marcel Pestka, Filip Rydzkowski, Nikodem Sikorski, Olaf Głomski. Trener Mateusz Rydzkowski

Złotów Cup 2026 cieszył się dużym powodzeniem, ponieważ do rywalizacji stanęły aż 32 zespoły. Podzielono je na cztery grupy, gdzie grano każdy z każdym. Jeden mecz trwał kwadrans i odbywał się na wolnym powietrzu. Dwie drużyny Tucholanki trafiły do grupy A (zieloni) i B (czerwoni). Po rozgrywkach grupowych utworzono z najlepszych zespołów grupę „Champion”, później grupy: złotą, srebrną i brązową.

Dwie drużyny ze stolicy Borów trafiły do złotej grupy. Tu zieloni zajęli ostatecznie pierwsze miejsce, czerwoni – trzecie. Chłopcy wrócili do domów zmęczeni, ale zadowoleni i już czekają na kolejne wyjazdy.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Zwycięzcy w swojej grupie z klubowymi barwami i trenerem Sławomirem Kehnem (drugi z prawej).

Halowa piłka nożna – sport szkolny

Trzecie złoto uczniów technikum leśnego

Świetni przyszli leśnicy, obecnie równie solidni sportowcy – na medal dostownie i to z najcenniejszego kruszcu. Złoto tucholskich uczniów nie zaskakuje, bo byli zdecydowanym faworytem. Milicz był miejscem triumfu – trzeciego tytułu mistrzów Polskich w niedługim czasie.

Od czasów pandemii to już czwarty medal młodych sportowców – uczniów Technikum Leśnego im. Adama Loreta w Tucholi. Raz tylko w tym czasie było srebro, pozostałe starty to najwyższe miejsca na podium. Mistrzostwa Polski Szkół Leśnych W Halowej Piłce Nożnej odbywały się w dniach 6-8 marca bieżącego roku. Tucholanie pojechali do Milicza, by zrealizować plan i poprawić wynik sprzed roku, gdy zajęli drugie miejsce.

W Miliczu stawiło się siedem szkół resortowych spod znaku leśnictwa. Teamy rozlosowano na dwie grupy i mimo że w jednej były tylko trzy drużyny, z każdej grupy do dalszej fazy awansowały dwa zespoły. Pozostałe drużyny grały o miejsca V-VII.

W rozgrywkach grupowych Tucholanie dwa mecze wygrali, w jednym zaliczyli wpadkę, ale awansowali z drugiej pozycji. Później jednak nie było mocnych na TL Tuchola. W opinii trenera

Reprezentacja Technikum Leśnego im. Adama Loreta w Tucholi:

Wojciech Stranc, Marek Masztakowski, Hubert Dampc, Błażej Cyman, Maksymilian Sala, Mikołaj Zwierzkiwski, Marcin Jaskała, Jakub Jankowski, Jacek Gałamon, Mateusz Mrugalski. Trenerzy: Jacek Jeziorski, Wojciech Włodarczyk

i nauczyciela **Jacka Jeziorskiego** najlepszy mecz jego piłkarze rozegrali wtedy, gdy stanęli na przeciw ubiegłorocznego mistrza Polski – ZSL-u Zagnańsk. Rywal został wyeliminowany z finału, bo Borowiacy wygrali 3:0.

Lepsi w karnych. Drugi trener w szeregach Tucholan

Finał dostarczył wszystkim potężnych emocji. Tucholanie

Ich finał miał emocjonujący przebieg i zakończył się remisem, ale w karnych reprezentanci Technikum Leśnego w Tucholi byli lepsi.

wygrawali już 3:1, ale Miliczanie zdołali wyrównać. Regulaminowo czas zakończył się remisem 3:3, ale więcej zimnej krwi w karnych wykazali uczniowie ze stolicy Borów, wygrywając w rzutach karnych 2:0.

– Jestem kolejny raz szczęśliwy i dumny ze swoich chłopaków, którzy szczególnie poza fazą grupową rozegrali rewe-

lacyjne mecze – podsumował **Jacek Jeziorski**. – Serdecznie dziękuję tucholskim ZSLiT i OSiR-owi za udostępnienie swoich obiektów do trenowania, poza tym także drużynom Tucholanki i TKP za możliwość rozegrania z nimi sparingów. Za rok będziemy bronić złota. Wspomnę, że drugim trenerem naszego teamu był absolwent

sprzed dwóch lat, **Wojciech Włodarczyk**. Miał jechać na turniej dwa lata temu, ale doznał poważnej kontuzji krótko przed turniejem. My zdobyliśmy złoto, on nie. Zaprosiłem go na mistrzostwa, bo wcześniej pomagał mi w prowadzeniu drużyny. Miał prawo odebrać zaległe złoto, zaśluził na nie jak inni.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Kręgle – liga gminna

Przetasowania na finał! Uroczyście kończymy ligę gminną

Liga gminna kolejny raz udowodniła, jak wysoki poziom sportowy prezentują kręglarze. Co prawda lider pozostał na swoim miejscu, ale po podsumowaniu dużych punktów okazało się, że aż trzy zespoły mają ten sam dorobek i trzeba było spojrzeć w regulamin.

Ostatni turniej odbył się w sobotnie popołudnie (14 marca) i zgromadził sporo nie tylko samych grających. Towarzyszyły im całe rodziny, trzy pokolenia. Kręglarze na torach zrobili swoje – każdy oddał po piętnaście rzutów na czterech torach, po czym zaczęły się cichsze albo głośniejsze spekulacje co do ostatecznych wyników. Jedni byli z nich zadowoleni, inni nie, ale sam rytm turnieju nie różnił się niczym innym od poprzednich, bo w trakcie kulania nikt nie myślał o dekoracji, tylko skupiał się na kierowaniu kuli w tzw. uliczkę.

O ile w fazie play-off stracone kręgle przekładają się na punkty drużynowe i same później stanowią mniej ważny element w klasyfikacji, o tyle niezwykle ciekawa sytuacja po ostatniej rywalizacji sprawiła, że właśnie kręgle trzeba było drobiazgowo liczyć, by sprawiedliwie i według regulaminu rozdzielić miejsca na podium.

Trzy zespoły z tymi samymi wynikami – który najlepszy?

Po ostatnim rzucie i podsumowaniu rywalizacji na ostatnim torze dekoracja się lekko przeciągnęła, gdyż na wszystkich czekała

Na wcześniejszym etapie ligi gminnej poznaliśmy najlepszych w kategoriach indywidualnych. Wśród pań najwyższą sklasyfikowaną była Natalia Bucholc.

niespodzianka. Otóż co prawda JK Bysław I był poza zasięgiem i pewny swego, ale zaraz za plecami triumfatorów aż trzy zespoły zgromadziły po 38 punktów. Sędzina **Paulina Hennik**, którą wspomagała na poprzednich turniejach **Ewa Iwicka**, szybko rozwiązała niewiadomą. Regulamin przewidywał w takiej sytuacji, że wyżej zostaje sklasyfikowany zespół, który w trzech turniejach fazy play-off zgromadził większą liczbę kręgli. Prosta zasada rozwiązała wszelkie wątpliwości i każdy już znał odpowiedź, które zespoły staną na drugim i trzecim miejscu podium, a który będzie zaraz za pudłem.

Na takim rozwiązaniu chyba najbardziej skorzystał Speedway Team, który ostatecznie zajął drugie miejsce w lidze, a w toku całych zmagani krążył nieco niżej w zestawieniach. Z kolei stracił sporo OSiR, który w lidze spisywał się rewelacyjnie, a w ostatnim turnieju zabrakło po prostu

kręgli do zajęcia drugiego miejsca.

Przypomnijmy, że każdorazowo liga gminna najpierw kończyła klasyfikację indywidualną, zanim nastąpiły finały drużynowe. Wśród mężczyzn najlepszy był **Adam Hennik**, a kobiet **Natalia Bucholc**.

Adam Hennik był najlepszy wśród mężczyzn w kategorii indywidualnej właśnie zakończonej ligi gminnej.

Podczas dekoracji dwoje Tucholan, którzy podczas ostatniego Turnieju Miast w stolicy Borów zajęli wysokie miejsca na podium. Byli to **Natalia Ostrowska** i **Adam Hennik**. Przypominamy, że ten ostatni jest liderem klasyfikacji generalnej Turnieju Miast. W kręgielni pojawił się dyrektor tucholskiego OSiR-u **Wojciech Kociński**, który z **Pauliną Hennik** wręczył puchary najlepszym zespołom. Wielu zawodników wyraziło na rozejście się żal, że teraz na rozgrywki trzeba czekać aż do jesieni. Wtedy znów kręgielnia zatętni życiem – lokalni miłośnicy kręgli wrócą na tory.

Tekst i fot. Jarosław Kania

- I miejsce – JK Bysław I (47 pkt.)**
- II miejsce – Speedway Team (38 pkt., 3121 kręgli)**
- III miejsce – OSiR (38 pkt., 3096 kręgli)**
- IV miejsce – JK Bysław II (38 pkt., 3084 kręgle)**
- V miejsce – Hydromat I (33 pkt.)**
- VI miejsce – Hydrobig (18 pkt.)**

Na podium najlepsze trzy drużyny zakończonej właśnie ligi gminnej.

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)
Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)
Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)
Anna Lipska,
tel. kom. 452 541 700
(e-mail: anna@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biurowo czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracując: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy.

Teksty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a reklamy i ogłoszenia ramkowe do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informujemy, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3,
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Zwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Rodzicu! Twoje dziecko będzie musiało jeździć w kasku! Kiedy wejdzie nowy przepis?

Obserwując, co dzieje się na ulicach, chodnikach i ścieżkach rowerowych, będzie to potężna zmiana. Przepisy nałożą nowe obowiązki na osoby do 16. roku życia i ich rodziców lub opiekunów. Do tego wieku poruszający się rowerem, hulajnogą elektryczną i „urządzeniem transportu osobistego” będą musieli jeździć w kaskach. To niejedyne nowości, które aktualnie, systematycznie wprowadzane są w przepisach ruchu drogowego.

W najbliższym czasie na naszych łamach znajdziecie artykuły dotyczące zmian w przepisach ruchu drogowego. Rozmawiamy na ich temat z oficerem prasowym Komendy Powiatowej Policji w Tucholi **Łukaszem Tomaszewskim**.

Dziś skupiamy się na niuansach w przypadku poruszania się buspasami. Przede wszystkim jednak omawiamy istotne zmiany dla dzieci i młodzieży w kontekście jeżdżenia rowerami, hulajnogami elektrycznymi oraz urządzeniami transportu osobistego (UTO). W kolejnym numerze opiszemy m.in. konsekwencje przekroczenia dozwolonej prędkości o 50 km/h poza obszarem zabudowanym czy możliwości zdobycia uprawnień do prowadzenia auta przez osoby w wieku 17 lat.

Na buspasach komunikacja, elektryki i karetki

Różnego rodzaju zmiany w przepisach ruchu drogowego wprowadzane są etapowo. Pierwsze z nich weszły w życie jeszcze pod koniec 2025 roku – 3 grudnia. Ostatnie według założeń powinny pojawić się jesienią tego roku.

– Pierwsza zmiana była związana z buspasami. Nas, kierowców podróżujących po drogach powiatu tucholskiego, to tak naprawdę nie dotyczy. Natomiast jak każdy kierowca, nie podróżujemy tylko po naszych małych miejscowościach, a jeździmy czasem do tych większych. Musimy wiedzieć, że po buspasach od 3 grudnia mogą poruszać się karetki pogotowia. Nie mówimy tutaj o karetkach, która jeździ na sygnałach, tylko o normalnym przejeździe bez użycia sygnałów uprzywilejowania. Wydłużono także termin możliwości poruszania się po buspasach pojazdów elektrycznych do 31 grudnia 2027 roku – podaje oficer prasowy tucholskiej KPP.

Buspasy nie są dla każdego. Zgodnie z nazwą mogą się nimi poruszać wyłącznie pojazdy komunikacji miejskiej i te wymienione powyżej.

W kaskach obowiązkowo do 16. roku życia

Nowością, na którą już należy się przygotowywać, będą obowiązkowe kaski dla dzieci i młodzieży do 16. roku życia. Przepis znajdzie się przy trzech rodzajach pojazdów: rowerze, hulajnodze elektrycznej i tzw. urządzeniu transportu osobistego (napędzanych elektrycznie, bez siedzenia i pedałów). To np. segwaye. W przypadku

tej zmiany należy pamiętać, że wprowadzenie obowiązku ma na celu podwyższenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. Co w sytuacji, kiedy taki nastolatek kasku mieć nie będzie?

– Osoba do 16. roku życia nie odpowiada za przestępstwa ani wykroczenia. Odpowiada za czyny karalne, czyli na podstawie ustawy o wspieraniu resocjalizacji nieletnich. Nie dzieje się to przed policją a sądem rodzinnym. Policja w takim przypadku może zastosować środek wychowawczy w postaci pouczenia albo przekazać sprawę do sądu rodzinnego. Teraz ustawodawca poszedł dalej. Nałożył obowiązek i również formę kary w Kodeksie wykroczeń na opiekuna/rodzica: „Kto mając obowiązek opieki lub nadzoru nad osobą, która nie ukończyła 16. roku życia, dopuszcza do kierowania przez nią rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego, jeżeli ta osoba wbrew obowiązkowi nie używa kasku ochronnego odpowiadającego właściwym warunkom technicznym, podlega karze grzywny do 100 zł” – tłumaczy Łukasz Tomaszewski. W związku z tym nastolatek poruszający się bez kasku nie może być ukarany, ale rodzic czy opiekun owszem.

– Rodzice będą mogli być ukarani za złamanie tego przepisu. Tu nie chodzi o samo wymierzenie kary jako takiej, ale o względy bezpieczeństwa – zastrzega Tomaszewski.

Czym skutkować będzie nieprzestrzeganie przepisów?

Przepis dotyczący kasków wejdzie w życie 3 czerwca.

– Na pewno przez pewien czas będziemy weryfikować, czy te kaski są – zapowiada funkcjonariusz. Nie jest celem policji, aby karać grzywnami od razu wszystkich po kolei. Jeśli jednak dochodzić będzie do powtórnych i bezskutecznych pouczeń, to policjant nie będzie mieć wyjścia i w końcu wymierzy karę. W przypadku wykroczeń możemy zastosować pouczenie wobec tego rodzica i tak też pewnie w większości przypadków będzie. Jeśli pojawią się sytuacje, w których przepisy będą łamane przez daną osobą notorycznie, pojawi się kara grzywny do 100 zł – informuje. Policja w trakcie pouczenia będzie wyjaśniać skalę niebezpieczeństwa jazdy bez kasku.

– Ustawodawca miał przede wszystkim na myśli to, że hulajnogi elektryczne i urządzenia transportu osobistego osiąga-

ją bardzo duże prędkości. Upadki często kończą się tragicznie. Akurat na naszym terenie nie mieliśmy poważniejszych zdarzeń z udziałem wymienionych urządzeń. W ubiegłym roku były dwa. W przypadku pierwszego winę ponosił kierujący hulajnogą elektryczną, a w drugim przypadku kierujący autem, który nie ustąpił pierwszeństwa jadącemu na hulajnodze. Tutaj na szczęście nic poważnego się nie stało, ale w skali kraju dochodziło do tragicznych zdarzeń, nawet kończących się śmiercią – przypomina Łukasz Tomaszewski.

Zmiana przepisów a mentalność ludzi

Wprowadzenie nowych przepisów i zmiana mentalności społeczeństwa często nie idą ze sobą w parze... Choć nałożenie pewnych obowiązków i ewentualnych kar za ich nieprzestrzeganie wpływa na bezpieczeństwo, to jednak do osiągnięcia zamierzonego efektu potrzebne jest indywidualne zrozumienie,

że warto zapinać pasy czy jeździć w kaskach, aby być bezpieczniejszym na drodze. Nowe przepisy nie mają na celu utrudnienia życia, tylko jego ochronę. Jeżeli ludziom uda się do tej idei przekonać, to z pewnością stosowanie się do przepisów będzie dla wszystkich łatwiejsze.

W tym miejscu warto podać pewien przykład. Rzadko spotykamy podróżujących hulajnogą w kasku. Natomiast jazda rowerem w kaskach przez wiele osób wydaje się czymś zupełnie normalnym. Nawet osoby dorosłe z nich korzystają i tym samym dają bardzo dobry przykład.

Funkcjonariusze policji są częstymi gośćmi w lokalnych szkołach, w których przeprowadzają informacyjne i profilaktyczne zajęcia. O najnowszych zmianach, które zostaną wprowadzone, również opowiedzą.

– Wiadomo, że w dzisiejszych czasach różne informacje łatwo można znaleźć w internecie czy w smartfonie, ale z doświadczenia wiemy, że nie zawsze młodzież korzysta z tych dobrodziejstw tak, jak powinna. Dlatego na pewno będziemy odwiedzać szkoły i informować młodych ludzi, że przed rozpoczęciem tegorocznych wakacji zmienią się przepisy i będzie trzeba poruszać się w kaskach ochronnych – podsumowuje.

Hulajnogą elektryczną i segwayem od 13 lat

Inne przepisy, które dotyczą hulajnóg i urządzeń transportu osobistego obowiązują od 3 marca. W przypadku wymienionych urządzeń dolna granica wieku poruszania się nimi została podwyższona do 13. roku życia.

– Sytuacja jest tu odwrotna niż w przypadku kasków. Jeśli osoba nieletnia poniżej tego wieku podróżuje hulajnogą czy UTO po drodze, odpowiedzialność nie spoczywa na rodzicach. Nie ma możliwości

Oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi – Łukasz Tomaszewski. Fot. Anna Lipska

ukarania opiekuna za to, że osoba nieletnia, poniżej 13. roku życia, podróżuje tym pojazdem. Jeśli przykładowo 12-latek będzie jechał hulajnogą elektryczną, to sprawa będzie miała swój finał w sądzie rodzinnym – wyjaśnia oficer prasowy. Dodaje, że dla osoby nieletniej jest to popełnienie czynu zabronionego, co przewidziane jest w ustawie o ruchu drogowym. To sąd rodzinny będzie zajmował się tą sprawą pod kątem ewentualnej demoralizacji nieletniego.

Uzupełnijmy, że granica wieku do poruszania się rowerem została niezmienną. Można nim jeździć od 10. roku życia, gdy posiada się już kartę rowerową, bo od tego wieku można ją zdobyć.

Rodzice lub opiekunowie powinni sobie uświadomić, że hulajnoga elektryczna i urządzenie transportu osobistego nie należą do najbezpieczniejszych sprzętów. Tutaj korzystniej wypada rower, który ma większe koła i to zapewnia pewnego rodzaju bezpieczeństwo chociażby, przy najeżdżaniu na krawężniki, które i tak są obniżone.

– Ten obniżony krawężnik przy małych kółkach, które ma hulajnoga, nie zda egzaminu. Ponadto osoba nieletnia nie rozpędzi się rowerem do prędkości 40-50 km/h. Hulajnogi elektryczne czy UTO przy odpowiednich warunkach mogą osiągnąć takie prędkości, które z pewnością wpłyną na bezpieczeństwo. W końcu jadąc nawet samochodem 50 km/h, odczuwamy tę prędkość, a co dopiero na hulajnodze. Wystarczy kamień na drodze, niski krawężnik i trudno ją opanować – przestrzega oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi Łukasz Tomaszewski.

Anna Lipska

Rowerem legalnie i samodzielnie można jeździć od 10. roku życia – w przypadku posiadania karty rowerowej. Fot. KPP w Tucholi